

Bærekraftsrapport 2024

Bærekraft i SpareBank 1 Sør-Norge

Generelle opplysninger (ESRS2)	3
--------------------------------------	---

Den doble vesentlighetsanalysen til

SpareBank 1 Sør-Norge har pekt ut følgende vesentlige tema:

● Klima (E1)	55
● Egen arbeidsstyrke (S1)	89
● Forbrukere og sluttbrukere (S4)	109
● Forretningsskikk (G1)	121

Bærekraftrapporten er publisert som en del av styrets beretning i Årsrapporten 2024.

I Årsrapporten 2024 er også uavhengig bærekraftsrevisors attestasjonsuttalelse med moderat sikkerhet vedlagt.

1. Opplysningskrav i europeiske standarder for bærekraftsrapportering (ESRS) dekket i bærekraftrapporten (IRO-2)

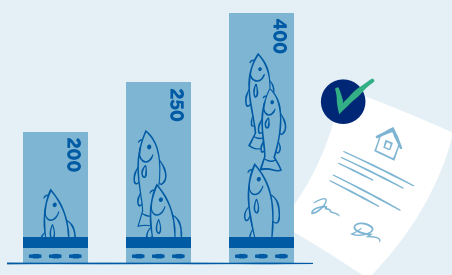
ESRS	Krav (DR)	Beskrivelse	ESRS 2 DR	Henvisning
ESRS 2	BP-1	Generelt grunnlag for utarbeiding av bærekraftsrapporter		1.1 Grunnlag for rapportering
ESRS 2	BP-2	Opplysninger i forbindelse med særlige omstendigheter		1.1.1 Særlige omstendigheter
ESRS 2	GOV-1	Administrasjons-, ledelses- og kontrollorganenes rolle		1.2.1 Rollen til administrasjonen, tilsynsorgan og styret
ESRS 2	GOV-2	Opplysninger som gis til foretakets administrasjons-, ledelses- og kontrollorganer, og bærekraftsforhold som behandles av disse organene		1.2.2 Bærekraftsinformasjon gitt til og vurdert av styrende organer
ESRS 2	GOV-3	Integrering av bærekraftsrelaterte resultater i insentivordninger		1.2.3 Integrering av bærekraft i insentivordninger
ESRS 2	GOV-4	Erklæring om aktsomhetsvurdering		1.2.4 Uttalelse om aktsomhetsvurderinger
ESRS 2	GOV-5	Risikostyring og internkontroll med bærekraftsrapportering		1.2.5 Risikostyring og internkontroll med bærekraftsrapportering
ESRS 2	SBM-1	Strategi, forretningsmodell og verdikjede		1.3.1 Strategi, forretningsmodell og verdikjede
ESRS 2	SBM-2	Interessenters interesser og synspunkter		1.3.2 Interessentene og synspunktene deres
ESRS 2	SBM-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell		1.3.3 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og koblingen til vår strategi og forretningsmodell
ESRS 2	IRO-1	Beskrivelse av prosessen for å fastsette og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter		1.4.1 Dobbel vesentlighetsanalyse
ESRS 2	IRO-2	Opplysningskrav i ESRS-standarder som er omfattet av foretakets bærekraftsrapport		1. Opplysningskrav i europeiske standarder for bærekraftsrapportering (ESRS) dekket i bærekraftrapporten 1.4.2 Informasjonskrav/datapunkt fra annen EU-lovgivning dekket i bærekraftrapporten
E1	E1-1	Omstillingsplan for begrensning av klimaendringer		2.1.1.1 Omstillingsplan for begrensning av klimaendringer
E1	SBM-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell		2.1.1.2 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, og koblingen til vår strategi og forretningsmodell
E1	E1-2	Policyer for begrensning av og tilpasning til klimaendringer	MDR-P	2.1.2 Policyer og retningslinjer relatert til klimaendringer
E1	E1-3	Tiltak og ressurser i forbindelse med policyer for klimaendringer	MDR-A	2.1.2.1 Tiltak og ressurser relatert til policy på klimaendringer
E1	E1-4	Mål knyttet til begrensning av og tilpasning til klimaendringer	MDR-T	2.1.3.1 Mål relatert til klimaendringer
E1	E1-5	Energiforbruk og energimiks	MDR-M	2.1.3.2 Energiforbruk og energimiks
E1	E1-6	Brutto klimagassutslipp innenfor scope 1, 2, 3 og samlede klimagassutslipp	MDR-M	2.1.3.3 Våre klimagassutslipp (Scope 1-3)
E1	E1-9	Forventede finansielle virkninger av vesentlige fysiske risikoer og overgangsrisikoer samt potensielle klimarelaterte muligheter		2.1.3.4 Finansielle risikoer og muligheter knyttet til klimaendringer
S1	SBM-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell		3.1.1.1 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, og koblingen til vår strategi og forretningsmodell
S1	S1-1	Policyer i forbindelse med egen arbeidsstyrke	MDR-P	3.1.2 Policyer og retningslinjer relatert til vår arbeidsstyrke
S1	S1-2	Rutiner for kontakt med egen arbeidsstyrke og arbeidstakerrepresentanter om påvirkninger		3.1.2.1 Rutiner for kontakt med egen arbeidsstyrke og arbeidstakerrepresentanter om påvirkninger

ESRS	Krav (DR)	Beskrivelse	ESRS 2 DR	Henvisning
S1	S1-3	Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der egen arbeidsstyrke kan gi uttrykk for bekymringer		3.1.2.2 Rutiner for å utbedre negative påvirkninger og kanaler der egen arbeidsstyrke kan gi uttrykk for bekymringer
S1	S1-4	Tiltak knyttet til vesentlige påvirkninger på egen arbeidsstyrke og strategier for å håndtere vesentlige risikoer og utnytte vesentlige muligheter i forbindelse med egen arbeidsstyrke, og effektiviteten av disse tiltakene	MDR-A	3.1.2.3 Tiltak for å håndtere vesentlige påvirkninger, risiko og muligheter for arbeidsstyrken vår og effekten av disse
S1	S1-5	Mål for hvordan vesentlige negative påvirkninger skal håndteres, positive påvirkninger styrkes og vesentlige risikoer og muligheter håndteres	MDR-T	3.1.3.1 Mål for håndtering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter
S1	S1-6	Opplysninger om foretakets ansatte		3.1.3.1 Mål for håndtering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter - Opplysninger om foretakets ansatte
S1	S1-7	Opplysninger om ikke ansatte arbeidere i foretakets egen arbeidsstyrke		3.1.3.2 Opplysninger om innleid arbeidskraft
S1	S1-9	Mangfoldsindikatorer	MDR-M	3.1.3.3 Mangfoldsindikatorer
S1	S1-13	Måleindikatorer for opplæring og kompetanseutvikling	MDR-M	3.1.3.4 Måleindikatorer for opplæring og kompetanseutvikling
S1	S1-14	Måleindikatorer for arbeidsmiljø	MDR-M	3.1.3.5 Måleindikatorer for arbeidsmiljø
S1	S1-15	Måleindikatorer for balanse mellom arbeid og fritid	MDR-M	3.1.3.6 Måleindikatorer for balanse mellom arbeid og fritid
S1	S1-16	Måleindikatorer for godtgjøring (lønnsforskjell og samlet godtgjøring)	MDR-M	3.1.3.7 Måleindikator for godtgjøring (lønnsforskjell og samlet godtgjøring)
S1	S1-17	Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd	MDR-M	3.1.3.8 Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd
S4	SBM-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell		3.2.1.1 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, og koblingen til vår strategi og forretningsmodell
S4	S4-1	Policyer for forbrukere og sluttbrukere	MDR-P	3.2.2 Policyer og retningslinjer relatert til forbrukere
S4	S4-2	Rutiner for kontakt med forbrukere og sluttbrukere om påvirkninger		3.2.2.1 Rutine for å kommunisere med forbrukere om påvirkninger
S4	S4-3	Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der forbrukere og sluttbrukere kan gi uttrykk for bekymringer		3.2.2.2 Rutiner for å utbedre negative påvirkninger, og kanaler der forbrukere kan melde inn bekymringer
S4	S4-4	Tiltak knyttet til vesentlige påvirkninger på forbrukere og sluttbrukere og strategier for å håndtere vesentlige risikoer og utnytte vesentlige muligheter i forbindelse med forbrukere og sluttbrukere, og effektiviteten av disse tiltakene	MDR-A	3.2.2.3 Tiltak for å håndtere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter
S4	S4-5	Mål for hvordan vesentlige negative påvirkninger skal håndteres, positive påvirkninger styrkes og vesentlige risikoer og muligheter håndteres	MDR-T	3.2.3.1 Mål for håndtering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter
G1	G1-1	Policyer for god forretningsskikk og bedriftskultur	MDR-P	4.1.1 Policyer og retningslinjer relatert til forretningsskikk
G1	G1-3	Forebygging og avdekking av korrupsjon og bestikkelser		4.1.1.1 Forebygging og avdekking av korrupsjon og bestikkelser
G1	G1-4	Tilfeller av korrupsjon eller bestikkelser	MDR-A MDR-T MDR-M	4.1.2 Måleindikatorer og mål

SpareBank 1 Sør-Norges verdikjede og hvor vesentlige bærekraftsforhold er konsentrert

Oppstrøms

Innkjøp og leverandørkjede

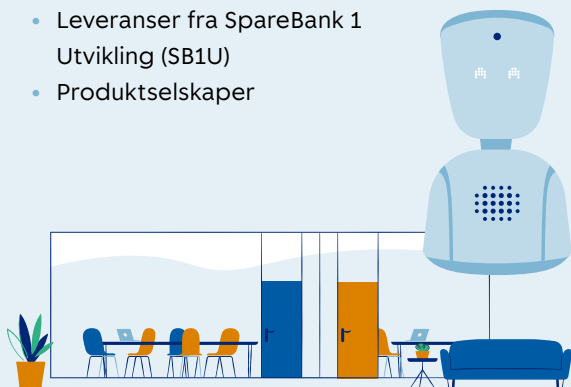

Finansmarkedet

- Fondslleverandører
- Innskudd
- Funding
- Egenkapital
- Forsikring

Andre varer og tjenester

- Kontorleie
- IT
- Innkjøp av varer og tjenester
- Leveranser fra SpareBank 1 Utvikling (SB1U)
- Produktselskaper

Egne aktiviteter

Kjernevirksomhet

Egne ansatte

- Attraktiv arbeidsplass
- Læring og ferdighetsutvikling
- Mangfold og inkludering

Rådgivning og tjenester

- Eiendomstjenester
- Sparing, plassering og innskudd
- Formidling av forsikring
- Regnskapstjenester og rådgivning for bedrifter
- Formidling av verdipapirer og fond

Faktisk/potensiell påvirkning:

- Positiv
- Negativ
- Positiv og negativ

E1 Klima**S1** Egen arbeidsstyrke**S4** Forbrukere og sluttbrukere**G1** Forretningsskikk**Betalingstjenester****Stabsfunksjoner****Sponsorat og samfunnsengasjement****Utlån og finansiering**

- Privatkunder
- Bedriftskunder
- Leasing

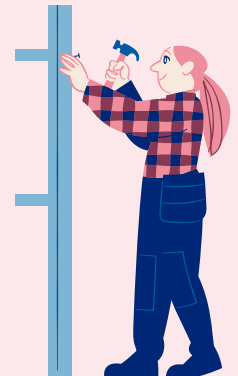
Nedstrøms

*Kunde- og samfunnspåvirkning***Egne investeringer**

- FinstartNordic
- Likviditetsportefølje
- Felleseide selskaper (SpareBank 1 Gruppen, SB1U)
- Tilknyttede selskaper

Bedriftskunder

- Bedriftsmarked
- Landbruk
- Storkunder

Privatkunder**Stiftelsene**

1.1 Grunnlag for rapportering (BP-1)

Bærekraftrapporten følger samme tilnærming til konsolidering som finansregnskapet, og inkluderer derfor de samme datterselskapene (se figur).

Datterselskaper

Årsverk

SR-Boligkreditt AS Kredittforetak – utsteder av OMF (boliglån)	 0
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS Omsetning av boliger og næringseiendom	 201,6
EiendomsMegler 1 Sørøst-Norge AS Omsetning av boliger og næringseiendom	 97,1
EiendomsMegler 1 Telemark AS Omsetning av boliger og næringseiendom	 31,5
SpareBank 1 Sør-Norge Forretningspartner AS Regnskap og rådgivning	 367,7
SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge AS Regnskap og rådgivning	 75,0
Finstart Nordic AS Investeringsportefølje, FinTech	 1
Finansparken Bjergsted AS Eiendom - hovedkontoret	 0
Sparebankgården AS Eiendom	 0
Tufte Eiendom AS Eiendom	 0

Direkte eide selskaper

Eierandel

SpareBank 1 Gruppen AS Holdingselskap for produktselskaper i SpareBank 1-alliansen	 19,5%
SpareBank 1 Utvikling DA Leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansen	 18,0%
SpareBank 1 Forvaltning AS Fondsforvaltning og porteføljeforvaltning	 42,0%
BN Bank ASA Forretningsbank med hovedkontor i Trondheim	 42,5%
SpareBank 1 Bank og Regnskap AS Regnskapsprogram og bank i én smart pakke	 35,3%
SpareBank 1 Markets AS Kapitalmarkedsforetak	 35,1%
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS Forvalter eierskapet i Norsk Gjeldsinformasjon AS (16,5 %)	 30,1%
SpareBank 1 Kreditt AS (Kredittbanken ASA fra 7. januar 2025) Kredittkort og lån til bankenes privatkunder.	 27,7%
SpareBank 1 Betaling AS Forvalter eierskapet i Vipps AS (25,0 %)	 26,7%
SpareBank 1 Næringskreditt AS Kredittforetak - utsteder av OMF	 9,4%
SpareBank 1 Boligkreditt AS Kredittforetak - utsteder av OMF	 9,6%
SpareBank 1 SMN Finans AS Leasing og bilfinansieringsselskap	 12,2%

Hovedvekten av vesentlige bærekraftforhold er knyttet til utlånsporteføljen i bedrifts- og personmarkedet, som dermed er hovedfokus i bærekraftrapporten. Forhold knyttet til egne ansatte styres gjennom felles konsernretningslinjer, og mange vesentlige forhold knyttet til verdikjeden (som påvirkninger forbundet med leverandørkjede, og potensiell påvirkning på forhold knyttet til hvitvasking) er felles for konsernet. Hvis ikke annet er spesifisert dekker derfor rapporteringen – samt retningslinjer, tiltak og mål – hele konsernet. Forhold knyttet til spesifikke forretningsområder er eksplisitt kommentert i oversikten over påvirkninger, risiko og muligheter. SpareBank 1 Sør-Norge eier også deler av SpareBank 1-alliansens produkt- og tjenesteselskaper (se oversikt over). Disse inngår ikke i den konsoliderte rapporteringen. Bærekraftrapporten dekker imidlertid vesentlige påvirkninger, risikoer og/eller muligheter knyttet til disse selskapene, samt andre forretningsforbindelser i konsernets oppstrøms og nedstrøms verdikjede (beskrevet i figur over) knyttet til miljø, mennesker, økonomi og samfunn.

SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge gjennomførte en fusjon pr. 1. oktober 2024 og endret samtidig navn til SpareBank 1 Sør-Norge. Konsernet er fremdeles i en

integrasjons- og fusjonsprosess, og verdikjeden til konsernet er omfattende og kompleks. Derfor har prioriteten i 2024 vært kvalitet på rapportering for konsernet, samt å få på plass klimaregnskap for relevante tilknyttede SpareBank 1-selskaper. Fremover vil vi arbeide for mer enhetlig rapportering på tvers av selskapene i SpareBank 1-alliansen, med vekt på konsernets vesentlige temaer, samt bedre oversikt over tilknyttede selskapers vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter.

Vi har ikke holdt tilbake informasjon på grunn av intellektuell eiendomsrett, men enkelte initiativer innen forretningsutvikling under forhandling vil bli presentert i senere rapportering.

1.1.1 Særlige omstendigheter (BP-2)

Bærekraftrapporten er utarbeidet i tråd med regnskapsloven, og følger de europeiske standardene for bærekraftrapportering (European Standards for Sustainability Reporting, ESRS). For å veilede bærekraftarbeidet vårt har vi signert følgende norske og globale initiativer som støtter Parisavtalen eller globale bærekraftsmål, og/eller rapporterer i tråd med deres retningslinjer:

Initiativ/rammeverk	Beskrivelse
 FNs bærekraftsmål (UN SDGs)	SpareBank 1 Sør-Norge har identifisert fire av FNs bærekraftsmål som konsernet har størst mulighet til å bidra positivt til gjennom kjernevirksomheten; #5 Likestilling mellom kjønnene #8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst #13 Stoppe klimaendringene #16 Fred og rettferdighet
 FNs prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet (PRB)	SpareBank 1 Sør-Norge har siden 2019 vært tilsluttet FNs miljøprogram for finanssektoren (UNEP FI) sine prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet. Gjennom PRB er konsernet forpliktet til å fortløpende forbedre sitt arbeid med å være en ansvarlig bank.
 Carbon Disclosure Project (CDP)	SpareBank 1 Sør-Norge rapporterer i henhold til CDP, som er et globalt system for å måle, rapportere og dele klima- og miljøinformasjon. I 2022 oppnådde konsernet karakter B som betyr at konsernet håndterer miljø- og klimamessig påvirkning på en god måte.
 Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)	SpareBank 1 Sør-Norge ble medlem av PCAF høsten 2021. Det er et globalt partnerskap av finansinstitusjoner som samarbeider om metoder for rapportering av klimagassutslipp i bank- og investeringsporteføljer.
 Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD)	SpareBank 1 Sør-Norge har siden 2018 rapportert klimarisiko i henhold til anbefalingene fra TCFD.
 Responsible Ship Recycling Standards (RSRS)	SpareBank 1 Sør-Norge støtter opp under RSRS-initiativet og integrerer prinsippene om ansvarlig opphugging og resirkulering av skip i sine låneavtaler og øvrige vilkår.
 Poseidon Principles	SpareBank 1 Sør-Norge signerte i 2020 Poseidon Principles, et globalt rammeverk der banker har gått sammen for å fremme ansvarlig miljøstandard og bidra til utslippsreduksjon hos sine kunder innen shipping.
 EUs klassifiserings-system (taksonomi) for bærekraftige aktiviteter	SpareBank 1 Sør-Norge har rapportert i henhold til taksonomien, og den norske loven om offentliggjøring av bærekraftinformasjon. Se E1 kapittel 2.2 EUs taksonomiforordning

	Statens Pensjonsfond Utland (SPU) og FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UNPRI)	SpareBank 1 Sør-Norge forventer at forvaltere av fond som distribueres fra konsernets plattform følger Statens Pensjonsfond Utland (SPU) sin etiske eksklusjonsliste, samt har skrevet under på FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI).
	Skift – Næringslivets klimaledere	SpareBank 1 Sør-Norge ble medlem av Skift høsten 2021, et nettverk for næringslivets klimaledere.
	Kvinner i Finans Charter	SpareBank 1 Sør-Norge ble medlem av Kvinner i Finans Charter høsten 2021 og konsernet arbeider aktivt med kjønnsbalanse og inkludering. Les mer i "Egen arbeidsstyrke" (ESRS S1).
	Grønnvaskingsplakaten	SpareBank 1 Sør-Norge har signert Grønnvaskingsplakaten. Grønnvaskingsplakaten er en rettesnor for små og store virksomheter som vil unngå grønnvasking innen markedsføring og bidra positivt til at det grønne skiftet skjer raskere.
	FUTURE-PROOF	SpareBank 1 Sør-Norge signerte FUTURE-PROOF plakaten i april 2023. FUTURE-PROOF er en samarbeidsplattform med mål om å fremme ansvarlig næringsliv og bidra til at bedrifter etterlever sitt menneskerettighetsansvar både internt og utover i leverandørkjeden.
	Grønn Byggallianse	SpareBank 1 Sør-Norge ble medlem av Grønn Byggallianse høsten 2023. Grønn Byggallianse er en medlemsorganisasjon for bygg og eiendom og har som formål å heve miljøstandarden i norske bygg.
	ISO14001	Virksomheten til tidligere SR-Bank ble ISO14001-sertifisert i 2023, og rapportering skjer i henhold til standarden.
	Miljøfyrtårn	Virksomheten til tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge er Miljøfyrtårn-sertifisert (i 2024 ble kontorene i Telemark sertifisert, og kontorene i Buskerud og Vestfold resertifisert).

Konsernet må følge en rekke bærekraft-lovkrav. Bærekraftrapporten inneholder bankens rapportering under Lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et rammeverk for bærekraftige investeringer (EUs taksonomi).

➡ Se Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.2 for detaljert beskrivelse av EUs taksonomiforordning og taksonomirapportering.

Følgende lovpålagte, årlige rapporter om bærekraftrelaterte temaer finnes på våre nettsider:

- Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger under åpenhetsloven
- Redegjørelse for aktiviteter for å sikre likestilling, mangfold og inkludering i tråd med Likestillings- og diskrimineringsloven
- Lederlønnsrapport
- Styrets redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse
- Risiko og kapitalstyring (Pilar III)

Bærekraftrapporten påvirkes av fusjonen mellom SpareBank 1 SR-Bank (overtagende bank) og SpareBank 1

Sørøst-Norge. Som for årsregnskapet inkluderes tall fra tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge fra 1. oktober 2024. Ved utregning av prosentandeler basert på status pr 31.12 (f.eks. andelen ansatte som har sluttet i løpet av året), justerer vi for dette, for å unngå urealistiske tall. Sammenligner vi 2024-tall med 2023-tall, klargjør vi om 2023-tall er for SpareBank 1 SR-Bank eller begge de tidligere bankene.

Tidshorizonten brukt i ESG-risikovurderinger av næringslån avviker fra standard tidshorisonter for ESRS-baserte vurderinger (se Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.1.1.2 for detaljer), ellers brukes standard tidshorisonter:

- Kort: 1 år etter balansedagen
- Medium: Opp til 5 år etter utgangen av 2025
- Lang: Mer enn 5 år etter utgangen av 2025

Innfasingskravet i ESRS 1 vedlegg C er benyttet for

- SBM-3 forventede finansielle effekter
- S1-7 Opplysninger om ikke ansatte arbeidere i foretakets egen arbeidsstyrke
- S1-13 Opplæring og kompetanseutvikling
- S1-14 Arbeidsmiljø (ikke ansatte arbeidere)

Overordnet beskrivelse	Årsak	Detaljert beskrivelse
Verdikjede-estimerer basert på indirekte kilder	- Scope 3, kategori 1: Innkjøp av varer og tjenester - Scope 3, kategori 15: Investeringer (finansierte utslipp fra utlån)	- Ulike utslippsfaktorer anvendt på regnskapstall - Utlån i ulike bransjer koblet til relevant utslippsfaktor
KPIer med høy estimerings-usikkerhet	- Netto null utslipp fra egen drift og utlåns-/investeringsportefølje innen 2050 - Klimaomstillingsmål for ulike bransjer	- Begge: ESRS E1, kap. 2.1.3.2 - ESRS E1, kap. 2.1.3 - ESRS E1, kap. 2.1.1.1

Vi har i 2024 gjort endringer i utarbeiding av bærekraftsopplysninger sammenlignet med tidligere år. Dette gjelder for finansierte klimagassutslipp (scope 3, kategori 15), hvor vi har benyttet Finans Norges oppdaterte tolkning av PCAFs metodikk. Det viktigste er overgangen fra utslippsfaktorer på detaljert bransjenivå til overordnet bransjenivå samt særskilte anbefalinger for utslippsfaktorer for olje/gass, oljeservice og fornybar energiproduksjon.

Definisjonen av boliger som er definert som taksonomikvalifiserende har også blitt oppdatert i tråd med Finans Norges bransjestandard, for å sikre enhetlig tilnærming blant norske banker. I begge tilfeller er historiske data justert tilsvarende. Metodikken for beregning av boliglån som kvalifiserer som topp 15 prosent mest energieffektive boliger bygget før 2021 i henhold til EU-taksonomien, er også endret siden 2023.

➡ Se kapitlet Klimaendringer (ESRS E1), kap. 2.1.3.3 («Kartlegging av utslipp fra utlån til bedrifter») for hvordan vi beregner utslipp fra utlånsporteføljen, detaljer om kvaliteten på disse dataene, og endringer i metodikk.

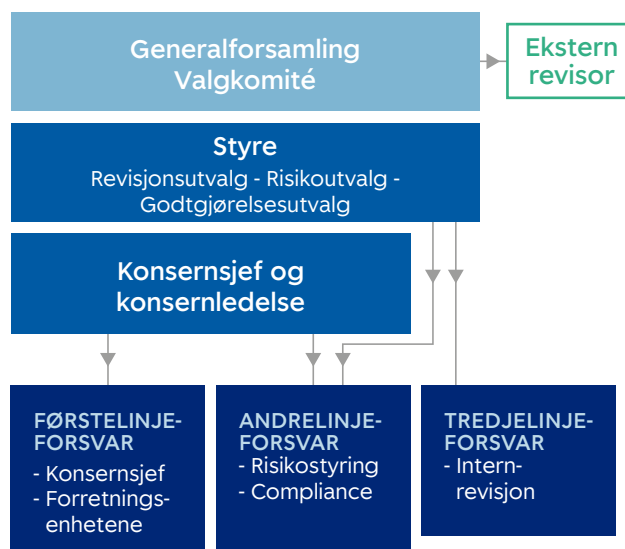
1.2 Selskapsstyring knyttet til bærekraft

1.2.1 Rollen til administrasjon, tilsynsorgan og styre (GOV-1)

Hovedprinsippene for eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Sør-Norge bygger på tre hovedpilarer; åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsiktighet:

- verdiskaping for aksjonærene og øvrige interessegrupper
- en struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring
- en effektiv risikostyring
- oversiktlig, lett forståelig og rettidig informasjon
- likebehandling av aksjonærene og balansert forhold til øvrige interessegrupper
- overholdelse av lover, regler og etiske standarder

Styrende organer i SpareBank 1 Sør-Norge

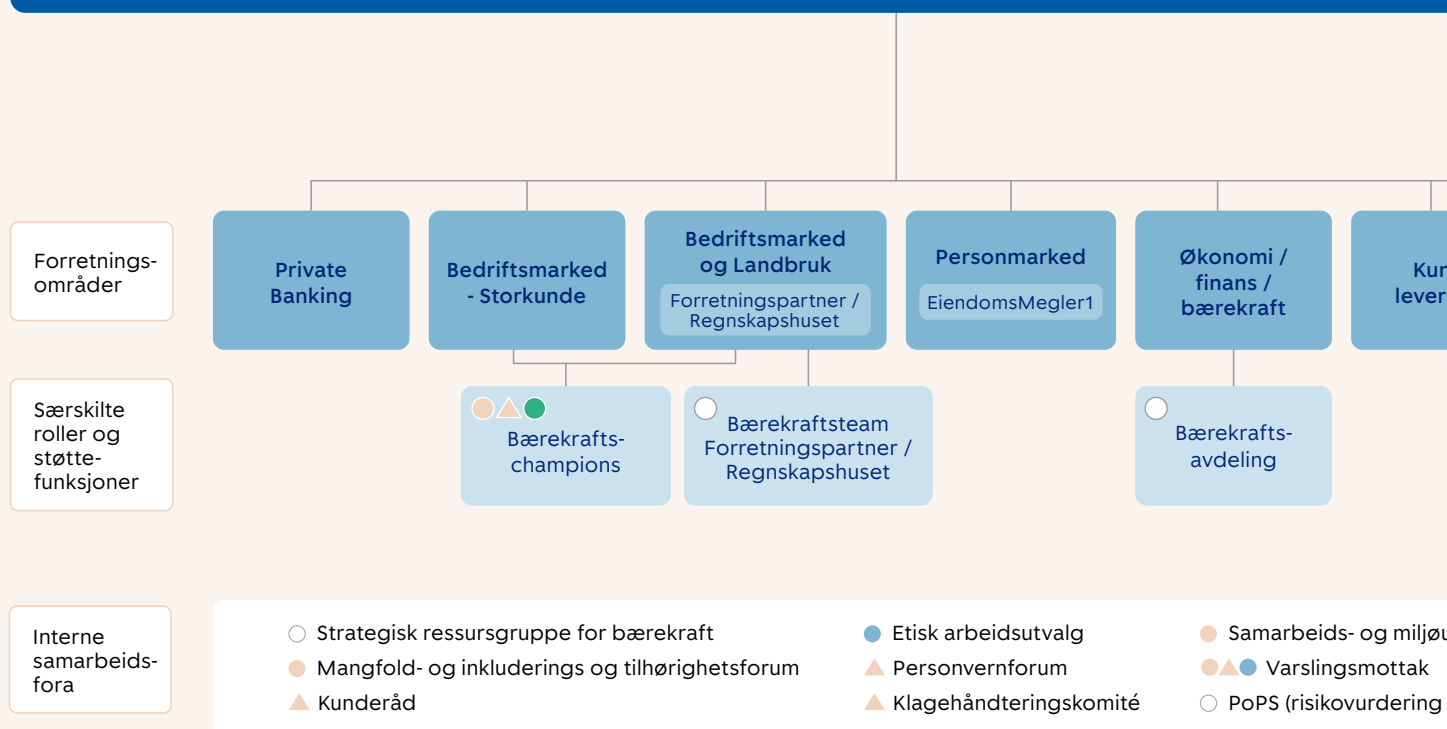

SpareBank 1 Sør-Norge sitt arbeid med bærekraft starter med styret, som har det overordnede ansvaret. Som en del av ansvaret for strategi er styret og konsernledelsen øverst ansvarlig for utarbeidelse av bærekraftsstrategi, omstillingsplan samt tilhørende mål og handlingsplaner.

Revisjonsutvalget og risikoutvalget i SpareBank 1 Sør-Norge fører tilsyn med konsernets bærekraftsrapportering, og har på vegne av styret et overordnet ansvar for å overvåke påvirkninger, risikoer og muligheter. Utvalgenes ansvar og oppgaver er nedfelt i egne mandat vedtatt av styret. Tilsynet ivaretas i det daglige av administrasjonen og konsernledelsen. Revisjonsutvalget har vært tett involvert underveis i rapporteringsprosessen, og hatt flere grundige diskusjoner om krevende avveininger. Risikoutvalget overvåker rapportering av bærekraftrelatert risiko.

Siden SpareBank 1 Sør-Norge er en aksjesparebank, er generalforsamlingen øverste tilsynsorgan. Den utpeker en valgkomite, basert på hensyn til kompetanse, egnethet og mangfold. Den foreslår styreleder og styremedlemmer, samt godtgjørelsen deres.

➡ Se tabell i kap. 1.2.2 for rapportering til styret og styrets utvalg relatert til bærekraft.

Arbeidet med bærekraft er videre delegert til konserndirektør for Økonomi, Finans og Bærekraft (CFO), som har en egen avdeling for bærekraft. Avdelingen er konsernet sin egen ekspertise på fagfeltet, har ansvaret for bærekraftsrapportering, og jobber ut mot konsernets forretningsområder og sentrale funksjoner for å sikre at banken kan forstå, svare ut og stå til ansvar i bærekraftsrelaterte spørsmål. Bærekraftsdirektør deltar i utvikling av konsernstrategi, har ansvaret for strategi, mål, og handlingsplan for konsernet på bærekraftsområdet og skal sikre at strategien realiseres og målene nås, gjennom rutiner, policyer og beslutningsprosesser. Bærekraftsdirektør skal sørge for at konsernet identifiserer og vurderer vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter på bærekraftsområdet. Egne businesspartnere i bærekraftsdivisjonen ivaretar behovene fra forretningen. Forretningsenhetene samt avdelingene for hhv. kundeleveranser og for kundetilbud, marked og

innovasjon sørger for å utnytte de kommersielle mulighetene innen bærekraft, med støtte fra bærekraftsdivisjonen.

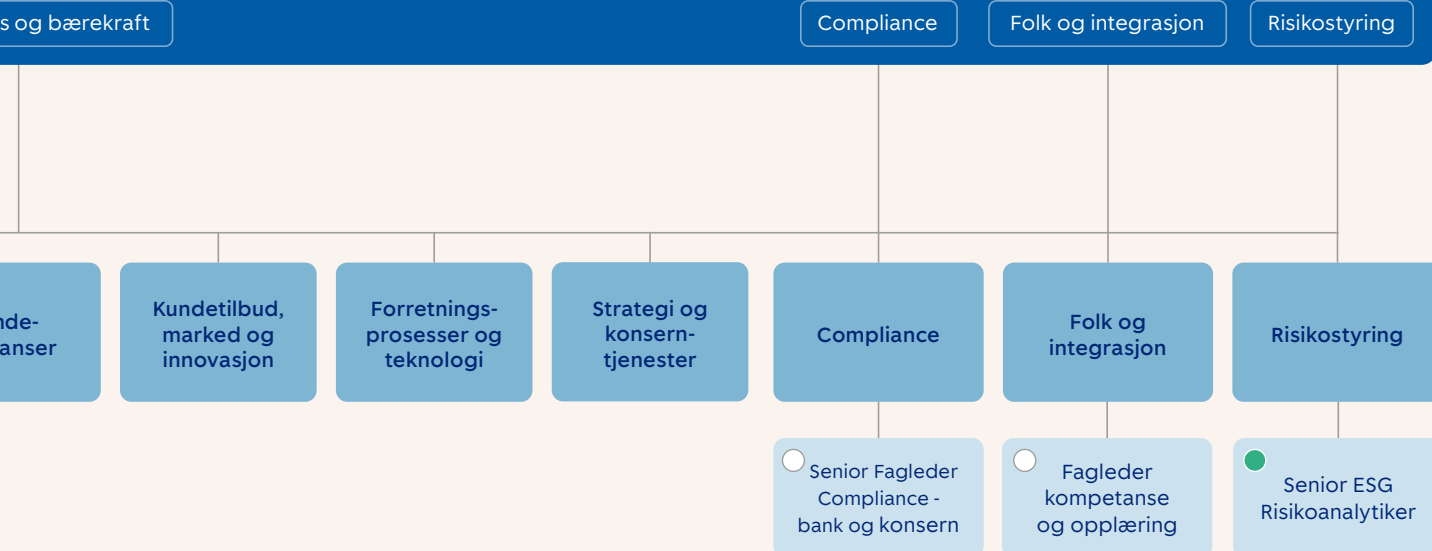
I risikorelaterte spørsmål og kredittkrav i forbindelse med nye produkter bistår avdeling for risikostyring, som også har ansvar for rammeverket for styring av ESG-risiko og regulatorisk ESG-rapportering.

Se kap. 1.2.5 under for detaljer om rollefordeling i internkontroll av bærekraftsrapportering.

Risikostyring-, compliance- og internrevisjonsfunksjonen er organisert uavhengig av forretningsenhetene og rapporterer direkte til konsernsjef og styret. Risikostyring har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risiko- og kapitalstyring slik at det fungerer effektivt og etter

konserndirektører)

- utvalget (SAMU)
- Bærekraftsteam (vurdering av bærekraftig finansiering)
- Styringsgruppe for bærekraftrapportering
- Inkluderende arbeidsliv
- HMS-Forum
- Konsernansettelsesutvalget

○ Alle ● E1 Klima ● S1 Egen arbeidsstyrke ▲ S4 Forbrukere og sluttbrukere ● G1 Forretningsskikk

hensikten. Compliance setter føringer for konsernets overordnede holdninger og prinsipper med hensyn til compliance-risiko. Funksjonen skal sikre at konsernet etterlever de til enhver tid gjeldende regulatoriske og interne krav og bidra til at konsernet ikke pådrar seg offentlige sanksjoner, bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse. Compliance gjennomfører 2. linje-kontroller basert på en risikobasert tilnærming og inngår som en del av den løpende internkontrollen. Internrevisjonsfunksjonen overvåker at risikostyringsprosessene er målrettede, effektive og fungerer som forutsatt. Denne funksjonen er utkontraktert for å sikre tilstrekkelig uavhengighet, kompetanse og kapasitet.

De styrende dokumentene til konsernet er delt inn i nivåer som vist i figuren under (eksemplifisert med dokumenter relevant for egen arbeidsstyrke (S1)).

For hvert styrende dokument har vi definert ulike roller og ansvar. Innholdsansvarlig har ansvar for praktisk utarbeidelse og oppdatering av dokumentasjon. Normalt er dette konserndirektør på de øverste nivåene, mens leder, fagleder eller fagansvarlig vil være relevant for de øvrige dokumentene.

Bærekraftkompetanse hos styret og ledelsen

Styret til SpareBank 1 Sør-Norge består av 11 medlemmer, fem kvinner (45 prosent) og seks menn (55 prosent). I tillegg til de tre ansattrepresentantene i styret, er ett styremedlem ikke å anse som uavhengig ifølge Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES), siden vedkommende var ansatt i selskapet fram til 31.12.2021. Resterende styremedlemmer (64 prosent) anses uavhengige av bankens daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser. Konsernledelsen har 13 medlemmer, 4 kvinner (31 prosent) og 9 menn (69 prosent).

Styreleder, konsernsjef, visekonsernsjef (med ansvaret for human resources, HR), konserndirektør for compliance og CFO har tatt kurs om bærekraftsrapportering tilpasset deres rolle, for bedre å være i stand til å forstå og utfordre på bærekraft. Revisjonsutvalget har fått en innføring i nye lovkrav til bærekraftsrapportering, og diskuterte høsten 2024 dilemmaer der tiltak på et vesentlig område for konsernet kan påvirke et annet vesentlig område negativt.

SpareBank 1 Sør-Norges etiske retningslinjer er et viktig verktøy for å skape bevissthet om etiske dilemmaer og sørge for en høy etisk standard. Alle ansatte skal årlig signere konsernets etiske retningslinjer. Gjennom autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere skal det også gjennomføres årlige oppdateringer på etikk. Styret, ledelsen, rådgiverne og øvrige ansatte gjennomfører jevnlig e-læringer om etikk og antikorrupsjon, for å øke forståelsen av det etiske rammeverket til konsernet. Et av medlemmene i konsernledelsen har de siste årene jobbet direkte og

	Dokumentasjonstype	Faktiske policyer
ivået i konsernet. Disse er særskilt betydning. ing, kultur og praksis ge nivåer av styrende	Reguleringer, lover, krav, vedtekter, rammer og fullmakter	Etiske retningslinjer
konsernet knyttet til et og ivaretar sentrale lovkrav asjon og innholdet må derfor	Angir sentrale overordnede prinsipper knyttet til et virksomhets- eller fagområde	Policy for bærekraft
verordnede prinsipper i mer g i detaljerte beskrivelser e og etablering av internkontroll	Støtter opp under policyer, men er mer detaljerte i sin utforming og tilpasset en spesialisert mottaksgruppe	Standard for personvern, Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet, Standard for forebygging og håndtering av interne misligheter, Standard for beredskap og kontinuitet
operasjonaliserer krav og format	Prosessflyt, arbeidsbeskrivelser og veiledninger	Personalhåndbok HMS

operativt mot økonomisk kriminalitet, spesielt antihvitvask og antisvindel.

Under følger en oversikt over mangfold i alder, utdanning, bransje- og produkterfaring og geografisk tilhørighet blant medlemmer i styre og konsernledelse, samt deres utdanning og erfaring innen bærekraft, med spesielt fokus på konsernets vesentlige temaer. Erfaring inkluderer både fulltids- og styrearbeid. Kun roller og styreverv direkte relevant for konsernets vesentlige temaer er navngitt, andre roller og verv reflekteres i oversikt over bransjeeffaring, samt erfaring med produkter og tjenester konsernet tilbyr.

Som det går frem av tabellen, har en rekke medlemmer i både styre og konsernledelse erfaring (gjennom styreverv eller tidligere jobb) fra vanskelige avveininger mellom å redusere klimagassutslipp og utnytte mulighetene ved klimaomstillingen på den ene siden, og sikre

energiproduksjon, industrivekst eller mobilitet på den andre. De tillitsvalgte i styret har lang erfaring med å håndtere spørsmål knyttet til HMS, balanse mellom arbeid og fritid, likestilling og likelønn, personer med funksjonsnedsettelse, mangfold og inkludering, kompetanseutvikling, samt tiltak mot vold og trakassering. Flere andre medlemmer i styre og konsernledelse har også slik erfaring. Både flere tillitsvalgte og flere i konsernledelsen har, eller har hatt, jobber med nær kobling til personkunder, med eksponering mot problemstillinger knyttet til personvern, tilgang på produkter og tjenester, ansvarlig markedsføring og ikke-diskriminering. Ett styremedlem arbeider til daglig i en av stiftelsene som skal bevare sparebanktradisjonen.

Mangfold og bærekraftkompetanse i styre og konsernledelse

Medlem	Funksjon	Alder	Utdanning	Erfaring	Produkt/ tjeneste	Geografi
Finn Haugan	Styreleder, leder av godtgjørelsesutvalget, medlem av risiko- og revisjonsutvalget	71	Ø	F, O&G, OS, Hav	SP, B, Fs, K	Trøndelag
Dag Mejdell	Nestleder, leder av risikoutvalget, medlem av godtgjørelsesutvalget	67	Ø	F, Ind, D, IT, L, TL, H, Org		Oslo
Maria Tho	Styremedlem, medlem av risikoutvalget	43	Reg, Rev	Rev, F, S, T, Rei, H, OS		Vestfold
Trine Sæther Romuld	Styremedlem, leder av revisjonsutvalget	56	Rev, Reg, Ø	Hav, F, OS, Rev, L, S, Ø, Reg	FP	Rogaland
Heine Wang	Styremedlem, medlem av revisjonsutvalget	61	J	F, Tj, Org, Pol, BA	SV	Vestfold
Jan Skogseth	Styremedlem, medlem av godtgjørelsesutvalget	69	Ing	O&G, OS, F, L, Ind, For, Org		Rogaland
Kjetil Skjæveland	Styremedlem, medlem av risikoutvalget	45	A, Ø, F	Ø, Reg, F, TL, IT	SV, FP	Rogaland
Camilla AC Tepfers	Styremedlem, medlem av revisjonsutvalget	55	Ing, IT, L	S, I, F, Tj, Med, E, FoU, H, M, Rei, T	SV, EM	Oslo
Hanne Myhre Gravdal	Ansattvalgt styremedlem	60	Ø, St	F, Pol	SP	Buskerud
Sally Lund-Andersen	Ansattvalgt styremedlem, medlem av godtgjørelsesutvalget	63	S, L	F, Org	K	Rogaland
Eirik P. Elholm	Ansattvalgt styremedlem	45	Ø, L, M, I	F, OS, H, Inn, Off		Rogaland
Inge Reinertsen	Konsernsjef	53	Ø	F, Tj	K, SP, P, Ls	Rogaland
Per Halvorsen	Visekonsernsjef, Folk & Integrasjon	62	Ø, M	F, I, E	K, Fs, P, EM, MK, SV	Telemark
Roar Snippen	Konstituert Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft	61	SØ, Rev, St	F, R, Rev	K, SV	Telemark
Roger Lund Antonesen	Konserndirektør Privatmarked	49	L	F, EM	K, EM, SV	Vestland
Lasse Olsen	Konserndirektør Private Banking	49	Ø	F, EM	K, EM, Ls	Vestfold
Tore Medhus	Konserndirektør Storkunde	59	Ø	F, Tel, Tj	K, MK, Fac, FP	Rogaland
Marianne Bakke	Konserndirektør Bedriftsmarked og Landbruk	48	Ø, M	F, Reg, Tj	K, Ls, SV, FP	Rogaland
Frode Bø	Konserndirektør Risikostyring	56	L, R, Rev	F, Ind, O&G, FoU		Rogaland
Signe Helliesen	Konserndirektør Compliance	48	Ø, T, I	F, I, Tj	SV	Rogaland
Ella Skjørestad	Konserndirektør Kundetilbud, Marked og Innovasjon	44	Sam	F, Tj, M, EM, TL	Fs, FP, B, SV, EM, SP	Rogaland
Tonje Stormoen	Konserndirektør Kunderleveranser	59	Ø, M, L	F, EM, Med, M	EM	Vestfold
Glenn Sæther	Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi	58	A, Ø	F, S, I, Tj, Hel, Off, IT	SV, FP	Rogaland
Jan Friestad	Konserndirektør Strategi og Konserntjenester	58	A, Ø, S, L	F, S, Hel, EM, Tj	SP, EM, K, FP, B	Rogaland

Bærekraft- utdanning	Bærekrafterfaring
*	E1 (styreverv Norbit ASA, OKEA ASA, Sinkaberg-Hansen AS)
*	E1 (styreverv Norsk Hydro, Mestergruppen, SAS, Torghatten, Elopak, tidl. konsernsjef i Posten Norge). Sistnevnte rolle inkluderte også HMS (S1) og forretningsetikk (G1).
*	E1 (CFO Inflow Control)
**	E1 (tidl. CFO SalMar ASA, nå CFO i SalMar Aker Ocean AS)
*	E1 (styreverv Sandefjord Lufthavn, Arnadal Anlegg)
*	E1 (tidl. adm.dir Aibel, tidl. nestleder Norsk Industri, styreleder Gassco, styremedlem Nammo, tidl styremedlem Scatec)
*	S4 (daglig leder Sparebankstiftelsen SR-Bank)
**	E1 (styremedlem Entra)
*	S1, S4 (tillitsvalgt, erfaring fra arbeidsmiljøutvalg, finansrådgiver)
*	S1 (tillitsvalgt, erfaring fra arbeidsmiljøutvalg, finansrådgiver, kunderådgiver)
**	S1 (tillitsvalgt, erfaring fra arbeidsmiljøutvalg)
*	S1 og S4 (tidligere og nåværende rolle i konsernet)
*	E1 (styreverv SpareBank 1 Mobilitet)
*	Arbeider med temaet løpende, som ansvarlig for bærekraft i konsernledelsen
*	S4 (nåværende rolle)
*	E1 (styreverv Fleks Green Fleet)
*	S4 (styreverv i Monner)
*	E1 (styreverv SpareBank 1 Mobilitet)
*	G1 (nåværende rolle); E1 (tidl. ansatt i Kværner og Mobil Exploration Norway)
**	G1 (nåværende rolle); S4 (nåværende rolle; styremedlem i Stiftelsen G9alt Talentutvikling)
*	S4 (nåværende rolle). Erfaring fra etisk screening i Storebrand kapitalforvaltning.
*	G1 (fung. leder økonomisk kriminalitet, antihvitvask og anti-svindel), S4 (tidl konsernlederansvar for samfunnsansvar i SpareBank 1 Sørøst-Norge; erfaring fra Intrum Justitia (inkasso))
*	
*	S4 (konserndirektør personmarked; styreverv i bl.a Eiendoms- megler 1 SR-Bank, BN Bank ASA og SpareBank 1 Forvaltning AS)

Vesentlige tema:

E1	Klima
S1	Egen arbeidsstyrke
S4	Forbrukere og sluttbrukere
G1	Forretningsskikk

Kompetanse:

*	Generell bærekraftkompetanse
**	Deltatt på kurs/kompetanseprogrammer om bærekraft
***	Utdanning innen bærekraft

Utdannelse/erfaring:

A	administrasjon
B	banktjenester
BA	bygg & anlegg
D	distribusjon
E	eiendom
EM	eiendomsmegling
F	finans
Fac	factoring
For	forsvar(sindustri)
FoU	forskning og utdanning
FP	Forretningspartner/ Regnskapshuset
Fs	forsikring
H	handel/retail
Hav	havbruk
Hel	helse
I	innovasjon
Ind	industri
Ing	(sivil)ingeniør
Inn	innkjøp
IT	informasjons- og datateknologi
J	jus
K	kreditt
L	ledelse
Ls	leasing/finansiering
M	markedsføring
Med	media
MK	markets (kapitalmarked/ verdipapirforetak)
Off	offentlig sektor
Org	organisasjonsliv
OS	oljeservice
O&G	olje og gass
P	pensjon
Pol	politiske verv
R	risikostyring
Reg	regnskap
Rei	reiseliv
Rev	revisjon
S	strategi
Sam	sammenlignende politikk
Sh	shipping
SP	sparing og plassering
St	styreutdanning
SV	såkorn/venture
SØ	samfunnsøkonomi
T	teknologi
Tj	(konsulent)tjenester
Tel	telekommunikasjon
TL	transport/logistikk
Ø	økonomi

1.2.2 Bærekraftsinformasjon gitt til og vurdert av styrende organer (GOV-2)

I 2025 har styret ført tilsyn med gjennomføringen av aktsomhetsvurderingen og resultatene og effektiviteten av strategier, tiltak, måleindikatorer og mål konsernet har

på vesentlige bærekraftområder gjennom en rekke faste rapporter og konkrete saker. Konsernledelsen behandler rapportene før de går til styret. Fusjonsavtalen knyttet

Rapport/tema	Hvilke vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter innen bærekraft har styret ført tilsyn med aktsomhetsvurderinger, strategier, tiltak, KPIer og mål for?
Oppdatert konsernstrategi	Alle. Kobling av bærekraft til fusjonsavtaler, konsernets strategiske fundament (hensikt, visjon, verdier og strategisk ambisjon). Attraktiv arbeidsplass er et strategisk hovedmål, å være kundens alliert i bærekraftskiftet er blant de strategiske innsatsområdene til konsernet. Vesentlige bærekrafttemaer er reflektert i konsernets overordnede handlingsplan.
Overordnet risikoprofil, risikostrategier	Alle, men særlig E1. Operasjonell risiko knyttet til bærekraft, samt vurdering av risikoprofil og måling knyttet til oppfølging av omstillingsplan.
Styrets årsberetning/bærekraftrapport etter regnskapsloven	Alle
Revisjonsrapport inkl. attestasjon av bærekraftrapport	Alle
Dobbelt vesentlighetsanalyse	Alle
Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger (åpenhetsloven)	S1: Likestilling mellom kjønn og likelønn; Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne; Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen; Mangfold; Helse og sikkerhet S4: Ikke-diskriminering; Tilgang til produkter/ tjenester; Personvern; Sosial inkludering - økonomisk likestilling
Redegjørelse om likestilling og diskriminering	S1: Se forrige
Omstillingsplan	E1: Alle
ICAAP	E1: Alle. Eget kapittel om klimarisiko.
Pilar III	Alle. Informasjon om kapital og risikoforhold relatert til bærekraft.
Risikorapport	Alle, særlig E1. Hendelser/regelbrudd innen bærekraft med kostnad eller omdømmetap (operasjonell risiko) og eksponering/potensielle tap mv knyttet til overgangsrisiko/fysisk klimarisiko (kredittrisiko).
Virksomhetsstyringsrapport	E1: Alle. Oppdatering på grønn finansiering.
Revidering av bærekraftspolicy	Alle
Compliancerapport	Alle. Kontroll av etterlevelse knyttet til bærekraft.
Internrevisjonsrapport	Alle. Kontroll av etterlevelse knyttet til bærekraft på utvalgte temaer.
Bærekraftdilemmaer	E1: Alle; E2: Alle; E4 (arealendringer); S4: Ikke-diskriminering; tilgang til produkter og tjenester, bevare sparebanktradisjonen
Policy for produkt- og tjenestestyling	S4: Tilgang til produkter og tjenester
Konsernets etiske retningslinjer	G1: Antikorrupsjon – bekjempe hvitvasking og økonomisk kriminalitet
Konsernretningslinjer AML og sanksjoner	G1: Se over
Policy for antikorrupsjon	G1: Se over

* Styrende dokumenter skal revideres av innholdsansvarlig minimum årlig, og formelt godkjennes minimum hvert 3. år.

** (O) = Offentlig (F) = Finanstilsynet

til SpareBank 1 Sør-Norge er det viktigste eksempelet på en større transaksjon i 2024 der vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter innen bærekraft var inkludert i styrets

vurderinger og håndtering. Regelmessige (f.eks. kvartals-
vise) rapporter er kun inkludert hvis bærekraft er inkludert.

Ansvarlig	Frekvens*	Dato styrebehandlet i 2024**
Konserndirektør Strategi	-	19.12
Konserndirektør Risikostyring	Årlig	19.12
CFO/Bærekraftavd.	Årlig	Styret 07.03 (2023-rapport) (O) Styrets revisjonsutvalg 18.12, styret 19.12 (foreløpig rapport)
Ekstern revisor	Årlig	07.03 (O)
CFO/Bærekraftavd.	Minst årlig	SpareBank 1 SR-Bank (19.8), SpareBank 1 Sør-Norge (19.12)
CFO/Bærekraftavd.	Minst årlig	07.03 (O)
Konserndirektør Folk og integrasjon	Årlig	07.03 (O)
CFO/Bærekraftavd.	Minst årlig	19.12 (O)
Konserndirektør Risikostyring	Årlig	24.04 (F)
CFO/Virksomhetsstyring og rapportering	2 ganger i året	07.03 (O)
Konserndirektør Risikostyring	Kvartalsvis	14.06, 24.09, 27.11 (F)
CFO/Bærekraftavd.	Kvartalsvis	07.03, 14.06, 27.08
CFO/Bærekraftavd.	Årlig	- (vil revideres tidlig i 2025)
Konserndirektør Compliance	Kvartalsvis	07.03, 14.06
Internrevisor	Løpende ihht. årsplan	24.04, 24.09, 19.12
CFO/Bærekraftavd.	-	30.10 (styrets revisjonsutvalg), 19.12 (styret)
Konserndirektør Kundetilbud, Marked & Innovasjon	Årlig	18.04 (O)
Konserndirektør Folk & Integrasjon	Årlig	- (O)
Konserndirektør Kundeleveranser	Minst årlig	24.09 (O)
Konserndirektør Compliance	Årlig	12.12 (O)

Rapport/tema	Hvilke vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter innen bærekraft har styret ført tilsyn med aktsomhetsvurderinger, strategier, tiltak, KPIer og mål for?
Policy for interessekonflikter	G1: Se over
Policy for innkjøp	G1: Se over
Policy for bærekraft	Alle
Policy for personvern	S4: Personvern
Policy for informasjonssikkerhet	G1: Cybersikkerhet
AI-strategi 2024-2025	S4: Ansvarlig utvikling og bruk av kunstig intelligens (KI/AI) i lys av personvern, rettferdighet (ikke-diskriminering), transparens, ansvarliggjøring, etikk og samfunnsansvar, samt opplæring (jfr. S1) av relevante ansatte i muligheter og risikoer.
Policy for data- og AI-styring	Se over
Retningslinjer om lønn til ledende personer i SpareBank 1 Sør-Norge	Alle
Lederlønsrapport	Alle
Strategisk målekort	Alle
Varslingsrutine	Alle

* Policyer skal minimum revideres årlig av innholdsansvarlig, og skal godkjennes formelt minimum hvert 3. år.

** (O) = Offentlig (F) = Finanstilsynet

1.2.3 Integrering av bærekraft i insentivordninger (GOV-3)

Modell for variabel godtgjørelse utarbeides av direktør for organisasjonsrådgivning, behandles og foreslås av styrets godtgjørelsesutvalget, og besluttet av styret. Den hensyntar bærekraft på flere måter:

- Økonomisk bærekraft: Hvis ikke definerte økonomiske terskelmål nås, utbetales det ingen bonus. Flere av de finansielle elementene i strategisk konsernmålekort er langsiktige. En betydelig andel av utbetalingen skjer i aksjer, over en lengre tidsperiode.
- Forretningsetikk: Manglende etterlevelse kan medføre redusert eller ingen bonus.
- Bærekraftelementer i strategisk konsernmålekort som ligger til grunn for bonusmodellen: Variabel godtgjørelse reflekterer den finansielle resultatoppnåelsen kombinert med måloppnåelse innenfor noen utvalgte strategiske satsningsområder. Det er definert mål innenfor hvert enkelt av disse områdene. Det er også lagt vekt på ikke-finansielle

mål som vil være avgjørende for fremtidig måloppnåelse, herunder konsernets arbeid med bærekraft. Til sammen kunne oppnåelse av spesifikke bærekraftsmål eller mål innenfor vesentlige bærekrafttemaer i 2024 gi bonus på opptil 6 prosent av fastlønn for konsernledere, 8 prosent for konsernsjef. Mål knyttet til egen arbeidsstyrke (S1) er inkludert, mens kundetilfredshet (relevant for S4) ikke er inkludert i prosentandelen, ettersom målet inkluderer både person- og bedriftskunder (S4 dekker kun personkunder). Måloppnåelse spesifikt innenfor bærekraft knytter seg til følgende KPIer, valgt fordi de reflekterer en utvikling mot noen av konsernets viktigste overordnede bærekraftsmål:

- **Position Green sin ESG 100 rating** vurderer kvaliteten av bærekraftsrapportering blant de 100 største selskapene på Oslo Børs, men scoren vil også reflektere konsernets fremdrift på og omfang av det faktiske bærekraftarbeidet.

Ansvarlig	Frekvens*	Dato styrebehandlet i 2024**
Konserndirektør Compliance	Årlig	24.05 (O)
Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi	Årlig	23.04 (O)
Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft	Årlig	- (O)
Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi	Årlig	25.09
Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi	Årlig	16.04
Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi	-	13.05
Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi	Årlig	26.09
Konserndirektør Folk & Integrasjon	Årlig	07.03 (O)
Konserndirektør Folk & Integrasjon	Årlig	07.03 (O)
Konserndirektør Strategi	Årlig	19.12
Konserndirektør Folk & Integrasjon	Årlig	-

- **Bærekraftig finansiering:** KPIen er basert på en fastlagt plan for oppnåelse av målet fra bærekraftstrategien om å finansiere minst 50 mrd i bærekraftige aktiviteter innen 2030. Denne måleindikatoren er i hovedsak klimarelatert, men ikke eksplisitt koblet til oppnåelse av et reduksjonsmål eller til oppnåelse av omstillingsplanen. Bærekraftslinkede lån med andre KPIer enn utslippsreduksjon inngår i datagrunnlaget.

Flere kriterier relatert til vesentlige bærekrafttemaer kunne i tillegg utløse diskresjonær bonus på opptil 8 prosent av fastlønn for konsernledelse, og 11 prosent for konsernsjef i 2024 (likestillings- og mangfoldsarbeid, kompetanseutvikling hos ansatte, etterlevelse og rapportering innen bærekraft, godt samarbeid med eierstiftelse, god forretningsskikk).

Kompensasjonen til styret i SpareBank 1 Sørøst-Norge er

ikke knyttet til bærekraftkriterier.

SpareBank 1 Sørøst-Norge har hatt overskuddsdeling, ikke bonusordning. Dette gjelder også for finansåret 2024, og ble besluttet av godtgjørelsesutvalget til styret i daværende SpareBank 1 Sørøst-Norge. Overskuddsdelingen har hatt én sum lik for alle ansatte, pluss en lik prosentandel av lønn, med et minimumsnivå. Overskuddsdelingen har vært avhengig av bankens resultat. Variabel godtgjørelse har derfor ikke vært koblet direkte til bærekraftresultater, kun indirekte (separat kategori i bankens balanserte målstyringssystem; konsernsjef og ledere har hatt mål knyttet til hhv kjønnslikestilling og redusert karbonintensitet).

For ytterligere opplysninger om godtgjørelse til ledende ansatte og styret vises det til Lederlønsrapport 2024.

1.2.4 Uttalelse om aktsomhetsvurderinger (GOV-4)

SpareBank 1 Sør-Norge gjør aktsomhetsvurderinger i tråd med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper, FNs kjernekonvensjoner om menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner:

AKTSOMHETSVURDERINGER

Sentrale dokumenter

- Etiske retningslinjer
- Policy for risiko- og kapitalstyring
- Policy for bærekraft
- Konsernretningslinje AML og sanksjoner
- Policy for innkjøp
- Policy for utkontraktering
- Policy for antikorrupsjon
- Policy for personvern
- Policy for produkt- og tjenestestyring
- Policy for operasjonell risiko

Sentrale prosesser

- Bærekraftsvurdering av lån og investeringer
- Bærekraftsvurdering av verdipapirfond
- Kundetiltak og -kontroller
- Produkt- og tjenestestyring
- Bærekraftsvurdering av innkjøp og utkontraktering
- Rekruttering
- Kartlegging av arbeidsforhold

Fortelle om tiltak og resultater

I vår rapportering og på våre nettsider forteller vi om status for våre tiltak for å håndtere negative påvirkninger.

Avsnitt:

- 1.2.2
- *

Identifisere og vurdere negative påvirkninger

Vi identifiserer og vurderer negative påvirkninger gjennom løpende risikovurderinger (av f.eks kunder, lån, eller nye produkter), varslingssystemer, interessentdialog, klagemekanismer, og årlige risikovurderinger.

Avsnitt:

- 1.3.2
- 1.3.3
- 1.4.1

6

Utbedre negative påvirkninger

Vi sørger for, eller samarbeider om, å kompensere for negative påvirkninger der det er rimelig og mulig, avhengig av i hvor stor grad vi er berørt og kan påvirke.

Følge opp tiltak og resultater

Vi følger opp om tiltak gjennomføres og har resultater, gjennom blant annet jevnlig underveis-rapportering og internrevisjoner.

Avsnitt:

- 2.1.2.1
- 3.1.3
- 3.2.3
- 4.1.2

Stoppe, forebygge eller redusere påvirkninger

Les mer under våre vesentlige temaer, om tiltak – for eksempel kompetanseløft, omstillingsplaner, eller nye låneprodukter – for å stoppe, forebygge, redusere eller utbedre våre viktigste negative påvirkninger.

Avsnitt:

- 2.1.1.1
- 3.1.2.3
- 3.2.2.3
- 4.1.2.5

* For flere detaljer om aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, se redegjørelse for aktsomhetsvurderinger under åpenhetsloven på våre nettsider.

1.2.5 Risikostyring og internkontroll med bærekraftrapportering (GOV-5)

SpareBank 1 Sør-Norge bygger sitt rammeverk for internkontroll på COSO-modellen (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissions) og kontroll av etterlevelse gjøres i henhold til de tre forsvarslinjene (se beskrivelse i 1.2.1 over).

COSO-modellens ESG-rammeverk har ikke vært i bruk hittil, men tas nå i bruk på bærekraftområdet, inkludert for bærekraftrapportering og vurdering av konsernets doble vesentlighetsanalyse. Bærekraftavdelingen, ansvarlig for bærekraftkompetanse i Folk og integrasjon, samt andre avdelinger som bidrar til bærekraftrapporteringen, utgjør førstelinjeforsvaret. De skal påse at medarbeidere har riktig kompetanse, gjøre relevante risikoanalyser, overvåke arbeidet og evaluere det jevnlig. Konsernet har etablert relevante dedikerte bærekraftroller i følgende avdelinger, som bidrar til andrelinjeforsvaret:

- Compliance: Skal gjøre internkontroller knyttet til aktsomhetsvurderingene beskrevet over og rapporterer til styre og ledelse (nyetablert som dedikert stilling, men har gjort en rekke kontroller også tidligere)
- Risikostyring: Relatert til Klima, som beskrevet i 1.2.1 over (dedikert stilling på ESG-risikostyring)

Sammen med bærekraftavdelingen bidrar disse rollene til å sikre at passende ferdigheter og ekspertise på bærekraft generelt og bærekraftrapportering spesielt er på plass og tilgjengelig ved behov.

Risikoen knyttet til bærekraftrapportering har hittil blitt adressert indirekte, som del av årlige avdelingsspesifikke risikovurderingsprosesser (for bærekraftforhold generelt, eller spesifikt innen likestilling, mangfold og inkludering). Risikoene har blitt rangert og kvantifisert etter sannsynlighet og konsekvens. Et eget prosjekt har kartlagt og vurdert mulige datagap i bærekraftrapporteringen til konsernet. Avdelingen for virksomhetsstyring og rapportering er involvert i oppfølgingen av rapporteringen, for å unngå forsinkelser og sikre konsistens. For å redusere nøkkelmannsrisiko i rapporteringsprosessen deles alle nøkkelroller mellom to personer.

Konserndirektør for økonomi, finans og bærekraft, samt styringsgruppen for bærekraftrapportering (som også har representanter fra Folk og integrasjon, Risikostyring, Økonomi og Compliance), holdes orientert om funn fra risikovurderinger og eventuelle internkontroller relatert til bærekraftrapportering og dobbel vesentlighetsanalyse. Revisjonsutvalget får periodiske oppdateringer om fremdrift i bærekraftrapportering og status for dobbel vesentlighetsanalyse. Disse forelegges konsernledelsen først.

Identifiserte hovedrisikoer knyttet til bærekraftrapportering

Vesentlig bærekrafttema	Risiko knyttet til rapportering
Alle temaer	Feil i kvantitativ eller kvalitativ rapportering fordi SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge har definert nøkkelbegreper ulikt, hentet ut data på ulik måte, eller mangler kompetanse om den andre fusjonerende bankens data og prosesser
Alle temaer	Risiko for at rapportering skjønner maler bærekraftprofilen til konsernet (grønnvasking), i strid med Markedsføringsloven og EU-direktiver om bærekraftpåstander og forbrukervern i det grønne skiftet
E1 Klimagassutslipp	Vesentlige endringer, feil eller unøyaktigheter i estimerte finansierte utslipp
E1 Klimagassutslipp	Vesentlige endringer, feil eller unøyaktigheter i estimerte utslipp fra produkter og tjenester
E1 Klimagassutslipp	Vesentlige endringer i rapportert volum av taksonomikvalifiserende aktiviteter
E1 Klimagassutslipp; Klimatilpasning	Omtale av fysisk klimarisiko eller overgangsrisiko i låneporteføljen reflekteres ikke godt nok i årsregnskapet
S1 Likestilling mellom kjønn; Mangfold; Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne; Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen	Begrensede data om flere mangfoldskategorier og diskrimineringsgrunnlag
S4 Sosial inkludering – økonomisk likestilling; Ikke-diskriminering	Begrensede data om status for økonomisk likestilling og eventuell diskriminering
S4 Tilgang til produkter og tjenester	Begrensede data om kjente sårbare gruppers faktiske tilgang til produkter og tjenester, og begrenset mulighet til å fremskaffe slike data av praktiske og personvernmessige personvernårsaker

Tiltak og kontroller

- 2024: Eget integrasjonsprosjekt på felles bærekraftrapportering
 - 2024: Klart definert at overtagende banks tilnærming skal være førende
 - 2024: Testkjøringer før årsslutt av leveranser av nøkkeldata fra begge banker
 - 2024-2025: Team fra begge banker involvert i skriving og kvalitetssikring av alle kapitler
-
- 2025-: Opplæring i grønnvaskingsrisiko og eksisterende og kommende lovkrav til relevante ansatte involvert i bærekraftrapportering, kommunikasjon og markedsføring; kontroll av om opplæringen er gjennomført.
 - 2025-: Dedikert gjennomgang av utkast til bærekraftrapport, inkludert ved hjelp av kunstig intelligens, med tanke på å unngå grønnvasking
-
- 2025-: Bruk av mer overordnede data for bransjer der svak datakvalitet har blitt avdekket, i tråd med Finans Norges anbefaling
 - 2025-: Bidrag til Finans Norges arbeid for å hhv. tilpasse PCAF-metodikk til norske forhold, forbedre estimatene av kunders strømforbruk og forbedre scope 3-data for sentrale sektorer
 - I 2025: Vurdere alternative løsninger for forbedrede estimater av boligkunders energiforbruk
 - I 2025: Innhente klimaregnskap fra flere store enkeltkunder i bransjer med stor andel av totale utslipp og høy karbonintensitet (shipping, landbruk, industri, offshore, oljeservice), og undersøke muligheten for å skaffe aktivitetsdata for bransjer (f.eks. havbruk) og selskaper uten klimaregnskap; kontroll av andelen utlån til kunder med klimaregnskap
 - Medium sikt: Erstatte beregnede finansierte utslipp med faktiske rapporterte utslipp, verifisert av tredjepart, fra så mange virksomheter og bransjer som mulig (f.eks. for landbruk via landbrukets klimakalkulator).
-
- 2025-: Bidra til kvalitetssikring av tilknyttede SpareBank 1-selskapers klimaregnskap
 - 2025-: Bidra til økt kunnskap om nedstrømsutslipp fra produktselskapenes produkter og tjenester
-
- 2024: Bidratt via Finans Norge til omforent definisjon av hva en taksonomikvalifiserende bolig er
 - Medium sikt: Erstatte estimerte data på boligers fysiske klimarisiko med fysiske data, hvis tilgjengelige
-
- 2025-: Bærekraftrapportering integreres tettere i prosess for ordinær årsrapportering, med involvering fra økonomiavdelingen.
 - I 2025: Ansatt i økonomiavdelingen med relevant erfaring overføres til bærekraftavdelingen.
-
- I 2025: Tilby tilpasset kurs i mangfoldsledelse for relevante ledere
 - I 2025: Bruke tredjepartsverktøy til å kartlegge mangfold, grad av inkludering, mangfoldskompetanse og mangfoldsmodenhet; gjenta målingene regelmessig.
-
- I 2025: Tilby tilpasset kurs i mangfoldsledelse for relevante ledere, for bl.a. å bevisstgjøre dem om risikoen for diskriminering, og hvor viktig data er for forbedring og intern læring
 - 2025-: Kartlegge vilkår og tilgang til produkter og tjenester for personkunder i lys av ulike diskrimineringsgrunnlag etter Likestillings- og diskrimineringsloven, innenfor rammene av personvernlovverket; etablere regelmessige kontroller av status
-
- 2025-: Sammenligne andelen manuelle og heldigitale kunder, samt andelen kunder som besøker våre fysiske kontorer, innenfor kjente sårbare grupper med gjennomsnittet (innenfor grensen av personvernet)
 - 2025-: Kartlegge status for tilpasning av fysiske lokaler til kunder med nedsatt funksjonsevne
-

1.3 Strategi

1.3.1 Strategi, forretningsmodell og verdikjede (SBM-1)

SpareBank 1 Sør-Norge ASA er et finanskonsern for hele Sør-Norge med forretningsområder og tilknyttede produkselskaper som komplementerer bankens tjenestetilbud. Banken har nasjonal distribusjon og har gjennom flere år hatt posisjon som den nest største norskeide banken. Konsernet har 2.502 ansatte pr 31.12.24, hvorav 1.291 på kontorer i Rogaland, 281 i Vestland, 138 i Agder, 694 i Buskerud, Telemark og Vestfold og 98 i Oslo. Konsernet har et variert tjenestetilbud innen tradisjonelle banktjenester som lån, forsikrings- og spareprodukter, verdipapirhandel, regnskapstjenester, konsulenttjenester, samt eiendomsmegler tjenester for både person- og bedriftskunder. Konsernets største forretningsområder er den tradisjonelle bankvirksomheten med tjenester rettet mot person- og bedriftsmarked og offentlig sektor.

Konsernet har ikke utlån til strømproduksjon basert på

fossil energi, heller ikke til kull-, tobakk- eller kontroversiell våpenindustri.

→ Konsernets utlån til bransjer som vurderes å ha vesentlig overgangsrisiko er spesifisert i egen tabell i kapittel 1.4.1.

Relevante ESRS-sektorer*

Sektor	Sum omsetning 2024 (mill kroner)	%
Kredittinstitusjoner (FCI)	25.013	92%

*Definert som sektorer som står for mer enn 10% av konsernets totale omsetning

Verdikjede

Konsernets oppstrøms verdikjede består først og fremst av tilgang på og innhenting av kapital. Dette gjør konsernet gjennom egenkapital, funding og innskudd. Investorer vurderer konsernets bærekraftsprofil som en del av selskapsanalysen og det er således en direkte link mellom kapitalinnhenting og konsernets bærekraftsarbeid. Det er et mål at konsernet skal fremstå som en attraktiv, solid og fremtidsrettet investering som ivaretar investors kapital og gir avkastning i henhold til forespeilte finansplaner.

Konsernet bruker også kontorrekvisita og IT-utstyr for å utføre sin virksomhet. Dette blir anskaffet gjennom standardiserte anskaffelsesprosesser hvor også bærekraft hensyntas som en del av en helhetsvurdering. Nedstrøms verdikjede består hovedsakelig av bedrifts- og personkunder. Konsernets mål er å tilby kundene gode og nyttige tjenester til konkurransedyktige priser. Produktene og tjenestene skal ha bærekraft integrert, og skal ikke bidra til skade på mennesker, natur og samfunn.

Bærekraftstrategi

Konsernets hensikt er å gi kraft til vekst og utvikling og den overordnede strategiske ambisjonen er å være en fremtidsrettet relasjonsbank. Det å satse på vekst, både i bedrifts-markedet og personmarkedet kan medføre en økt risiko for økt bærekraftspåvirkning. Det er derfor svært viktig at det foreligger en bærekraftsstrategi som er godt integrert i konsernstrategien og som adresserer de risikoer og muligheter som oppstår som følge av konsernets virksomhet og strategiske planer.

Et av konsernets strategiske innsatsområder er å være kundens allierte i bærekraftsskiftet, og de strategiske innsatsområdene blir fulgt opp og omhandlet videre i flere av konsernets overordnede planer og dokumenter; konsern-målekort, strategisk handlingsplan, forretningsplan og på risk radar.

Det å involvere styret, ledelsen og konsernets ansatte i arbeidet med både strategi og dobbelt vesentlighetsanalyse vil bidra til å bevisstgjøre og synliggjøre potensielle risikoer og muligheter som oppstår i det strategiske, forretningsmessige arbeidet til konsernet.

Konsernets bærekraftsstrategi skal tydeliggjøre og være retningsgivende for SpareBank 1 Sør-Norges arbeid med bærekraft. Bærekraft- og klimastrategien er forankret i konsernets overordnede forretningsstrategi og er førende for andre styrende dokumenter. FNs 17 bærekraftsmål ligger til grunn for konsernets arbeid med bærekraft og arbeid med å bidra i omstillingen. Konsernet stiller seg bak prinsippene i UN Global Compact og har signert Principles for Responsible Banking.

Ambisjonen i bærekraftstrategien er at SpareBank 1 Sør-Norge skal ta ansvar for å være en del av løsningen og en proaktiv alliert i omstillingen til et mer bærekraftig samfunn.

Det betyr at bærekraft skal være integrert i alt vi gjør, hvordan vi skaper verdifulle kundeopplevelser, hvordan vi leverer resultater, hvordan vi driver vår virksomhet og hvordan vi samarbeider med hverandre og bidrar i samfunnet rundt oss. Det er en forventning at de ansatte i konsernet skal ha et aktivt og ansvarlig forhold til bærekraft.

Produkter og tjenester som har til formål å bidra til

bærekraft inkluderer grønne lån, bærekraftslinkede lån, energioppgraderingslån og spareprodukter med bærekraftig profil. Vekst og videreutvikling i disse produktene er en sentral del av konsernets arbeid med oppfølging av bærekraftstrategien.

Hovedmålsetningen i bærekraftstrategien er at konsernet innen 2025 skal ha en dyp ESG-integrasjon i hele virksomheten. Konsernet skal levere på sine bærekraftsmål og hele organisasjonen er forpliktet til å være med og bidra til disse. Hvordan konsernet bruker målene i bærekraftstrategien for å mitigere bærekraftsutfordringer som oppstår er videre omtalt i delkapitlene.

Det er utarbeidet fire målområder som skal bidra til at SpareBank 1 Sør-Norge når sitt ambisjonsnivå. Disse målområdene korresponderer med resultatene av dobbelt vesentlighetsanalyse som beskrevet på neste side.

Bærekraftstrategien har et tydelig fokus på kunderett til virksomhet og utlånsvirksomheten i hovedsak. Utlån er konsernets kjernevirksomhet, og anses som området med størst påvirkning innen bærekraft. Det er også utarbeidet bærekraftsmål for konsernets egen drift, for eksempel knyttet til klimagassutslipp og likestilling.

Omstilling for konsernet og kundene står sentralt i bærekraftstrategien. Hovedfokus er å hjelpe kundene i omstillingen gjennom å være en diskusjonspartner som forstår mulighetsrommene, og rådgir kundene til å ta gode valg. Det er en målsetning for konsernet at innen 2025 skal kundene merke vår ekspertise og engasjement for bærekraft gjennom kundetilbud og kundekontakt. Dette er også nødvendig for å levere på den overordnede hensikten for konsernet, som er å skape kraft til vekst og utvikling.

I 2024 er klimaomstillingsplanen, som ble lansert i slutten av 2023, utvidet og videreutviklet. Den sier hvordan konsernet skal nå det overordnede målet om netto nullutslipp fra utlånsvirksomheten innen 2050, samt delmål for 2030. Klimaomstillingsplanen inngår som en del av konsernets bærekraftstrategi og retter seg mot utlån og egen drift. Planen inngår som en del av konsernets bærekraftstrategi.

Se Klimaendringer (ESRS E1), kap. 2.1.1.1 for flere detaljer om vår klimaomstillingsplan.

Våre mål*

Utslippsreduksjon

Vi skal være en aktiv bidragsyter til lavutslippssamfunnet

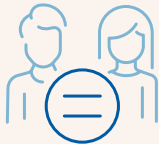
Målsetting	Måltall 2030
Netto nullutslipp innen 2050 (E1)	• I tråd med Parisavtalen

Omstillingsfinansiering

Vi skal hjelpe i omstillingen til et mer bærekraftig samfunn

Målsetting	Måltall 2030
Økt andel av utlån som kvalifiserer under konsernets rammeverk for bærekraftig finansiering (E1)	• 25 %
Økt finansiering av bærekraftige aktiviteter (E1)	• 50 mrd

Likestilling og mangfold

Vi skal skape like muligheter for alle

Målsetting	Måltall 2030
Kjønnsbalanse på alle ledernivåer (S1)	• 50/50 på alle ledernivåer**
Ingen lønnsforskjell på bakgrunn av kjønn (S1)	***
Universell utforming av alle våre lokaler (S1)	***
Nulltoleranse for vold og trakassering (S1)	***
Mangfoldsmodenhet, -kompetanse og -ledelse (S1)	• 100 % av ledere har tatt mangfoldskurs • 100 % gjennomføring av medarbeidersamtaler • Økt mangfoldskompetanse
Friskhetsgrad (S1)	• 97 % i 2025
Begge kjønn skal være likestilt til å ta ut permisjon (S1)	***
Kjønnsbalanse i fondssparing (S4)	• 50/50 fordeling

Økonomisk kriminalitet

Vi skal bekjempe økonomisk kriminalitet og sikre trygghet og transparens i hele vår virksomhet

Målsetting	Måltall 2030
Etisk bankguide (G1)	75 % score i 2024
Nulltoleranse for hvitvasking, terrorfinansiering og alle andre former for økonomisk kriminalitet (G1)	***

* Målene vil revideres som del av oppdatering av konsernets bærekraftstrategi våren 2025.

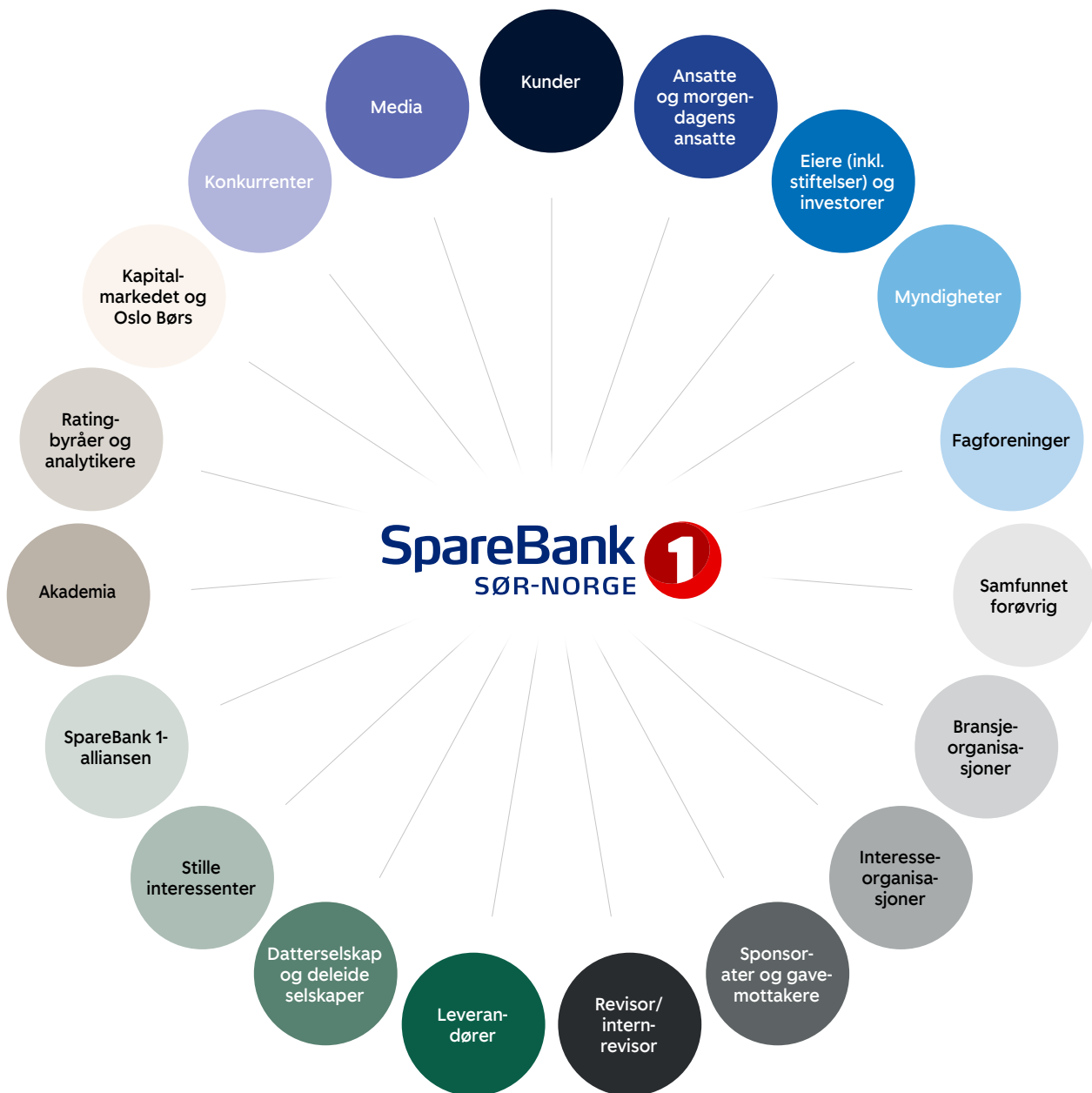
** Overordnet mål på lang sikt (mer enn 5 år). Nøyaktig prosentfordeling av kjønn på et ledernivå eller i en gitt ledergruppe vil nødvendigvis avhenge av antallet medlemmer.

*** Det er ikke vedtatt kvantitative mål, men vi følger utviklingen tett, henter ut statistikk jevnlig, og setter inn tiltak for å bedre situasjonen.

1.3.2 Interessentene og synspunktene deres (SBM-2)

SpareBank 1 Sør-Norge har dialog med interessenter for at perspektivene deres skal styrke kvaliteten på vår bærekraftsrapportering, strategi og styring. Styret og konsernledelsen er gjort kjent med interessentenes innspill gjennom presentasjon av ulike kundeundersøkelser, samt resultatene av dobbelt vesentlighetsanalyse.

SpareBank 1 Sør-Norge har flere viktige interessenter, illustrert i figuren under:

Gjennom strukturerte intervjuer i 2023 og 2024, samt spørreundersøkelser til ansatte, styre og konsernledelse i 2023, har konsernet kartlagt vesentlige temaer, påvirkning, risiko og muligheter, inkludert mulige selskapsspesifikke temaer. Bærekraftavdelingen har også fasilitert arbeidsseksjoner med ledergruppene i konsernet, med privatkunder, samt med bærekraftrådet i SpareBank 1 Sørøst-Norge, der avdelinger involvert i bærekraftarbeidet deltok. Det

har også vært utstrakt dialog med akademiske miljøer. Lokale resultater fra SpareBank 1s bærekraftbarometer for bedrifter, husstander og kommuner ble også vurdert, samt relevante temaer fra kundeundersøkelser. Slik hensyntar konsernet både brukere av bærekraftrapporten og berørte parter i sine vesentlighetsvurderinger. Resultatet av interessedialogen er oppsummert under.

Kunder

- Lokal næringsutvikling og verdiskaping
- Samarbeid og nettverk
- Bidrag til lokalsamfunnet
- Stimulere innovasjon og bærekraftig vekst
- Bærekraftig rådgivning

Datterselskaper

- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet og korrupsjon
- Personvern og informasjonssikkerhet
- Etikk og antikorrupsjon

Interessentorganisasjoner og samarbeidspartnere

- Samarbeid og nettverk
- Bærekraftskompetanse
- Bærekraftig rådgivning
- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet og korrupsjon

Ansatte

- Kompetanse
- Stimulere til innovasjon og bærekraftig økonomisk vekst
- Etikk og antikorrupsjon
- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet
- Personvern og informasjonssikkerhet

Myndigheter

- Ansvarlig kreditt
- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet
- Reduksjonsmål for utlånsporteføljen
- Bærekraftkompetanse

Ratingbyråer og analytikere

- Grønne produkter og tjenester
- Minimere effekten av klimaendringer
- Likestilling og likeverd
- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet
- Ivaretagelse og informasjon til kunder

Eiere og investorer

- Samarbeid og nettverk
- Lokal næringsutvikling
- Finansiering av omstilling
- Klimarisiko

Samfunnet forøvrig

- Forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet og korrupsjon
- Likestilling og arbeide for å minimere sosial og økonomisk ulikhet
- Bidrag til lokalsamfunnet
- Reduksjon av utslipp fra vår egen drift

Interessentdialog med ansatte

Dialog med våre medarbeidere er viktig for å ivareta deres interesser og synspunkter. Årlige medarbeidersamtaler er et viktig verktøy for å diskutere mål, arbeidsmiljø og karriereutvikling. For å måle temperaturen på engasjement, arbeidsmiljø og trivsel blant medarbeiderne, benytter SpareBank 1 Sør-Norge verktøyet Winningtemp, som er en dynamisk medarbeiderundersøkelse hvor spørsmål sendes ut hver annen uke til alle ansatte. Temperaturmålingene følges opp av leder i minimum kvartalsvis temperaturmøter med avdelingen. I tillegg rapporteres resultater fra Winningtemp til konsernledelsen, SAMU og konsernstyret noen ganger i løpet av et år. Det gjennomføres også årlige risikovurderinger med representanter fra hele forretningen for å avdekke områder for potensiell diskriminering innenfor likestilling, mangfold og inkludering i tillegg til egen risikovurdering med HR-avdelingen.

Konsernet har et godt samarbeid med tillitsvalgte og har flere formelle og uformelle treffpunkt gjennom året. Samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg (SAMU) har møter fire ganger i året med flere tema relatert til arbeidsmiljø. I utvalget diskuteres blant annet tiltak for å redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet, samt legge til rette for at personer med nedsatt funksjonsevne og andre utfordringer kan delta aktivt i arbeidslivet. SAMU skal også påse at ansatte får mulighet til å tilegne seg kompetanse, i takt med endringer som skjer i næringen for å være en attraktiv arbeidsplass også i fremtiden. SAMU har flere underutvalg for å sikre ansattes rettigheter og trivsel, blant annet IA-utvalg (inkluderende arbeidsliv) og Utvalg for mangfold, inkludering og tilhørighet.

Partssamarbeid er en viktig del av bedriftskulturen i SpareBank 1 Sør-Norge og spiller en avgjørende rolle i å sikre et godt arbeidsmiljø, effektiv drift og medbestemmelse for de ansatte. Banken har bedriftsavtaler med LO Finans og Finansforbundet. Partssamarbeidet skal sikre at ansatte har medbestemmelse på beslutninger som påvirker deres arbeidssituasjon.

Interessentdialog med forbrukere og sluttbrukere

Bankens kjernevirksomhet innenfor utlån til person- og bedriftsmarkedet gjør våre kunder og samfunnet for øvrig til to av våre nøkkelinteressenter. Synspunkter fra våre forbrukere og sluttbrukere er inkludert i konsernets doble vesentlighetsanalyse gjennom to arbeidssesjoner med grupper av privatkunder i henholdsvis Stavanger og Agder. Den doble vesentlighetsanalysen legger føringer for konsernets bærekraftsrapportering, og videre hvordan vi skal jobbe med egen strategi og forretningsmodell. Påvirkning på sluttbruker/forbruker fra konsernets aktiviteter vil være en del av vurderingen når konsernet utarbeider strategi og gjør strategiske prioriteringer. Det ligger i de overordnede prinsippene (blant annet formulert i policy for bærekraft) at internasjonale standarder og rammeverk for bærekraft som UN Global Compact og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv skal følges. Policy for bærekraft er også tydelig koblet til konsernets øvrige strategiarbeid og styrende dokumentasjon, som igjen er førende for konsernets produkt- og tjenesteutvikling. Konsernets rammeverk for risikovurdering og godkjenning av endringer i produkter, prosesser og systemer, PoPS (produkt, prosess og systemscoring) krever en eksplisitt vurdering av om endringen det er snakk om, er i tråd med bærekraftstrategien.

Å vurdere og inkludere forbrukere og sluttbrukeres perspektiver i konsernets strategi og forretningsmodell, samt hvordan vår virksomhet kan påvirke dem negativt, er en kontinuerlig prosess. Se GOV-4 (punkt 1.2.4) for hvordan vi gjennomfører aktsomhetsvurderinger.

Interessentdialog om klima

I 2024 hadde vi dialog med våre interessenter på ulike områder relatert til klimaendringer. Dialogen foregikk som bilaterale møter, formelle partnerskap, undersøkelser, intervjuer og e-poster, for å forstå hva som er vesentlig for dem. En forståelse for våre interessenters bekymringer, interesser og forventninger gjør SpareBank 1 Sør-Norge i stand til å forbedre sin handlingsplan for klimaendringer og klimademping som svar på interessentenes interesser og forventninger. SpareBank 1 Sør-Norge jobber nå med en handlingsplan basert på klimaomstillingsplanen. Handlingsplanen vil trolig være en pågående prosess i årene som kommer, og vil være basert på selskapets strategiske beslutninger, nåværende kompetansenivå til de ansatte, tilgjengelig data og informasjon, samt forventninger fra interessenter.

Mer informasjon om den løpende interessentdialogen vil være tilgjengelig i rapporten «Bærekraft i SpareBank 1 Sør-Norge» på våre nettsider.

Implikasjoner for strategi og forretningsmodell

Interessentenes synspunkter påvirker strategi og forretningsmodell på en rekke måter. Interessentdialogene fremover vil rettes mer mot områdene det kan forventes at interessenter bryr seg om og har kunnskap om, og fokusere mer på implikasjoner for forretningsmodell og strategi.

Ansatte og samarbeidspartneres vekt på kompetanse reflekteres i at fremtidsrettet kompetanse (kunnskap, ferdigheter og holdninger) også er blant konsernets strategiske innsatsområder.

Kundeundersøkelser legger vekt på at en relasjonsbank både handler om å være til stede for kunden, og at kunden opplever at banken bidrar i lokalsamfunnet. Kundernes fokus på lokal næringsutvikling og konsernets bidrag til lokalsamfunnet reflekteres i detalj i fusjonsavtalen som ligger til grunn for SpareBank 1 Sør-Norge. Den vektlegger tilstedeværelse i hele markedsområdet, både fysisk og i andre kanaler. Også verdiene til konsernet – «til stede med handlekraft og omtanke» – speiler hensynet til å bevare sparebanktradisjonen.

En rekke interessenter vektlegger bekjempelse av økonomisk kriminalitet og hvitvasking, samt cybersikkerhet. Både konsernet og SpareBank 1-alliansen prioriterer dette området høyt i budsjetter og ansettelser.

Et av konsernets innsatsområder er å være kundens allierte i bærekraftsskiftet, for å tilfredsstille behovet for bærekraftsrådgivning som kundene opplever. Konsernets omstillingsplan ble utarbeidet som følge av dialog med myndigheter,

investorer og kunder, og av samme grunn reflekteres dette i konsernets risikoprofil.

Fusjonen som danner SpareBank 1 Sør-Norge adresserer vesentlige bærekrafttemaer knyttet til både klima, sosial inkludering og bevaring av sparebanktradisjonen. Det nye konsernet er mer geografisk diversifisert, og derfor mindre sårbart for raske endringer i etterspørsel etter olje og gass (tidligere SR-Bank) og høy andel av befolkningen utenfor arbeidslivet (markedsområdet til tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge og Agder). Eierstiftelsene til det nye konsernet står sterkt rustet til å takle den sistnevnte utfordringen. På tross av at driftsutslippene til konsernet er en brøkdel av de finansierte utslippene, er driftsutslipp også del av konsernets klimaomstillingsplan, fordi dette er viktig overfor kunder og samfunnet for øvrig.

1.3.3 Vesentlige påvirkninger, risiko og muligheter, og koblingen til vår strategi og forretningsmodell (SBM-3)

Konsernet gjennomførte i perioden høsten 2023 til høsten 2024 en dobbelt vesentlighetsanalyse. I dette arbeidet så vi på både hvordan konsernet påvirker bærekraftfaktorer (vesentlig påvirkning), og hvordan bærekraftfaktorer påvirker konsernets finansielle posisjon (finansiell vesentlighet). Analysen ble gjennomført i tråd med forventningene i ESRsene. Prosessen er nærmere beskrevet i kapittel 1.4.1 Dobbelt vesentlighetsanalyse.

De vesentlige temaene til SpareBank 1 Sør-Norge er som følger:

Konsolidert oversikt dobbel vesentlighet: Vesentlig påvirkning, risiko og muligheter (ESRS-temaer og selskapsspesifikke temaer)

Matrisen illustrerer hhv. under-tema som er identifisert til å være vesentlig kun fra påvirkningsperspektiv (øverst til venstre), vesentlig fra både påvirknings- og finansielt perspektiv (øverst til høyre), kun finansielt vesentlig (nederst til høyre) og ikke vesentlige tema – verken fra finansielt eller påvirkningsperspektiv (nederst til venstre)

- Miljø
- Sosiale forhold
- Forretningsskikk
- * Selskapsspesifikke tema

Vesentlig påvirkning	Vesentlig fra både påvirknings- og finansielt perspektiv
● Egen arbeidsstyrke S1 • Læring og ferdighetsutvikling • Likestilling mellom kjønn og likelønn • Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne • Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen • Mangfold • Helse og sikkerhet • Balanse mellom arbeid og fritid ● Forbrukere og sluttbrukere S4 • Ansvarlig markedsføring • Ikke-diskriminering • Tilgang til produkter og tjenester • Personvern • Økonomisk likestilling* • Bevare sparebanktradisjonen* ● Forretningsskikk G1 • Anti-korrupsjon - Bekjempe hvitvasking og økonomisk kriminalitet* • Cybersikkerhet* ● Klima E1 • Begrensning av klimaendringer • Tilpasning til klimaendringer • Energi	● Klima E1 • Begrensning av klimaendringer • Tilpasning til klimaendringer • Energi ● Forbrukere og sluttbrukere S4 • Bevare sparebanktradisjonen*
Ikke vesentlig	Finansielt vesentlig
● Forurensning E2 ● Vann og marine ressurser E3 ● Biodiversitet og økosystemer E4 ● Ressursbruk og sirkularitet E5 ● Arbeidstakere i verdikjeden S2 ● Berørte samfunn S3	● Forbrukere og sluttbrukere S4 • Bevare sparebanktradisjonen* ● Klima E1 • Begrensning av klimaendringer • Tilpasning til klimaendringer • Energi

SpareBank 1 Sør-Norges vesentlige områder på bærekraft

ESRS	Tema*	Sannsynlighet og omfang for påvirkning	Plassering i verdikjeden og berørte interessenter
E1	Tilpasninger til klimaendringer	Risiko: Fysisk klimarisiko Ikke finansielt vesentlig i dag, men tas med i rapporteringen pga. vesentlig informasjon for investorer og myndigheter.	Nedstrøms: - Privatkunder med bolig/eiendom eksponert for effekt av ekstremvær drevet av klimaendringer - Næringseiendom får effekt av ekstremvær drevet av klimaendringer - Landbrukskunder eksponert for effekt av ekstremvær drevet av klimaendringer
	Tilpasninger til klimaendringer	Risiko: Overgangsrisiko for SpareBank 1 Sør-Norges bedriftskunder i bransjer med høyt klimaavtrykk, samt kunder som ikke kan finansiere nødvendig oppgradering av bygg. - Potensielt driver for kredittrisiko - Potensiell omdømmerisiko som kan påvirke kapitalkostnad og/eller konkurranseposisjon	Nedstrøms: - Bedriftskunder som har betydelig eksponering for overgangsrisiko (jordbruk og skogbruk, industri, offshore, oljeservice, shipping) - Kunder som ikke kan finansiere nødvendig oppgradering av bolig eller næringseiendom, særlig i områder med lavt prisnivå.
	Begrensning av klimaendringer Energi	Mulighet for SpareBank 1 Sør-Norge ved bærekraftig finansiering som bidrar til reduksjon av klimagassutslipp og bidrar til omstilling. - Forretningsmuligheter/inntekter - Diversifisering av utlånsportefølje - Utvidelse av investorunivers og positiv effekt på kapitalkostnad/funding	Nedstrøms: - Kunder i privatmarkedet som ønsker grønne lån - Bedriftskunder som har behov for finansiering av tiltak for å redusere klimagassutslipp, omstilling og bærekraftig innovasjon.
	Tilpasninger til klimaendringer	Mulighet for SpareBank 1 Sør-Norge ved å videreutvikle og styrke ESG-risikorammeverk med positivt potensiale langs to dimensjoner: Redusert risiko for porteføljen gjennom god håndtering av overgangsrisiko. God ESG-score/rating med positiv effekt på kapitalkostnad/funding.	Egne aktiviteter
	Tilpasninger til klimaendringer	Negativ påvirkning på klima (faktisk og potensiell). Direkte forbindelse til klimagassutslipp forårsaket av kunder	Nedstrøms: Finansierte utslipp gjennom finansiering av bedriftskunders bransjer med høyt klimafotavtrykk (jordbruk og skogbruk, havbruk, industri, offshore, oljeservice, bygg og anlegg, shipping, vann og renovasjon).
	Begrensning av klimaendringer Energi	Positiv påvirkning på klima (potensiell). Bidrag til kunders reduksjon av klimagassutslipp og energiforbruk.	Nedstrøms: - Privatmarked: Finansiering av energieffektiviseringstiltak, grønne boliger, elbiler. - Bedriftsmarked: Bærekraftig finansiering av næringsliv for å kutte utslipp og støtte omstilling.

Kobling til forretningsmodell og strategi	Tidshorisont
Finansiering av kundegrupper som kan være eksponert for fysisk klimarisiko • Private boliger • Næringseiendom • Landbrukskunder	Nåværende vesentlig effekt: Ingen Kort: <i>Nei</i> Medium: <i>Nei</i> Lang: <i>Kanskje</i>
Vi finansierer næringslivet i Sør-Norge, inkludert bransjer med høyt klimafotavtrykk som jordbruk, olje og gass, shipping, bygg og anlegg. En betydelig andel av våre utlån er til næringseiendom og boliger, som er representative for standarden til norske bygg per i dag.	Nåværende vesentlig effekt: Ingen Kort: <i>Kanskje</i> Medium: <i>Kanskje</i> Lang: <i>Ja</i>
Rammeverket for bærekraftig finansiering • Grønne lån • Bærekraftlinkede lån I 2023 lanserte vi vår omstillingsplan som omfatter mål og tiltak for landbruk, olje og gass, næringseiendom, shipping og bolig.	Nåværende vesentlig effekt: Ingen Kort: <i>Kanskje</i> Medium: <i>Kanskje</i> Lang: <i>Ja</i>
ESG-risikorammeverk integrert i kredittprosess Bærekraftstrategi og ESG-styring integrert i forretningen	Nåværende vesentlig effekt: Ingen Kort: <i>Kanskje</i> Medium: <i>Kanskje</i> Lang: <i>Ja</i>
Vi finansierer næringslivet i Sør-Norge, inkludert bransjer med høyt klimafotavtrykk som jordbruk, olje og gass, shipping, og bygg og anlegg.	Kort: <i>Kanskje</i> Medium: <i>Kanskje</i> Lang: <i>Ja</i>
Finanssektoren er godt posisjonert for å kunne bidra positivt til omstillingen. For SpareBank 1 Sør-Norge omfatter dette rammeverket for bærekraftig finansiering grønne lån (privatmarked), grønne bedriftslån og bærekraftlinkede lån (bedriftsmarkedet), samt omstillingsplan (se over).	Kort: <i>Kanskje</i> Medium: <i>Ja</i> Lang: <i>Ja</i>

ESRS	Tema*	Sannsynlighet og omfang for påvirkning	Plassering i verdikjeden og berørte interessenter
S1	Egne ansatte Arbeidsforhold Helse og sikkerhet Balanse arbeid-fritid	Negativ påvirkning på egne ansatte (potensiell). Forårsake, bidra til eller forbindelse til uønskede HMS-hendelser (bredt spekter knyttet til fysisk og mental velvære)	Egne aktiviteter: Risiko for mennesker ved at ansatte på arbeidsplassen utsettes for uønskede hendelser
	Like muligheter for alle Likestilling mellom kjønn og likelønn Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen Mangfold	Negativ påvirkning på egne ansatte (potensiell). Forårsake, bidra til eller forbindelse til diskriminering.	Egne aktiviteter: Risiko for mennesker ved at ansatte utsettes for utilsiktede diskriminering på grunnlag av kjønn eller bakgrunn
	Like muligheter for alle Læring og ferdighetsutvikling	Positiv påvirkning på egne ansatte (faktisk og potensiell). Gjennomføre opplæring og kompetanseheving (forårsake).	Egne aktiviteter: Kompetanseprogram
S4	Ansvarlig markedsføring	Negativ påvirkning på personkunder (potensiell): Utilsiktet villedende informasjon om bærekraft-prestasjonen til konsernet eller produkter og tjenester	Egne aktiviteter og nedstrøms: Risiko for å villedde personkunder om bærekraftsprestasjonen til konsernet eller dets produkter og tjenester.
	Bevare sparebanktradisjonen*	Positiv påvirkning på forbrukere og andre individer i kjerneområdene gjennom overskudd som deles ut via stiftelsene til bekjempelse av utenforskap	Egne aktiviteter og nedstrøms: Stiftelsene er knyttet til historisk eierandel fra spesifikke lokalbanker, og er derfor i vår verdikjede. Samarbeid med stiftelsene innebærer en vesentlig finansiell mulighet knyttet til å opprettholde og styrke omdømmet som lokalbank i kjerneområdene våre: Stiftelsene har totalt delt ut over 485 mill. kroner i gaver i 2024; det reduserer faktisk og også potensielt bl.a. andelen som faller utenfor jobb og utdanning og dermed ikke blir person- eller bedriftskunder.
	Sosial inkludering Ikke-diskriminering Tilgang til produkter og tjenester	Negativ påvirkning på personkunder (potensiell). Forårsake, bidra til eller forbindelse til diskriminering.	Egne aktiviteter og nedstrøms: Risiko for mennesker, ved at personkunder utsettes for utilsiktet diskriminering på grunnlag av kjønn eller bakgrunn.
	Sosial inkludering Ikke-diskriminering Tilgang til produkter og tjenester Økonomisk likestilling*	Positiv påvirkning på personkunder (potensiell). Forårsake eller bidra til økt økonomisk likestilling.	Egne aktiviteter/nedstrøms: Målrettede tiltak for å bidra til styrket økonomisk likestilling.
	Personvern	Negativ påvirkning på personkunder (faktisk og potensiell). Forårsake, bidra til eller forbindelse til brudd på personvernrettigheter.	Egne aktiviteter/nedstrøms: Risiko for mennesker ved at personkunder utsettes for utilsiktede brudd på personvernrettigheter enten gjennom handlinger/fravær av handlinger begått av SpareBank 1 Sør-Norge eller en 3. part som behandler lignende data.

Kobling til forretningsmodell og strategi	Tidshorisont
På egen arbeidsplass internt. Høyt trykk, tempo og krav til effektivitet i prosesser der betydelige ressurser er involvert kan skape betingelser som øker risiko for uønskede hendelser (ikke unikt for vår forretningsmodell). I møte med personkunder. Vi møter alle typer mennesker, inkludert individer i sårbare/pressede faser.	Kort: Ja Medium: Ja Lang: Ja
Utfordringer knyttet til likestilling og mangfold er en kjent problemstilling for finanssektoren.	Kort: Ja Medium: Ja Lang: Ja
Ikke særegen for egen bransje	Kort: Ja Medium: Ja Lang: Ja
En generell utfordring knyttet til bærekraftskommunikasjon til ikke-profesjonelle parter, og for finanssektoren knyttet til bl.a. grønne låneprodukter, verdipapirfond, og eiendomsmeglers prospekter.	Kort: Ja Medium: Ja Lang: Ja
Sparebanktradisjonen er del av forretningsmodell og strategi, og knyttet til eierskapsmodellen	Kort: Ja Medium: Ja Lang: Ja
Utfordringer knyttet til likestilling og mangfold er en kjent problemstilling for finanssektoren. Beslutninger knyttet til finansiering kan utilsiktet være påvirket av strukturelle forhold i samfunnet der sårbare grupper er mer utsatt for diskriminering. En gryende problemstilling ift. rettferdig omstilling er også hvorvidt grønne lån til omstilling av boliger er mindre tilgjengelig for lavinntektsgrupper.	Kort: Ja Medium: Ja Lang: Ja
Utfordringer knyttet til likestilling og mangfold er en kjent problemstilling for finanssektoren. Finanssektoren er godt posisjonert for å kunne bidra positivt.	Kort: Ja Medium: Ja Lang: Ja
SpareBank 1 Sør-Norge håndterer store mengder sensitive persondata.	Kort: Ja Medium: Ja Lang: Ja

ESRS	Tema*	Sannsynlighet og omfang for påvirkning	Plassering i verdikjeden og berørte interessenter
G1	Antikorrupsjon Bekjempe hvitvasking og økonomisk kriminalitet*	Negativ påvirkning på samfunn/ økonomi (potensiell). Forårsake, bidra til eller forbindelse til hvitvasking og økonomisk kriminalitet	Nedstrøms: Risiko for mennesker og samfunn ved at SpareBank 1 Sør-Norge utilsiktet finansierer eller legger til rette for transaksjoner for aktører som direkte eller indirekte begår hvitvasking og økonomisk kriminalitet.
	Cybersikkerhet*	Negativ påvirkning på samfunn/ økonomi (potensiell). Direkte eller indirekte forbindelse til, eller bidrag til, datasikkerhetsbrudd som ville kunne ha svært negative konsekvenser for enkeltpersoner, bedrifter og samfunn.	Nedstrøms: Datasikkerhetsbrudd eller -angrep kan medføre betydelig og potensielt uopprettelig tap av informasjon, og tap av omdømme.
	Cybersikkerhet*	Positiv påvirkning på samfunn/ økonomi (potensiell). Bidra aktivt til å hindre datasikkerhetsbrudd som ville kunne ha svært negative konsekvenser for enkeltpersoner, bedrifter og samfunn.	Nedstrøms: Det er meget sannsynlig at banken skjermer kundene for faktiske og potensielle angrep av betydelig omfang.

* Selskappsspesifikke bærekrafttemaer

Vurderingen av vesentlige risikoer og muligheter omfatter eventuelle nåværende og forventede finansielle effekter knyttet til konsernets:

- Finansielle posisjon
- Finansielle resultater
- Kontantstrømmer

For vesentlige risikoer og muligheter vurderes også hvorvidt det er en betydelig risiko for vesentlig justering innen neste rapporteringsperiode for balanseførte verdier av eiendeler og gjeld. Konsernet vurderer de forventede finansielle effektene av de vesentlige risikoene og mulighetene på vår finansielle posisjon, finansielle resultater og kontantstrømmer på kort, medium og lang sikt, i lys av strategi for å styre risiko og muligheter, som omfatter;

- Konsernets bærekraftstrategi
- Konsernets policy for bærekraft
- Konsernets klimaomstillingsplan
- Rammeverk for bærekraftig finansiering

Forventede effekter er vurdert kvalitativt.

God risikohåndtering og ansvarlig bankvirksomhet er en sentral del av godt bankhåndverk for å sikre verdier for fremtiden og for aksjonærene. Klimaomstillingsplanen utgjør et sentralt tiltak for å sikre robust håndtering av både påvirkning, risiko og muligheter forbundet med vår portefølje.

Gitt vurderingen av identifiserte bærekraftsrelaterte risikoer, som i all hovedsak har begrensede finansielle effekter på kort sikt, er strategi og forretningsmodell godt posisjonert i det korte bildet. ESG-risiko er integrert i kapital- og risikostyring, og rammeverket styrkes

kontinuerlig, noe som bygger opp under robustheten.

Alle identifiserte vesentlige forhold kan knyttes til tema og under-tema i ESRS, men noen forhold som er spesifikke for bank- og finanssektor på mer granulært nivå er ikke fullstendig dekket i ESRS. De virksomhetsspesifikke forholdene må derfor identifiseres av virksomheten selv. De identifiserte under-tema (eller det som vil tilsvare under-under-tema):

- Anti-hvitvask og bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Dette er i prinsippet allerede dekket i G1 under anti-korrupsjon, men vi har valgt å spesifisere videre gitt det spesifikke fokuset på AML innen finans.
- Cybersikkerhet. Temaet er ikke definert i ESRS, men svært relevant for finansbransjen (og for en del andre bransjer). Det overlapper delvis med temaet personvern i S4.
- Fremme økonomisk likestilling i personkundemarked. Denne er i prinsippet allerede dekket i S4 under sosial inkludering, men vi har valgt å spesifisere det, for å tydeliggjøre relevansen for konsernet.
- Ansvarlig markedsføring, samt å bevare sparebanktradisjonen, som også hører hjemme under S4.

Kobling til forretningsmodell og strategi	Tidshorisont
En generell utfordring for finanssektor på grunn av sektorens rolle som tilrettelegger for økonomiske transaksjoner, samt rolle og ansvar i å beskytte økonomisk integritet.	Kort: Ja Medium: Ja Lang: Ja
En risiko finanssektor og finansiell infrastruktur generelt er eksponert for, som er et sentralt satsingsområde i risikostyringen.	Kort: Ja Medium: Ja Lang: Ja
Se over.	Kort: Ja Medium: Ja Lang: Ja

1.4 Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter

1.4.1 Dobbel vesentlighetsanalyse (IRO-1)

Formålet med å gjennomføre en dobbel vesentlighetsanalyse er å forstå mulige og faktiske påvirkninger, risikoer og muligheter (impacts, risks and opportunities/IRO), rapportere på utviklingen av disse, samt benytte analysen som et prioriteringsverktøy for videre strategi, tiltak og styring.

Prosessen til den doble vesentlighetsanalysen til SpareBank 1 Sør-Norge har fulgt følgende trinn:

1. Forstå kontekst

En kontinuerlig, relevant og god interessentdialog er en viktig informasjonskilde for en dobbelt vesentlighetsanalyse.

I tillegg har en rekke kilder og metoder bidratt til konklusjonene. Verktøyet for påvirkningsanalyse utviklet for banker som er tilknyttet FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift er også benyttet og ligger som en del av input til vesentlighetsanalysen.

Oppsummering av input:

- Vitenskapelig og regulatorisk bakteppe
- Innsikt fra tidligere vesentlighetsvurdering og ulike kilder
- Bransjespesifikk og selskapsspesifikk kontekst
- Relevante trender og utvikling i samfunnet
- Forstå, tilpasse og følge utviklingen innen relevante temaer

Se beskrivelse av verdikjede og kobling til vesentlige bærekrafttemaer i oversiktsbilde i innledningen til kapittelet, figur og beskrivelse i kap 1.3.1, og tabell (som også viser koblinger til forretningsmodell) i kap. 1.3.3

2. Identifisere og analysere

Proessen for å identifisere og vurdere vesentlige risikoer og muligheter (finansielt vesentlige forhold) omfatter vurderinger knyttet til:

1. Identifiserte faktiske og potensielle påvirkninger, samt risikoer og muligheter knyttet til disse
2. Forhold relatert til klima, miljø og sosiale forhold (menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, likestilling og mangfold og personvern), og forretningsetiske forhold, som ikke nødvendigvis har en direkte forbindelse til SpareBank 1 Sør-Norge, men som vil kunne påvirke konsernet finansielt på kort, medium eller lang sikt.

For begge disse kategoriene ble det også gjort en kvalitativ vurdering av avhengigheter av natur- eller humankapital.

Proessen for å identifisere, vurdere og prioritere potensielle og faktiske påvirkninger på mennesker og miljø for bank- og finanssektor er mest forbundet med utlånsvirksomheten, altså i nedstrøms verdikjede. Dette omfatter både bedriftskunder og personkunder. Finansinstitusjoner kan også bidra til påvirkning gjennom egne aktiviteter (for eksempel faktisk eller potensiell påvirkning på egne ansatte), og kobles til påvirkning gjennom sin leverandørkjede og innkjøp.

Tabell: Prosessen for å identifisere og vurdere påvirkning på mennesker og miljø og samspillet med aktsomhetsvurderinger (inkludert p

Hvor i verdikjeden	Hvem påvirkes	Proesser for å avdekke og håndtere faktisk/potensiell negativ påvirkning og muligheter for positiv påvirkning
Egen drift	Egen arbeidsstyrke	HR-systemer, samarbeid med ansattrepresentanter og system for rapportering av uønskede hendelser
Egen drift	Klima, miljø	Miljøstyring (ISO 14001), klimaregnskap
Bedriftsmarked – konsernet er knyttet til faktisk eller potensiell påvirkning gjennom forretningsforbindelser	Klima, miljø, arbeidstakere og lokalsamfunn i verdikjeden, økonomi	Risikostyring, bærekraftvurdering (alle engasjementer over 10 mill. kroner), kundekontroll og hvitvaskingssjekk (alle engasjementer), PCAF-beregninger (finansierte klimagassutslipp), aktsomhetsvurderingene i samsvar med UNGP og OECD-retningslinjene. Rammeverk for bærekraftig finans og omstillingsplan (positiv påvirkning klima og miljø)
Privatmarked – både egne aktiviteter og kobling gjennom forretningsforbindelser	Personkunder, klima, miljø	System for rapportering av uønskede hendelser, klimaregnskap, antihvitvaskrutiner, aktsomhetsvurderingene Rammeverk for grønne lån (positiv påvirkning)
Leverandørkjeden – konsernet er knyttet til faktisk eller potensiell påvirkning gjennom forretningsforbindelser	Klima, miljø, arbeidstakere og lokalsamfunn i verdikjeden, økonomi	Aktsomhetsvurderingene i samsvar med UNGP og OECD-retningslinjene og rutiner for bærekraftige innkjøp (bredt bærekraftfokus), klimaregnskap, SB1 Allianseinnkjøps arbeid med bærekraftige innkjøp
Spareprodukter formidlet til kunder - knyttet til faktisk eller potensiell påvirkning gjennom investeringene (eksterne forvaltere)	Klima, miljø, arbeidstakere og lokalsamfunn i verdikjeden, økonomi	Aktsomhetsvurderingene i samsvar med UNGP og OECD-retningslinjene, dialog med fondsleverandører
Verdikjeden som helhet – både egne aktiviteter og kobling gjennom forretningsforbindelser	Klima, miljø, egen arbeidsstyrke, arbeidstakere og lokalsamfunn i verdikjeden, økonomi	Aktsomhetsvurderingene i samsvar med UNGP og OECD-retningslinjene, klimaregnskap, PCAF-beregninger, vurdering av bærekraftsrisiko

I samsvar med ESRS er prosessen for å identifisere vesentlig påvirkning basert på metodikken for aktsomhetsvurderinger definert gjennom OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) som legger til grunn fullt verdikjedefokus. Disse internasjonale standardene legger også til grunn at for finanssektoren er nettopp nedstrøms verdikjede helt sentralt for aktsomhetsvurderingene. Fokuset i denne sammenhengen er å avdekke og vurdere faktisk og potensiell påvirkning på mennesker, miljø og økonomi/samfunn.

Påvirkning i verdikjeden)

Konsultasjon med berørte parter og/eller ekspertise (jevnlig)	Geografisk omfang	Andre faktorer som kan ha innvirkning på risiko for negativ påvirkning
Systematisk dialog med ansattrepresentanter	Norge (lav risiko)	Finanssektor - Generelt lav risiko
Intern ekspertise	- Globalt (klimagasser) - Norge (andre miljøforhold)	Finanssektor - Generelt lav risiko
- Intern og ekstern ekspertise. - ESG-risikorammeverk er utviklet i samarbeid med andre SB1-banker: spesialister fra kreditt-, bærekrafts- og risikomiljøet. Videre er bransjeksperter/-ansvarlige i bankene konsultert/involvert mht. fastsettelse av iboende bransjerisiko (ESG-risikorammeverket).	- Norge (direkte eksponering kun mot bedrifter i det norske markedet) - Indirekte eksponering mot globale verdikjeder via bedriftskunder	Bransjefaktorer (bransjer med høyt klimaavtrykk, bransjer med høy miljøpåvirkning, bransjer med iboende høyere risiko for negativ påvirkning på arbeidstakere eller lokalsamfunn)
Intern ekspertise	Norge	Generelt lav risiko, men enkelte kundegrupper kan være mer sårbare for negativ påvirkning (grupper som er sårbare/mer utsatte i samfunnet generelt)
Intern ekspertise (både i konsern og SB1-alliansen)	- Norge (lokale innkjøp) - Norge og globale verdikjeder (fellesinnkjøp SB1)	Bransjefaktorer (bransjer med høyt klimaavtrykk, bransjer med høy miljøpåvirkning, bransjer med høy risiko knyttet til menneskerettigheter)
- Intern ekspertise (både i konsern og SB1-alliansen) - Ekstern ekspertise - Dialog med fagforeninger og sivilsamfunn	Globalt	Bransjefaktorer (bransjer med høyt klimaavtrykk, bransjer med høy miljøpåvirkning, bransjer med høy risiko knyttet til menneskerettigheter)
Intern og ekstern ekspertise	- Norge - Globalt	Bransjefaktorer (bransjer med høyt klimaavtrykk, bransjer med høy miljøpåvirkning, bransjer med høy risiko knyttet til menneskerettigheter)

3. Vurdere, vekte og prioritere

Vurdering av negativ påvirkning

Vurdering av negativ påvirkning som kan knyttes til SpareBank 1 Sør-Norge har tatt utgangspunkt i kriteriene for relativ alvorlighetsgrad og sannsynlighet definert i ESRS 1, og i de underliggende internasjonale standardene, dvs UNGP og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. ESRS legger opp til at virksomhetene selv må utøve skjønn for fastsettelse av terskler, etter følgende kriterier:

- *Skala*
Hvor graverende er påvirkningen?
- *Omfang*
Hvor omfattende er påvirkningen?
- *Uopprettelig karakter av påvirkningen*
Hvor gjenopprettbar er påvirkningen?

I tillegg vurderes sannsynlighet for at påvirkningen inntreffer dersom det dreier seg om en potensiell påvirkning.

Vurderingen er i stor grad risikobasert. Det vil si en skjønnsmessig vurdering for å avdekke de mest alvorlige risikoene for mennesker, miljø og samfunn.

Vurderingene av skala tar i størst mulig grad utgangspunkt i data (f.eks. klimagass-estimer eller HR-data) opp mot aktuelle standarder, forskning eller bærekraftekspertise, enten intern eller ekstern. I vurderingen av om omfanget på negativ påvirkning knyttet til utlånsporteføljen er vesentlig, vektlegges også størrelsen på utlån. Vurderingene vil i stor grad være relative og kontekstavhengige. Også vurdering av sannsynlighet vil i stor grad være skjønnsmessig, men så langt det lar seg gjøre tar man utgangspunkt i forskning, erfaring fra egen og andre bransjer, og estimer om nær fremtid. SpareBank 1 Sør-Norge har benyttet disse kriteriene for første gang i forbindelse med utarbeidelse av dobbelt vesentlighetsanalyse.

Dersom aktsomhetsvurderinger identifiserer faktisk negativ påvirkning eller alvorlig risiko i utlånsporteføljen, vil forholdene i utgangspunktet være vesentlige iht. ESRS. Formålet med å sette disse kriteriene er å lage et rammeverk for å hjelpe virksomheter til å prioritere de mest alvorlige påvirkningene først. De er i så måte være en viktig referanse for konsernets videre innsats med å håndtere negativ påvirkning både i egen virksomhet og i tilknytning til verdikjeden. Som fastsatt i veiledning for implementering av de internasjonale standardene, skal de mest alvorlige påvirkningene prioriteres først. Dersom det identifiseres potensielle menneskerettighetsbrudd som selskapet kan forårsake, bidra til eller bli direkte forbundet til via forretningsforbindelser, er alvorlighetsgrad en mer tungtveiende faktor enn sannsynligheten for at forholdet inntreffer.

For mer detaljert beskrivelse av kriteriene, se tabell «Vurderingskriterier for negativ påvirkning».

Vurdering av positiv påvirkning

Det mest anerkjente rammeverket for vurdering av positiv påvirkning knyttet til klima og miljø er EUs taksonomi for bærekraftige økonomiske aktiviteter. (Taksonomien er integrert i lånefinansieringen gjennom konsernets rammeverk for bærekraftig finans.) Innsikt fra taksonomi-relaterte data er imidlertid begrenset på nåværende tidspunkt og har ikke blitt systematisk anvendt i prosessen for å vurdere vesentlige bærekraftsforhold.

Foreløpig har konsernet begrenset innsamlet data for å kunne rapportere objektivt om eventuell positiv påvirkning (f.eks. besparelser i CO2-utslipp eller effekten av sirkulære løsninger) basert på vitenskapelige kriterier. Vurderinger av positiv påvirkning er derfor kvalitative vurderinger.

Vurderingskriterier for negativ påvirkning (alvorlighetsgrad)

		Sosiale forhold
Sannsynlighet for negativ påvirkning: Høy: Svært sannsynlig/ventet å inntreffe/mer sannsynlig enn ikke Moderat: Kan skje/hender ikke ofte/evt. betydelig grad av usikkerhet Lav: Lite sannsynlig at inntreffer eller hender som regel svært sjelden Terskel Høy alvorlighetsgrad = vesentlig Moderat/lav = ikke vesentlig	Skala («scale») Hvor graverende/alvorlig er påvirkningen (målt mot internasjonale normative standarder)?	Svært høy (kun for sosiale forhold): De groveste og mest alvorlige brudd på Folkeretten, herunder krigsforbrytelser, etnisk rensing, folkemord, systematisk slaveri, tortur Høy: Alvorlig brudd på lovverk (arbeidsmiljø, diskriminering, personvern) eller internasjonale standarder for menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter Moderat: Negativ påvirkning på individuelle rettigheter, men ikke de mest alvorlige tilfellene (f.eks. alvorlig krenkelse av liv og helse) Lav: Forhold som kan utgjøre negativ påvirkning på individers velferd, men ikke alvorlig karakter (ikke lovbrudd).
	Omfang («scope») Hvor omfattende er påvirkningen?	Høy: Systematiske brudd og/eller mange berørte individer Moderat: Begrenset antall berørte individer Lav: Enkelthendelser og/eller få berørte individer Tilleggs vurdering for utlånsporteføljen: For potensielle påvirkninger som konsernet vil kunne bli forbundet med pga. eksponering mot en bransje med forhøyet risiko (og når det ikke foreligger spesifikk informasjon om direkte forbindelse til potensiell påvirkning), kan nivå på bransjeeksponering si noe om sannsynlighet for å evt. havne i slike situasjoner
	Uopprettelighet («irremediability») Hvor gjenopprettbar er påvirkningen?	Høy: Irreversibel eller ikke sannsynlig at skaden kan gjenopprettes Moderat: Gjenopprettbar, men krever innsats/kostnad Lav: Gjenopprettbar til relativt lav innsats/kostnad
	Samlet vurdering	Endelig vurdering av alvorlighetsgrad er en samlet kvalitativ og skjønnsmessig vurdering basert særlig på vurdering av virkning og omfang – og for potensielle forhold en rimelig antakelse om sannsynligheten for at forholdet kan inntreffe eller forekommer.

Klima og miljø	Forretningsskikk
Høy: Klare brudd på lovverk (miljø) eller internasjonale standarder for klima og miljø (f.eks. påvirkning ikke i tråd med Paris-avtalen) Moderat: Negativ påvirkning som er i gråsoner ift. miljøreguleringer eller internasjonale standarder for klima og miljø Lav: Forhold som kan utgjøre negativ påvirkning på klima og miljø, men er innenfor dagens miljøreguleringer	Høy: Klare brudd på lovverk (f.eks. antikorupsjon) eller internasjonale standarder for ansvarlig næringsliv (OECDs retningslinjer) Moderat: Negativ påvirkning som er i gråsoner ift. relevant lovverk eller internasjonale standarder Lav: Forhold som kan utgjøre negativ påvirkning på økonomi/samfunn, men er innenfor dagens reguleringer og ikke nødvendigvis brudd på retningslinjer
Høy: Global effekt Moderat: Nasjonal eller regional effekt Lav: Svært lokalt begrenset effekt Tilleggs vurdering for utlånsporteføljen: For potensielle påvirkninger som konsernet vil kunne bli forbundet med pga. eksponering mot en bransje med forhøyet risiko (og når det ikke foreligger spesifikk informasjon om direkte forbindelse til potensiell påvirkning), kan nivå på bransjeeksponering si noe om sannsynlighet for å evt. havne i slike situasjoner	Høy: Mange berørte parter (f.eks. andre bedrifter, myndigheter nasjonalt eller lokalt, lokalsamfunn) Moderat: Begrenset antall berørte parter (f.eks. andre bedrifter, myndigheter nasjonalt eller lokalt, lokalsamfunn) Lav: Enkelthendelser og få direkte berørte parter Tilleggs vurdering for utlånsporteføljen: For potensielle påvirkninger som konsernet vil kunne bli forbundet med pga. eksponering mot en bransje med forhøyet risiko (og når det ikke foreligger spesifikk informasjon om direkte forbindelse til potensiell påvirkning), kan nivå på bransjeeksponering si noe om sannsynlighet for å evt. havne i slike situasjoner
Høy: Irreversibel eller ikke sannsynlig at skaden kan gjenopprettes Moderat: Gjenopprettbar, men krever innsats/kostnad Lav: Gjenopprettbar til relativt lav innsats/kostnad	Høy: Irreversibel eller ikke sannsynlig at skaden kan gjenopprettes Moderat: Gjenopprettbar, men krever innsats/kostnad Lav: Gjenopprettbar til relativt lav innsats/kostnad
Graden av gjenopprettbarhet er som regel avhengig av skala og/eller omfang. Vekting av ulike forhold må alltid sees i sammenheng og opp mot relevante standarder. Kriteriene er ikke eksakte størrelser som kan vektes likt, men inngår i samlet vurderingsgrunnlag. For potensielle menneskerettighetsbrudd: alvorlighetsgrad skal vektes høyere enn sannsynlighet.	

Finansiell risiko og muligheter

I vurderingen av vesentlige risikoer og muligheter, var særlig konsernets fagmiljøer for bedriftsmarked, risiko, økonomi og compliance sentralt involvert gjennom hele prosessen, sammen med bærekraftsavdelingen. I interessentdialogen gjennomført av SR-Bank i 2023 ble også investorer med fokus på bærekraft («brukerperspektivet») konsultert.

Terskel for vesentlig risiko

Terskler for vurdering av vesentlig bærekraftsrisiko er satt i tråd med det overordnede risikostyringsrammeverket til konsernet. Overordnet skal konsernet ha en risikovilje som gir tilstrekkelig buffer i forhold til konsernets risikoevne, og der ingen enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. For vurdering av vesentlige risikoer knyttet til utlånsvirksomheten, er det også rimelig å legge til grunn bransjeeksponering. Eksponering mot en bransje med betydelige bærekraftspåvirkninger eller bærekraftsrelaterte risikoer kan øke den finansielle risikoen til konsernet, fordi kundene er eksponert for overgangsrisiko eller omdømmerisiko.

Med hensyn til prioritering av bærekraftsrelaterte risikoer relativt til andre typer risikoer: ESG-risiko er integrert i de samlede kredittrisikovurderingene, og det er utarbeidet en ESG-risikomodell som benyttes. (modellen er beskrevet i detalj i delkapittel E1). Selv om ESG-risikorammeverket er basert på vurdering av risiko for konsernets utlån (kredittrisiko), er også vurdering av faktisk og potensiell påvirkning indirekte bygget inn i rammeverket. Risikorammeverket tar høyde for bransjers iboende bærekraftsrelaterte risikoer, som henger sammen med potensielle påvirkninger. For å redusere sannsynligheten for faktiske negative påvirkninger i utlånsporteføljen har konsernet utarbeidet og implementert retningslinjer for bærekraft i bedriftsmarkedet.

Mulighetssiden er en viktig del av vår strategi om å bidra til omstillingen, ikke minst gjennom bærekraftig finansiering. Sannsynlig positiv finansiell effekt, for eksempel gjennom økt tilgang og gunstigere pris på kapital, samt positiv effekt på resultat, vil kunne være vesentlig. Gitt det sentrale fokuset på kapital- og risikostyring kan det også ligge potensielle oppsider i identifiserte risikoer gjennom å dokumentere god ESG-risikostyring. For eksempel kan dette ha innvirkning på ESG-rating og vurderes positivt av investorer.

Vurdering av risiko

Vurdering av finansielt vesentlige bærekraftsrisikoer for SpareBank 1 Sør-Norge omfatter:

- *Potensiell størrelse av finansiell effekt:* Tap (på utlån, av inntekter, av markedsandeler), økte kostnader (drift, funding/kapital) over akseptert risikovilje
- *Sannsynlighet:* Samme som for vurdering av vesentlig påvirkning (høy, medium, lav)

Vurderingene knyttet særlig til klimarisiko har vært et viktig grunnlag for vurdering av finansielt vesentlige bærekraftforhold for SpareBank 1 Sør-Norge. Det samme er grunnlaget lagt gjennom rammeverket for ESG-risikovurderinger som anvendes for alle

bedriftsengasjementer over 10 mill. kroner. Arbeidet som gjennomføres i denne sammenhengen og vurderingene som må gjøres med hensyn til finansielt vesentlig risiko til ESRS-rapporteringen er i høy grad overlappende.

Utfyllende detaljer om ESG-risikovurdering finnes i Klimaendringer (ESRS E1), kap. 2.1.1.2

Vurdering av muligheter

I motsetning til vurderingen av finansielt vesentlig risiko, er det ikke etablerte tallfestede grenser/terskler for SpareBank 1 Sør-Norge som vurderingen av muligheter kunne lene seg på. Det er også knyttet betydelig usikkerhet til forventede finansielle effekter av potensielle fremtidige muligheter identifisert i prosessen. Den skjønnsmessige vurderingen av sannsynlig betydelig effekt setter derfor en relativt høy list for hva som vurderes som vesentlig (sannsynlig betydelig effekt for konsernets resultat eller strategiske posisjon). De identifiserte mulighetene handler om muligheter knyttet til bærekraftig finans som i stor grad er generelle for finansinstitusjoner innenfor samme segment som SpareBank 1 Sør-Norge. Mulighetene er nært knyttet til vårt formål som finansinstitusjon som støtter opp om en robust økonomi og lokalsamfunnene vi er en del av. De er også tett knyttet til eksisterende ambisjon (proaktiv alliert for næringslivet i omstillingen) og strategi (bl.a. mål for bærekraftig finansiering), men disse er i stor grad også generelle for bransjen.

Vurdering av vesentlig informasjon

I vurderingen av vesentlig informasjon er det lagt vekt på samtalene med eiere og investorer, som de fremste «brukerne» av årsrapporten som vil kunne finne denne typen informasjon beslutningsrelevant. I tillegg til disse primærbrukerne vil mange øvrige interessenter ha interesse av virksomhetens påvirkning på omverdenen. Interne interessenter involvert i vurderingen omfatter økonomi-, risiko- og bærekraftmiljøene i konsernet. De samme tersklene som for prosessen for å definere vesentlige tema benyttes i fastsettingen av vesentlig informasjon. Informasjon som vurderes å ha høy vesentlighet inkluderes. For informasjon vurdert til medium vesentlighet blir vektingen til relevant intern ekspertise (bærekraft, risiko) avgjørende. Interessentperspektivet tillegges også vekt i den samlede vurderingen.

4. Forankre og integrere

Se kap. 1.2.2 for oversikt over hvordan styre og konsernledelse har vurdert og håndtert resultatene av den doble vesentlighetsanalysen, samt rapportering på utvikling av vesentlige bærekrafttemaer. Punkt om konsernstrategi i samme kapittel, samt kap. 1.2.3, viser koblingen mellom den doble vesentlighetsanalysen og strategien. Temakapitlene viser hvordan virksomhetsstyringen knytter vesentlige bærekrafttemaer til mål, KPIer og tiltak.

Input-parameterne for vesentlighetsvurderingene

Prosesen for å identifisere og vurdere vesentlige forhold tok i størst mulig grad utgangspunkt i eksisterende arbeid

med bærekraftintegrasjon som har pågått over flere år. Nøkkeltider for vurderingene er listet opp (se tabell) og koblet til relevante ESRS.

Nøkkeltider for SpareBank 1 Sør-Norge	Kobling til ESRS
Tidligere bærekraftsrapporter	Samtlige ESRS
Aktsomhetsvurderinger mht menneskerettigheter og anstendig arbeid	S1, S2, S3 og S4
Bærekraft i SpareBank 1 Sør-Norge	Samtlige ESRS
PCAF	E1
Klimaregnskapet	E1
Pilar 3-data, risiko- og kapitalstyring	E1
ESG-risikovurderinger bedriftsmarked	Samtlige ESRS
Interne risikoworkshops likestilling, mangfold og inkludering (personmarked, bedriftsmarked, stab)	S1-S4
Interne bærekraftsrisiko-workshops (pr avdeling)	Samtlige ESRS
HR-data	S1
ESG Factbook, inkludert PAI-data*	Samtlige ESRS
Hendelsesdatabasen	S1, S4 og G1
Taksonomidata	E1, E2, E3, E4, og E5
Miljøstyring (egen drift)	E1, E2, E3, E4, E5 (egen drift)

*PAI =Principal Adverse Impacts

For ytterligere beskrivelser av data og inputparametre som benyttes i SpareBank 1 Sør-Norge vises det til kommentarer om spesielle forhold i kap. 1.1.1. og tabell i kap. 1.2.5.

Tilgang til data av god kvalitet for vurdering av påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til porteføljen er en kjent generell utfordring for hele finansbransjen. Det gjelder særlig data relatert til E1-E5, S2, S3 og til dels for undertemaer i G1 (f.eks. korrupsjon), der detaljnivå vil være mer begrenset og vurderingene i større grad kvalitative.

Arbeidet med dobbelt vesentlighetsanalyse er ledet fra bærekraftsavdelingen. Resultater og analyser er presentert og diskutert i ledergrupper og for konsernledelsen ved flere anledninger. På grunn av fusjonsprosessen er også resultatene og de vesentlige temaene styregodkjent flere ganger underveis i prosessen, da analysen først ble utarbeidet for SpareBank 1 SR-Bank, så oppdatert og tilpasset SpareBank 1 Sør-Norge.

Det er betydelige endringer i prosessen sammenlignet med forrige rapporteringsperiode (før revidering av regnskapsloven).

Prosesen rundt vesentlighetsvurderingene er oppdatert fra tidligere GRI 2016/2021 hybrid metodikk til å nå samsvare med kravene i ESRS og inkluderer en dobbel vesentlighetsvurdering som inkluderer både vesentlig påvirkning og finansiell effekt av risiko og muligheter. Prosessen ble oppdatert og endret i forbindelse med forberedelser til rapportering for regnskapsåret 2024.

Det er planlagt å oppdatere og videreutvikle arbeidet med vesentlighetsvurderingen i 2025.

1.4.1.1 Vurdering av klimarisiko og -muligheter (E1.IRO-1)

Klimaendringer, klimarisiko og -muligheter er inkludert og tilpasset inn i konsernets bærekraft- og klimastrategi. Disse strategiene er ambisiøse i det at de har som målsetting å integrere bærekraft i hele konsernets virksomhet. Tiltakene som er implementert under strategien er knyttet til finansiering, kapitalallokering og kompetanse. Konsernet har også en egen målsetting om netto-nullutslipp innen 2050.

Strategien er utarbeidet for å bidra til at konsernet understøtter grønn omstilling i samfunnet og kommer sterkere ut av denne omstillingen. Konsernet har også en målsetting om å finansiere minst 50 mrd i bærekraftige aktiviteter innen 2030. Dette målet har direkte påvirkning på finansiell planlegging. Videre kommer konsernet til å videreutvikle kredittmodellene slik at også disse understøtter omstillingsmålene. SpareBank 1 Sør-Norge er først og fremst eksponert mot klimarisiko gjennom utlånsporteføljen, noe som særlig fremkommer av porteføljens klimagassutslipp. Den oppdaterte versjonen av omstillingsplanen som SpareBank 1 Sør-Norge lanserte i Q2 2024 er primært fokusert på dekarbonisering av utlånsporteføljen. For å begrense klimaendringene må utslipp reduseres så fort som mulig. Konsernets omstillingsplan inneholder mål for de mest vesentlige bransjene i utlånsporteføljen; shipping, olje og gass, bolig- og næringseiendom samt landbruk. Det er også identifisert «stranded asset risk» knyttet til både fysisk klimarisiko og omstillingsrisiko, som er adressert i omstillingsplanen.

Detaljer om klimaomstillingsplanen til konsernet finnes i Klimaendringer (ESRS E1), kap. 2.1.1.1

ESG-scoring av utlån til bedriftskunder er beskrevet i Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.1.1.2. Rammeverket for denne ESG-risikovurderingen er sentralt i prosessen med å styre klimarisikoen. Som nevnt i samme kapittel gjennomføres ESG-risikovurderinger av utlån til personmarkedet som analyser av låneobjektene bolig og bil.

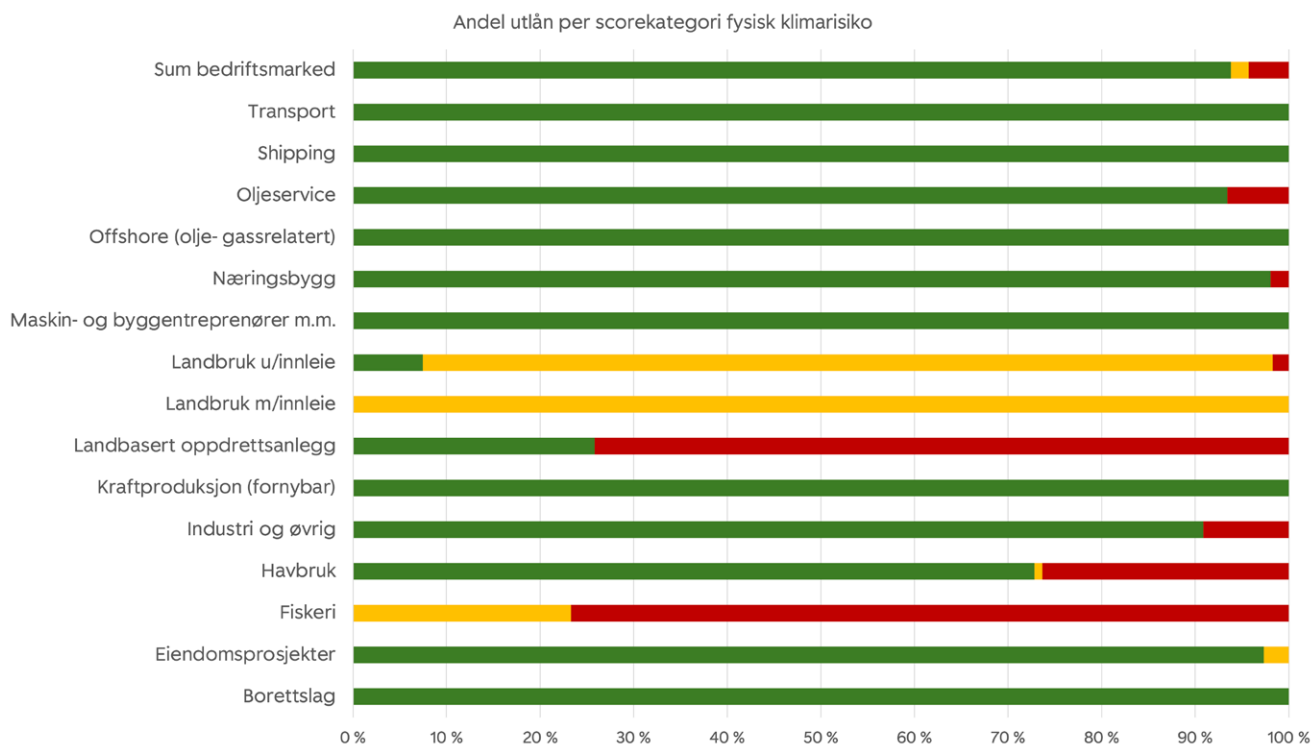
Klimaregnskapet for utlånsporteføljen inngår også som en sentral del av klimarelatert risikostyring. Som detaljert beskrevet i kap. 2.1.3.3 gjennomfører konsernet denne analysen i henhold til PCAF-standard.

Fysisk klimarisiko

Konsernets vesentligste underleverandører er IT-bedrifter, der den viktigste klimarisikoen vurderes å være fysisk klimarisiko knyttet til flom og overvann.

Som beskrevet under Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.1.1.2. inngår fysisk klimarisiko i ESG-scoring av bedriftskunder, som gjøres i kredittsaker over 10 mill. kroner.

Fordelingen av fysisk risikoscore per 4. kvartal 2024 er som følger:

Figuren viser at fysisk klimarisiko generelt vurderes som lav. Bransjene der denne risikoen er mest vesentlig er landbruk ved sin avhengighet av passe nedbørsmengder og havbruk ved sin avhengighet av havtemperaturer. Landbasert oppdrett domineres av ett anlegg som har en viss risiko for flom og skred. Fiskeri og landbasert oppdrett har uvesentlige utlånsvolum.

Konsernets eksterne rapportering av fysisk klimarisiko fokuserer på utlån til bolig, næringseiendom og borettslag, som er den delen av virksomheten konsernet anser fysisk klimarisiko som relevant for. Utgangspunktet er data fra Eiendomsverdi. For bolig identifiserer Eiendomsverdi eiendommer med konsernet som panthaver og der innslagspunktet for ikke-uvesentlig risiko er 3 på Eiendomsverdi sin skala fra 0 til 6, og der 6 er høyeste risiko, en nyutviklet metodikk i 2024 som for første gang inkluderte overvann som risikokategori. For næringseiendom og borettslag er metodikken fra Eiendomsverdi uendret fra 2023, med følgende valgte innslagspunkter for de ulike fysiske risikokategoriene, og der det ikke er data for overvann:

- Havnivå; 2050-scenario, 20-års stormflo
- Flom; Klimatilpasset scenario; 200-årsflom
- Kvikkleireskred; Nå-scenario, middels sannsynlighet
- Fjellskred; Nå-scenario, faresone 100-årsskred og faresone ustabilt
- Snøskred; Nå-scenario, befart aktsomhetsområde

Dette betyr at for både bolig, næringseiendom og borettslag er de minst alvorlige risikoscenarioene ekskludert, der

aktsomhetsområdet for flom er det viktigste.

Se kapittel 2.1.3.4 Finansielle risikoer og muligheter knyttet til klimaendringer for tabell som viser omfanget av fysisk klimarisiko for bolig og næringseiendom.

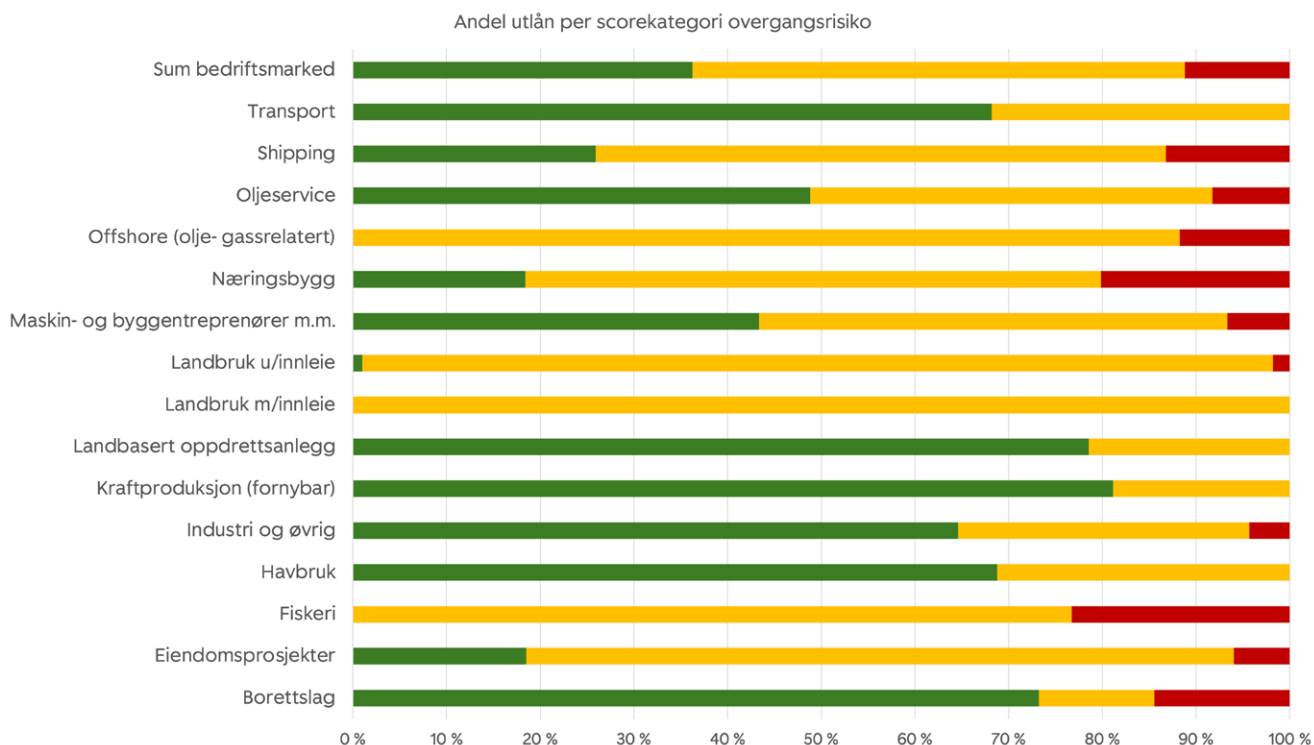
Den fysiske klimarisikoen der konsernet bruker høyutslippsscenarioer som identifikasjonsgrunnlag er altså flom, der 200-årsflom under et klimatilpasset scenario er brukt.

Som navnene på risikoscenarioene viser, er de sammensatt av nå- og framtidsscenarioer, og skiller ut over det foreløpig ikke mellom kort, mellomlang og lang sikt. Havnivå- og flomscenariene tar indirekte hensyn til høyutslippsscenarioer ved at de inkluderer scenarioer med hhv lang tidshorisont (havnivå 2050-scenario) og med lav sannsynlighet (200-årsflom).

Overgangsrisiko

Konsernets vurdering er at den vesentlige overgangsrisikoen ligger i utlånsporteføljen til bedriftsmarkedet. Som beskrevet i Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.1.1.2, inngår overgangsrisiko som en risikokategori i rammeverket for ESG-risikovurdering. Score for overgangsrisiko framkommer som resultat av bransjemessig iboende risiko samt svar på både generelle og bransjespesifikke spørsmål. Det er altså et sammensatt bilde av risikofaktorer som til sammen gir hver score for overgangsrisiko for hver enkelt kunde og for utlånsporteføljen på aggregert nivå. Per 4. kvartal 2024 er fordelingen av overgangsrisiko i kartlagt bedriftsmarkedsportefølje som følger:

Fordelingen per bransje per 4. kvartal 2024 er som følger:

Følgende tabell viser utlån utsatt for vesentlig overgangsrisiko. Kolonne to angir om bransjene er definert av Pilar 3 ESG-rapporteringen (definert av European Banking Authority), som særlig utsatt for overgangsrisiko og er

vesentlige for konsernet. De to siste kolonnene viser Pilar 3 ESG-rapporteringens identifikasjon av konsernets utlån til bedriftskunder med virksomhet som er ekskludert fra EU Paris-tilpassede benchmark.

Bransje	Utlån mill kroner	Overgangsrisiko definert i Pilar 3 og vesentlig for konsernet	Hvorav ekskludert fra EU Paris-tilpassede benchmark Utlån NOK million	Årsak ekskludert fra EU Paris-tilpassede benchmark
Olje/gass	574	Ja	574	Bransjen ekskludert
Offshore	4.777	Nei	0	
Oljeservice	1.476	Nei	0	
Maritim transport / shipping	7.164	Ja	3.004	Frakt av kull, olje og gass
Landbruk	8.727	Ja	0	
Næringseiendom	52.555	Ja	0	

Til grunn for rammeverket for ESG-risikovurdering ligger den grunnleggende forutsetningen om at samfunnet skal omstilles i tråd med Paris-avtalen. Dette gjenspeiles blant annet i faktorer for iboende risikojusteringer per bransje og spørsmål og svaralternativer forutsetter en slik omstilling. Videre ligger konsernets scenarioanalyser, som beskrevet under Klimaendringer (ESRS E1) kap. 2.1.1.1, som bakgrunnsinformasjon og -forståelse for rammeverket.

Scenarioanalysene som beskrevet i kapittelet nevnt over er del av grunnlaget for konsernets bærekraftstrategi, inklusive målsettingen om netto null klimagassutslipp innen 2050. De utgjør også bakgrunnsinformasjon for konsernets rammeverk som ESG-risikovurdering og øvrig håndtering av klimarisiko.

Konsernets prosess for tap og tapsavsetninger i utlånsporteføljen spesifiserer i dag ikke tap relatert til klima. Gjennom SpareBank 1-alliansens Kompetansesenter for Kredittmodeller (KFK) har konsernet på sikt som ambisjon å gradvis innføre klimafaktorer i IFRS9-tapsmodellene, slik at det blir en utvikling mot nærmere sammenheng mellom tap på utlån og prosesser for håndtering av klimarisiko.

1.4.1.2 Vurdering av risiko og muligheter på miljøområdet

Forurensning (IRO- 1 E2)

Temaet forurensning er vurdert til ikke vesentlig for SpareBank 1 Sør-Norge da vi er lite eksponert mot bedriftskunder i bransjer med kjent forurensningsproblematikk. Eksponeringen mot denne typen påvirkning og assosiert risiko er også begrenset.

Vurderingene vil kunne endres i kommende perioder ved økt eksponering for finansierte bransjer utsatt for strengere miljøreguleringer, men SpareBank 1 Sør-Norges eksponering mot bedriftskunder utsatt for denne typen overgangsrisiko utgjør en liten andel av porteføljen. Det

kommer fra forretningsmodellen til bank, der hele grunnstammen er risikospredning og diversifisering. En enkelt-hendelse skal og må være veldig stor for å påvirke hele banken.

Vann og marine ressurser (IRO- 1 E3)

Temaet vann og marine ressurser er vurdert til ikke vesentlig for SpareBank 1 Sør-Norge da vi er lite eksponert mot bedriftskunder i bransjer med kjent vann og marine ressursproblematikk.

Vurderingene vil kunne endres i kommende perioder ved økt eksponering for finansierte bransjer utsatt for strengere miljøreguleringer eller pga. avhengighet av vann og marine ressurser, men bankens eksponering mot bedriftskunder utsatt for denne typen overgangsrisiko utgjør i dag en lav andel av porteføljen. Det kommer fra forretningsmodellen til bank, der hele grunnstammen er risikospredning og diversifisering. En enkelthendelse skal og må være veldig stor for å påvirke hele banken.

Biodiversitet og økosystemer (IRO -1 E4)

Temaet er vurdert til ikke vesentlig for SpareBank 1 Sør-Norge i dag.

De potensielle negative påvirkningene som SpareBank 1 Sør-Norge kan være forbundet med gjennom finansiering av virksomhet i bransjer kjent for avtrykk på biodiversitet og økosystemer er forårsaket av andre aktører. Det finnes ingen etablert standard for å fastslå «bidraget» til de som finansierer slik virksomhet. Det er heller ikke et 1:1-forhold mellom finansiering av virksomheter innenfor bransjer med høyt fotavtrykk og faktisk negativ påvirkning; det avhenger av hvor den finansierte virksomheten skjer (i sårbar kontekst eller ikke) og hvordan virksomheten håndterer risiko for negativ påvirkning. Eventuelt bidrag av SpareBank 1 Sør-Norges finansiering er med all sannsynlighet begrenset i hvert tilfelle av negativ påvirkning.

Selv om det er økende oppmerksomhet rundt betydningen av naturrisiko for finanssektoren, særlig gjennom porteføljeksponeringen, er effekten for SpareBank 1 Sør-Norge begrenset i dag og utgjør ikke en finansielt vesentlig risiko. Det kommer fra forretningsmodellen til bank, der hele grunnstammen er risikospredning og diversifisering. En enkelthendelse skal og må være veldig stor for å påvirke hele banken.

I motsetning til påvirkning på klima, som har global effekt, er (den spesifikke) påvirkningen på biodiversitet og økosystemer som SpareBank 1 Sør-Norge kan knyttes til, hovedsakelig lokal/stedlig.

Europas største påviste forekomst av sjeldne jordartselementer finnes i markedsområdet, og det er også påvist betydelige forekomster av andre mineraler som vil bli viktige i den grønne skiftet. Det er foreløpig for usikkert om, når og hvordan feltene vil utnyttes, og hvilken effekt dette vil ha for konsernet.

Temaet vil være gjenstand for økt oppmerksomhet og analyse i SpareBank 1 Sør-Norge i tiden fremover, og det er ikke utenkelig at det vil bli vurdert som vesentlig for fremtidig rapportering.

Sirkulærøkonomi (IRO -1 E5)

Temaet sirkulærøkonomi er vurdert til ikke vesentlig for SpareBank 1 Sør-Norge i dag.

Bedriftskunder i bransjer med kjent avfallsproblematikk opererer innenfor dagens lovverk. Avfall fra egen drift er relativt sett lavt og slik sett ikke vesentlig, men likevel noe vi har fokus på i egen miljøstyring.

Vurderingene vil kunne endres i kommende perioder ved økt eksponering for finansierte bransjer utsatt for strengere krav til sirkulære løsninger, men SpareBank 1 Sør-Norges eksponering mot bedriftskunder utsatt for denne typen overgangsrisiko utgjør en lav andel av porteføljen. Det kommer fra forretningsmodellen til bank, der hele grunnstammen er risikospredning og diversifisering. En enkelthendelse skal og må være veldig stor for å påvirke hele banken.

Potensialet for positiv påvirkning og muligheter for finansiering av bedrifter som bidrar til økt sirkularitet i økonomien vil i kommende år kunne bli et vesentlig område og noe vi ønsker å bidra til gjennom vår bærekraftige finansiering. Foreløpig vurderer vi området som å havne under terskel for vesentlighet, både med hensyn til påvirkning og finansielle implikasjoner for SpareBank 1 Sør-Norge, men dette kan endre seg i kommende perioder.

1.4.1.3 Vurdering av risiko og muligheter innenfor forretningsskikk (IRO -1 G1)

Forretningsskikk er inkludert i konsernets bærekraftstrategi med en målsetting om at vi skal bekjempe økonomisk kriminalitet og sikre trygghet og transparens i hele vår virksomhet.

Konsernets virksomhet er avhengig av tillit fra kunder, offentlige myndigheter og samfunnet for øvrig. Konsernet og dets medarbeidere skal kjennetegnes ved at de har en høy etisk standard. Dette innebærer at hver enkelt av oss skal vise en atferd som oppfattes som tillitsvekkende, ærlig og redelig og som er i henhold til de normer, regler og lover som gjelder i samfunnet, og mellom de enkelte medarbeidere.

Prosessen for vurdering av vesentlig påvirkning, risiko og muligheter omfattet potensielle forhold knyttet til forretningsskikk i SpareBank 1 Sør-Norges aktiviteter og verdikjede. Innenfor forretningsskikk er temaet anti-korrupsjon vurdert til vesentlig for SpareBank 1 Sør-Norge. Det samme gjelder forhold som er spesifikke for bank- og finanssektoren som eksempelvis anti-hvitvask og bekjempelse av økonomisk kriminalitet, inkludert svindel. Cybersikkerhet/datasikkerhet er også vurdert som svært relevant. Tiltakene som er implementert under strategien er knyttet til følgende mål:

- SpareBank 1 Sør-Norge har nulltoleranse for hvitvasking, terrorfinansiering og alle andre former for økonomisk kriminalitet
- SpareBank 1 Sør-Norge skal kjennetegnes av høy etisk standard, åpenhet, god eierstyring og selskapsledelse
- SpareBank 1 Sør-Norge skal levere trygge, sikre IT-løsninger og bruke data på en sosial nyttig, rettferdig og etisk forsvarlig måte (særlig kunstig intelligens)
- SpareBank 1 Sør-Norge skal ivareta menneskerettigheter gjennom å bidra til åpenhet i leverandørkjeder i egen virksomhet og hos våre kunder

Som følge av finanssektorens rolle som tilrettelegger for økonomiske transaksjoner og rolle og ansvar i å beskytte økonomiens integritet er anti-korrupsjon og bekjempelse av hvitvasking og økonomisk kriminalitet sentrale risikoområder, både i bank og for regnskapsforetakene.

Finanssektoren i Norge har relativt sett lavere eksponering for hvitvasking og økonomisk kriminalitet enn de fleste andre land, men det er økende oppmerksomhet om problemstillingen også her. Korrupsjon vurderes å ha en potensiell negativ påvirkning på samfunn/økonomi. En risiko som har blitt vurdert er at konsernet via finansielle tjenester og kunder utilsiktet bidrar, eller er direkte forbindelse til hvitvasking og økonomisk kriminalitet.

SpareBank 1 Sør-Norge er rapporteringspliktige til Finanstilsynet etter hvitvaskingsregelverket og har som finansinstitusjon et samfunnsansvar knyttet til bekjempelse av økonomisk kriminalitet, hvitvasking av utbytte fra kriminalitet og finansiering av terrorvirksomhet. Eventuelle svikt i rutiner for bekjempelse av hvitvasking og økonomisk kriminalitet kan medføre betydelig operasjonell risiko for SpareBank 1 Sør-Norge. Dette er både en potensiell omdømmerisiko som kan påvirke konkurranseposisjonen og en potensiell etterlevelsesrisiko, som kan medføre bøter.

SpareBank 1 Sør-Norges målsetting er å hele tiden jobbe

mot å ha en lavest mulig risiko for hvitvasking og terrorfinansiering. Dette innebærer at konsernet skal ha en konservativ tilnærming til lovtolkning, meget god etterlevelseskultur, god systemstøtte og kontinuerlig forbedring i håndtering av hvitvaskings- og terrorfinansieringsrisiko.

Finanssektoren i Norge, og globalt, er i økende grad eksponert for datasikkerhetstrusler som har stort potensiale for negativ påvirkning på individer, næringsliv og samfunn. Cyberrisiko er en risiko finanssektoren og finansiell infrastruktur generelt er eksponert for, og et sentralt

satsingsområde i konsernets risikostyring. SpareBank 1 Sør-Norge vurderes å ha en potensiell positiv påvirkning på samfunn/ økonomi, ved at konsernet kan bidra aktivt til å hindre datasikkerhetsbrudd som vil kunne ha svært negative konsekvenser for enkeltpersoner, bedrifter og samfunn.

Vurderinger som er gjort knyttet til disse vesentlige temaene baserer seg på risikoen som berører oss som finansinstitusjon, myndighetenes forventninger til finansbransjen, samt i stor grad på vårt samfunnsansvar.

1.4.2 Informasjonskrav/datapunkt fra annen EU-lovgivning dekket i bærekraftrapporten

Se 1.4.1 for beskrivelse av prosessen for å vurdere hvilke datapunkter som skal rapporteres på.

Informasjonskrav/ datapunkt	Beskrivelse	SFDR-# (tabell #)	Pilar 3	Benchmark- regulering	EUs klimalov	Hen- visning
ESRS 2 GOV-1, 21d)	Kjønnsfordeling i styret	13 (1)		x		1.2.1
ESRS 2 GOV-1, 21e)	Prosentandel uavhengige styremedlemmer			x		1.2.1
ESRS 2 GOV-4, 30	Uttalelse om aktsomhetsvurdering	10 (3)				1.2.4
ESRS 2 SBM-1, 40d)i)	Deltakelse i aktiviteter knyttet til fossilt brensel	4 (1)	x	x		1.3.1
ESRS 2 SBM-1, 40d)ii)	Deltakelse i aktiviteter knyttet til kjemisk produksjon	9 (2)		x		1.3.1
ESRS 2 SBM-1, 40d)iii)	Deltakelse i aktiviteter knyttet til kontroversielle våpen	14 (1)		x		1.3.1
ESRS 2 SBM-1, 40d)iv)	Deltakelse i aktiviteter knyttet til dyrking og produksjon av tobakk			x		1.3.1
ESRS E1-1, 14	Omstillingsplan for å oppnå klimanøytralitet innen 2050				x	2.1.1.1
ESRS E1-1, 16g)	Foretak utelukket fra EU-referanseverdier for tilpasning til Parisavtalen		x	x		2.1.1.1
ESRS E1-4, 34	Mål for reduksjon av klimagassutslipp	4 (2)	x	x		2.1.3.1
ESRS E1-5, 38	Energiforbruk fra fossile kilder oppdelt etter kilder					2.1.3.2
ESRS E1-5, 37	Energiforbruk og energimiks					2.1.3.2
ESRS E1-5, 40-43	Energiintensitet (sektorer med høy klimapåvirkning)	Ikke vesentlig				
ESRS E1-6, 44	Brutto klimagassutslipp Scope 1-3 og totalt		x	x		2.1.3.3
ESRS E1-6, 53-55	Brutto utslippsintensitet for klimagassutslipp		x	x		2.1.3.3
ESRS E1-7, 56	Opptak av klimagasser og karbonkreditter	Ikke vesentlig				

Informasjonskrav/ datapunkt	Beskrivelse	SFDR-# (tabell #)	Pilar 3	Benchmark- regulering	EUs klimalov	Hen- visning
ESRS E1-9, 66	Referanseporteføljens eksponering mot klimarelaterte fysiske risikoer			x		2.1.3.4
ESRS E1-9, 66a)	Oppdeling av pengebeløp etter akutt og kronisk fysisk risiko		x			2.1.3.4
ESRS E1-9, 66c)	Plassering av vesentlige eiendeler utsatt for vesentlig fysisk risiko	Ikke vesentlig				
ESRS E1-9, 67c)	Fordeling av balanseført verdi på fast eiendom etter energiklasser		x			2.1.3.4
ESRS E1-9, 69	Porteføljens grad av eksponering mot klimarelaterte muligheter			x		2.1.3.4
ESRS E2-4, 28	Mengde forurensende stoff oppført i europeisk register over utslipp og overføring av forurensende stoffer som slippes ut i luft, vann og jord	Ikke vesentlig				
ESRS E3-1, 9	Vann og marine ressurser	Ikke vesentlig				
ESRS E3-1, 13	Særskilt strategi	Ikke vesentlig				
ESRS E3-1, 14	Bærekraftige havområder	Ikke vesentlig				
ESRS E3-4, 28c)	Samlet mengde gjenvunnet og gjenbrukt vann	Ikke vesentlig				
ESRS E3-4, 29	Samlet vannforbruk i m3 per nettoinntekt egen virksomhet	Ikke vesentlig				
ESRS 2- SBM 3 - E4, 16a)i)		Ikke vesentlig				
ESRS 2- SBM 3 - E4, 16b)		Ikke vesentlig				
ESRS 2- SBM 3 - E4, 16c)		Ikke vesentlig				
ESRS E4-2, 24b)	Bærekraftig areal-/ landbrukspraksis eller -strategi	Ikke vesentlig				
ESRS E4-2, 24c)	Bærekraftige metoder eller strategier for havområder	Ikke vesentlig				
ESRS E4-2, 24d)	Strategi for å håndtere avskoging	Ikke vesentlig				
ESRS E5-5, 37d)	Ikke-gjenvunnet avfall	Ikke vesentlig				
ESRS E5-5, 39	Farlig avfall og radioaktivt avfall	Ikke vesentlig				
ESRS 2- SBM3 - S1, 14f)	Risiko for tilfeller av tvangsarbeid	Ikke vesentlig				
ESRS 2- SBM3 - S1, 14g)	Risiko for tilfeller av barnearbeid	Ikke vesentlig				
ESRS S1-1, 20	Forpliktelser i forbindelse med retningslinjer for menneskerettigheter					3.1.2
ESRS S1-1, 21	Retningslinjer for aktsomhetsvurdering i spørsmål som behandles i Den internasjonale arbeidsorganisasjons (ILO) grunnleggende konvensjoner 1–8			x		3.1.2
ESRS S1-1, 22	Prosesser og tiltak for å forebygge menneskehandel	Ikke vesentlig				
ESRS S1-1, 23	Strategi for forebygging av arbeidsulykker eller et system for å håndtere slike					3.1.2

Informasjonskrav/ datapunkt	Beskrivelse	SFDR-# (tabell #)	Pilar 3	Benchmark- regulering	EUs klimalov	Hen- visning
ESRS S1-3, 32c)	Klagebehandlingsordninger					3.1.2.2
ESRS S1-14, 88 b)/c)	Antall dødsfall og antall arbeidsrelaterte ulykker samt ulykkesfrekvens					3.1.3.5
ESRS S1-14, 88e)	Antall dager tapt på grunn av skader, ulykker, dødsfall eller sykdom					3.1.3.5
ESRS S1-16, 97a)	Ujustert lønnsforskjell mellom kjønnene			x		3.1.3.7
ESRS S1-16, 97b)	For høy lønnsandel til administrerende direktør					3.1.3.7
ESRS S1-17, 103a)	Tilfeller av forskjellsbehandling					3.1.3.8
ESRS S1-17, 104a)	Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer					3.1.3.8
ESRS 2- SBM3 – S2, 11b)	Vesentlig risiko for barnearbeid eller tvangsarbeid i verdikjeden	Ikke vesentlig				
ESRS S2-1, 17	Forpliktelser i forbindelse med retningslinjer for menneskerettigheter	Ikke vesentlig				
ESRS S2-1, 18	Strategier for arbeidstakere i verdikjeden	Ikke vesentlig				
ESRS S2-1, 19	Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer	Ikke vesentlig				
ESRS S2-1, 19	Retningslinjer for aktsomhetsvurdering i spørsmål som behandles i Den internasjonale arbeidsorganisasjons (ILO) grunnleggende konvensjoner 1–8	Ikke vesentlig				
ESRS S2-4, 36	Menneskerettighetsspørsmål og -hendelser i forbindelse med oppstrøms og nedstrøms verdikjede	Ikke vesentlig				
ESRS S3-1, 16	Forpliktelser i forbindelse med retningslinjer for menneskerettigheter	Ikke vesentlig				
ESRS S3-1, 17	Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, ILOs prinsipper eller OECDs retningslinjer	Ikke vesentlig				
ESRS S3-4, 36	Menneskerettighetsspørsmål og -hendelser	Ikke vesentlig				

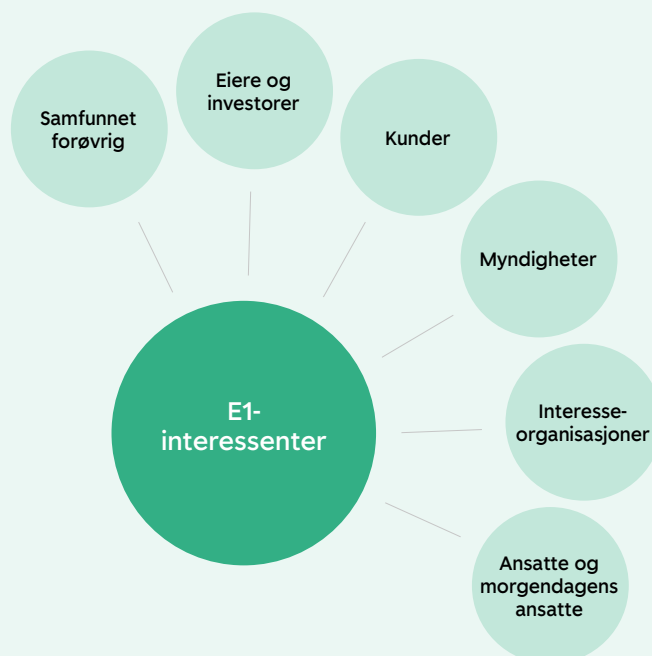
Informasjonskrav/ datapunkt	Beskrivelse	SFDR-# (tabell #)	Pilar 3	Benchmark- regulering	EUs klimalov	Hen- visning
ESRS S4-1, 16	Strategier for forbrukere og sluttbrukere					3.2.2
ESRS S4-1, 17	Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer			x		3.2.2
ESRS S4-4, 35	Menneskerettighetsspørsmål og -hendelser					3.2.2.3
ESRS G1-1, 10b)	FNs konvensjon mot korrupsjon	Ikke vesentlig				
ESRS G1-1, 10d)	Vern av varslere	Ikke vesentlig				
ESRS G1-4, 24a)	Bøter for brudd på lover om bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser			x		4.1.2.4
ESRS G1-4, 24b)	Standarder om bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser					4.1.2.1

Bærekraft: Miljø

SpareBank 1 Sør-Norge sin doble vesentlighetsanalyse peker ut ett vesentlig tema innen miljø:

- **Klimaendringer (ESRS E1)**

Kapittelet avsluttes med rapportering i henhold til EUs taksonomiforordning.

2.1 Klimaendringer (ESRS E1)

2.1.1 Strategi

Som finansforetak har våre aktiviteter stor påvirkning på klimaet og vi er sårbare for fysisk klimarisiko og politikken rundt klimaendringer. Våre desidert største utslipp ligger i våre utlån og finansiering.

Vi finansierer næringslivet i Sør-Norge, inkludert bransjer med høyt klimafotavtrykk som jordbruk, olje og gass, shipping, bygg og anlegg – og vi er også godt posisjonert til å kunne bidra positivt til omstillingen av disse bransjene.

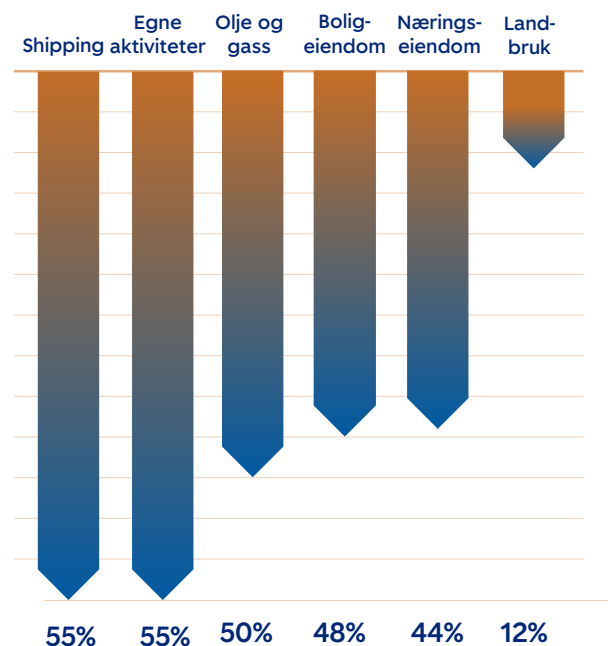
Våre viktigste områder i E1

Tema	Undertema	Relevante rapporteringskrav	Beskrivelse av områder med vesentlig påvirkning, risiko og muligheter*	Kobling til verdikjede og berørte interessenter	Policyer og retningslinjer
Klimaendringer	Begrensning av klimaendringer	E1-1, SBM-3, E1-2, E1-3, E1-4, E1-5, E1-6	Negativ påvirkning på klima (faktisk og potensiell): - Direkte forbindelse til klimagassutslipp forårsaket av andre. - Nedstrøms: Finansierte utslipp gjennom finansiering av bedriftskunder i bransjer med høyt klimafotavtrykk.	Nedstrøms Investorer, kunder, ansatte og samfunnet	- Bærekraftpolicy - Bærekraftsstrategi - Omstillingsplan - Standard for bærekraft for bedriftsmarkedet
	Tilpasning til klimaendringer	SBM-3, E1-2, E1-3, E1-4	Muligheter fra klimaomstilling - Positiv påvirkning på klima (potensiell): Bidrag til kunders reduksjon av klimagassutslipp og energiforbruk - Privatmarked: Finansiering av energieffektiviseringstiltak, grønne boliger og elbiler - Bedriftsmarked: Finansiering av næringslivet for å kutte utslipp og støtte klimaomstilling.	Nedstrøms Investorer, kunder, ansatte og samfunnet	
	Tilpasning til og begrensning av klimaendringer	E1-1, SBM-3, E1-2, E1-3, E1-9	Negativ påvirkning på klima (faktisk og potensiell): - Direkte forbindelse til klimagassutslipp forårsaket av bedriftskunder i bransjer med høyt klimafotavtrykk. Risiko. Overgangsrisiko for bankens bedriftskunder i bransjer med høyt klimafotavtrykk. Risiko for banken: - Potensiell driver for kredittrisiko - Potensiell omdømmerisiko som kan påvirke kapitalkostnad og/eller konkurranseposisjon.	Nedstrøms Investorer, kunder, ansatte, myndigheter og samfunnet	
	Tilpasning til og begrensning av klimaendringer Energi	E1-1, SBM-3, E1-2, E1-3	Positiv påvirkning på klima (potensiell): - Bidrag til kunders reduksjon av klimagassutslipp og energiforbruk. Mulighet for SpareBank 1 Sør-Norge: - Finansiering som bidrar til reduksjon av klimagassutslipp og bidrar til omstilling) - Forretningsutvikling både i privat- og bedriftsmarked - Utvidelse av investorunivers og positiv effekt på kapitalkostnad	Nedstrøms Investorer, myndigheter og kunder	

2.1.1.1 Omstillingsplan for begrensning av klimaendringer (E1-1)

Konsernet har mål om netto null klimagassutslipp innen 2050, både fra egen drift og for utlåns-/investeringsporteføljen. For de mest vesentlige bransjene målt etter utlånsvolum, klimagassutslipp og energiforbruk, samt for egen drift, er det per Q4 2024 vedtatt egne utslippsbaner frem mot 2050 (landbruk kun til 2030). Internasjonal shipping, næringseiendom og boligeiendom har årlige måltall, inkludert for 2030 og 2050. Olje og gass har mål for 2030 og 2050, landbruk har kun mål for 2030.

Oversikt over våre delmål fram mot 2030

Bransje	Mål 2030	Målbane/referanse
Shipping	55-65% fra 2008-nivå*	Poseidon Principles (Scope 1)
Utslipp fra egne aktiviteter, Scope 3***	55% fra 2023-nivå	Nasjonale klimamål
Olje/gass	50% fra 2005-nivå	Offshore Norge / Konkraft (Scope 1)
Boligeiendom	48% fra 2023-nivå**	CRREM (Scope 1 og 2)
Næringseiendom	44% fra 2021-nivå**	CRREM (Scope 1 og 2)
Landbruk	11,5% fra 2020-nivå	Landbrukets klimaavtale (Scope 1,2 og 3)

* Målbansens minimum er 55% og ambisjon i tråd med 1,5C 65%

** Det er ulike mål etter bygningskategori, her er mål for kontoreiendom spesifikt på Næringseiendom og Enebolig når det kommer til boligeiendom

*** Scope 1-utslipp skal fases ut innen 2028, scope 2-utslipp skal følge målbanen til CRREM for kontorbygg

De vedtatte utslippsbanene i konsernets klimaomstillingsplan er utformet med mål om å være i tråd med et 1,5C-mål. De dekker imidlertid kun utslipp knyttet til intensiteten som måles og dekker dermed ikke alle utslipp knyttet til den enkelte bransje. Omstillingsplanen er med dette ikke i tråd med Parisavtalens målsetting. Målbanen for olje og gass omfatter i gjeldende plan kun oppstrøms utslipp og ikke sluttforbruket av produsert fossil energi. Målbanene for bransjene er utarbeidet i lys av scenarioanalysene beskrevet i kapittel 2.1.1.2. For øvrige deler av porteføljen som ikke har spesifikke målbaner vil mål om netto null innen 2050 og mål om 1,5C gjelde som i vedtatt strategi.

Det vil utarbeides målbaner for en stadig større del av utlånsporteføljen i 2025 og 2026 slik en større del av porteføljen omfattes av omstillingsplanen og på sikt blir i tråd med et 1,5C-mål.

Målbanene for utvalgte bransjer skal være styrende for hvordan porteføljen utvikler seg fremover. Det rapporteres årlig på status mot målbanene innenfor aktuelle bransjer, første gang for rapporteringsåret 2024. Omstillingsplanen har blant annet som mål å øke datakvaliteten for å bedre kunne rapportere på fremdrift og sette inn nødvendige tiltak for å kunne levere på vedtatt målbane slik klimamålene kan nås. Tiltakene inkluderer bærekraftig- og bærekraftslinket finansiering som insentiverer kundene til å redusere sine utslipp, samt krav til klimaregnskap og energiattester.

Flere av bransjene omfattet av omstillingsplanen har en risiko for innelåste karbonutslipp gjennom at investeringer som er gjort vil føre til utslipp også i fremtiden gjennom bruk:

- Næringseiendom utgjør en vesentlig del av bankens utlånsportefølje. Store deler av eiendomsmassen oppfyller ikke forventningene til fremtidens energistandard. Det vil i mange tilfeller være krevende med dagens løsninger/teknologi og økonomiske vilkår å oppgradere bygg til fremtidens energistandard. Gjøres større rehabiliteringer/ombygginger vil det heller ikke være hensiktsmessig å oppgradere byggene på lang tid. Kommende EU-direktiver for bygg medfører dessuten krav til å redusere utslipp langs hele livsløpet, inkludert innebygd karbon, som er utslipp i forbindelse med oppføring (gjelder også boligeiendom). Tydelige føringer fra myndigheter om fremtidens energikrav trengs for å kunne transformere bygningsmassen i tråd med målet. Det gjøres tiltak gjennom å kreve energiattester på bygg, og krav til plan for oppgradering om bygget har dårlig energikarakter. Gjennom bærekraftig finansiering med bedre vilkår insentiverer vi kunden til å bygge i tråd med fremtidens krav og rehabilitere.
- Boligeiendom er den største bransjen til banken målt i utlån. Store deler av denne eiendomsmassen oppfyller heller ikke fremtidens krav. I mange tilfeller er det i dag ikke økonomisk forsvarlig å oppgradere til å møte fremtidens krav, ei heller i noen tilfeller med nybygg og i den forbindelse må innebygde karbonutslipp håndteres. Siden det er lang levetid på boliger og nybygg eller rehabiliterte bygg vil det skape en risiko for innelåste

karbonutslipp gjennom bruk i fremtiden. Som for næringsseidendom vil det fra myndighetene måtte komme tydelige føringer for fremtidens energikrav for å kunne transformere bygningsmassen i tråd med målet. Det må også på plass insentiver i form av støttetiltak mm. Tiltak for å begrense denne risikoen er i dag oppfordring om å kartlegge energistandard til boligene for å danne et bilde på hva som vil kreves i fremtiden. Vi insentiverer også kunden til å bygge i tråd med fremtidens krav og rehabilitere, gjennom finansiering med bedre vilkår.

- Shipping står for en stor del av utslippene fra bankens utlånsportefølje og per i dag er teknologien som skal kunne dekarbonisere skipsflåten som går over lengre distanser ikke tilgjengelig i tilstrekkelig grad. Dette medfører en risiko for innlåste karbonutslipp ettersom fartøyene har en levetid på 25 år +. Det er knyttet stor usikkerhet til hva som blir fremtidens fremdriftssystemer, og investering i feil teknologi kan være en stor risiko for kundene. Det vil også være behov for reguleringer som vil fremskynde investeringene i ny teknologi. Tiltak for å begrense denne risikoen er at nybygg forsøkes bygd med en grad av fleksibilitet slik at en ombygging på et senere tidspunkt når teknologien er tilgjengelig blir mulig. Det insentiveres også gjennom bærekraftslinkede lån til å stadig gjøre forbedringer i flåten for å redusere klimagassutslippene, og gis bærekraftslån til nullutslippsløsninger hvor det er mulig.
- Olje og gass er åpenbart en bransje hvor risikoen for innlåste karbonutslipp er til stede. Skal klimamålene nåes vil etterspørselen etter olje og gass til forbrenning falle betydelig, og mot 2050 ned mot null. Det er likevel en nødvendig energikilde på kort -, mellomlang og sannsynligvis også lang sikt, slik at bankens tiltak for å begrense risikoen for innlåste karbonutslipp vil være tett oppfølging med forventninger om ansvarlig omstilling. Det er en rekke dilemmaer knyttet til energisikkerhet og det faktum at det er en svært viktig næring nasjonalt. Det settes krav til klimaregnskap og reduksjoner i tråd med vedtatte mål som fokuserer på oppstrøms utslipp og ikke sluttforbruket per i dag. Målbanen kan dermed sies å ikke være i tråd med 1,5 C-scenariot.
- Landbruk er en utslippsintensiv næring, mye på grunn av biologiske prosesser hvor utslippene ikke kan fjernes helt. Det er likevel en del tiltak landbruket må gjøre for å redusere utslippene. Bransjen er i stor grad styrt gjennom landbrukspolitikken og omstillingen er prisgitt myndighetene. Innlåste karbonutslipp er en risiko i denne næringen ved at det er lang avskrivningstid på bygg og utstyr som gjerne er spesialtilpasset en form for drift. Tiltak for å begrense risikoen vil være god rådgivning og sørge for at langsiktige investeringer gjøres så bærekraftig som det er teknologisk og økonomisk mulig å få til.

Konsernets omstillingsplan ble utarbeidet i 2023 og 2024 med en bred involvering av konsernets ulike divisjoner. Det er etablert en styringsgruppe for omstillingsplanen og videre revisjoner, som består av Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft; Konserndirektør Storkunde; Konserndirektør Risikostyring; Konserndirektør Personmarked; samt representanter fra Bærekraft. Etter styringsgruppens godkjenning ble omstillingsplanen behandlet av konsernledelsen og styrets revisjonsutvalg før styret vedtok den.

Endelig styrebehandling for omstillingsplanen var 19.12.2023, siste revisjon vedtatt 19.12.2024.

Tiltak for å begrense klimaendringer kan deles i utslippsreduksjon i egen drift og allokering av kapital til bærekraftige aktiviteter. I egen drift gjøres det en rekke tiltak for å redusere utslippene. Bilparken skiftes til nullutslippskjøretøy som et ledd i å redusere direkte utslipp med 100% innen 2028. Det gjøres også større investeringer i bygningsmassen for å redusere energiforbruket i tråd med vedtatt målbane. For Scope 3-utslipp hvor målet er å redusere med 55% innen 2030 og videre 90-95% innen 2050 vektet miljø/bærekraft som hovedregel i anbud slik at utslippene reduseres i tråd med målsetningene.

Som en bank er det i utlånsporteføljen størsteparten av utslippene ligger, og dermed også potensialet for utslippsreduksjoner. Konsernet har utarbeidet et rammeverk som bygger på EU-taksonomiens definisjon av bærekraftige aktiviteter med fokus på vesentlig bidrag (taxonomy eligible). Det er et mål om at stadig større del av utlånsporteføljen skal være omstillingsaktiviteter og prosjekter som klassifiserer ihht. rammeverket. Det er per 2024 finansiert 35,6 mrd i bærekraftige aktiviteter siden 2022 i bedrifts-markedet, mens netto utestående per 31.12.24 er 20,5 mrd. Dette omfatter eiendeler som defineres som bærekraftige og ikke minst tiltak for å begrense utslipp og dermed bidra til å oppfylle mål om utslippsreduksjoner. Av utestående er 2,3 mrd bærekraftslinkede fasiliteter hvor det er konkrete bærekrafts-KPIer som er koblet til marginen som det aktuelle selskapet får på lånet. I tillegg er det per 31.12.24 45 mrd i bærekraftige eiendeler i privatmarkedet som gir et samlet bærekraftig utlånsvolum på over 65 mrd.

Bærekraftige utlån er investeringer som gjøres av lånekunder, vår rolle som finansinstitusjon er å bidra med kapital til omstillingen hvor det følger bedre vilkår som insentiv.

Konsernet driver bankvirksomhet og er følgelig ikke ekskludert fra EU Paris-aligned benchmark. Imidlertid er deler av utlånsporteføljen til bedriftskunder med ekskludert virksomhet, se beskrivelse under 1.4.1.2 Vurdering av klimarisiko og -muligheter (E1.IRO-1).

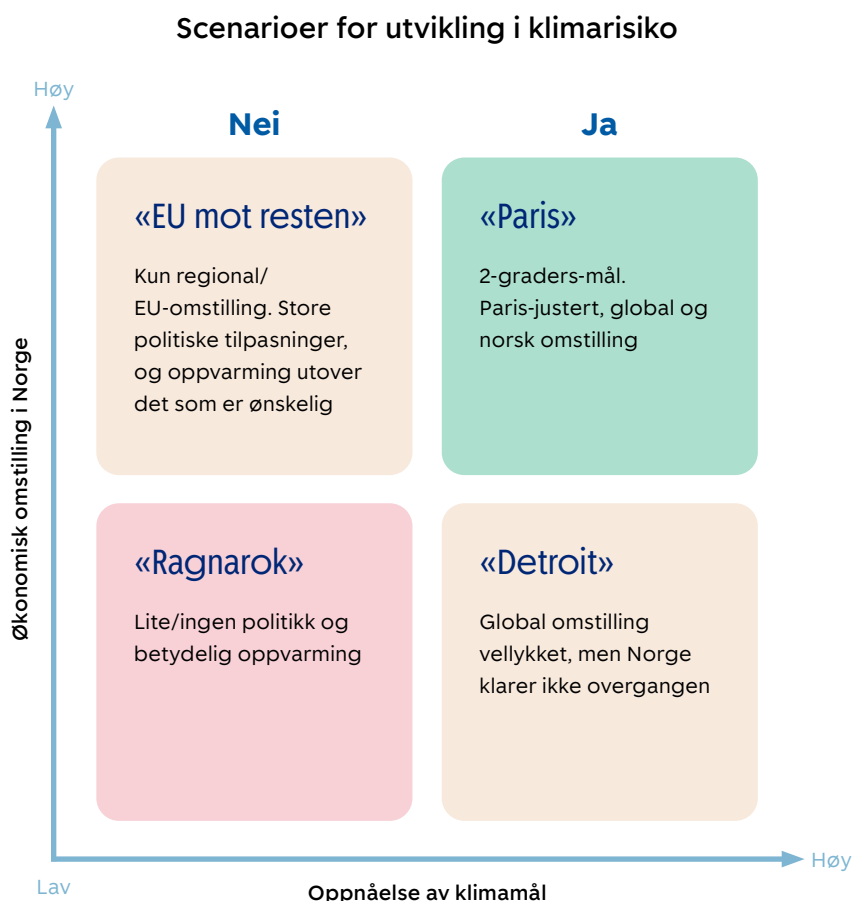
2.1.1.2 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og koblingen til vår strategi og forretningsmodell (SBM-3)

Klimascenario

Det er foretatt en strategisk evaluering av konsernets eksponering mot klimarisiko, og hvordan utviklingen innenfor dette området kommer til å påvirke konsernet i årene frem til 2030. Med utgangspunkt i fire scenarier som tar for seg hvorvidt vi når klimamålet globalt og om vi får en vellykket omstilling i Norge, er det gjort både en risikobasert og en strategisk vurdering. Den risikobaserte vurderingen ser på hvordan konsernet påvirkes i de ulike scenarioene og hvilke potensielle finansielle konsekvenser det vil ha. Den strategiske vurderingen ser på hvilket scenario det er strategisk og forretningsmessig riktig for konsernet å jobbe for.

Ni faktorer ble brukt for å beskrive hvert scenario

1. **Politiske avtaler:** Er det inngått globale forpliktende avtaler knyttet til utslipp av CO2?
2. **Klimamål:** Oppnår vi klimamålene og forhindrer ukontrollert global oppvarming?
3. **Økonomisk vekst:** Hvordan vil klima og hensyn til klima påvirke økonomisk vekst?
4. **Sosial uro:** Vil vi se en betydelig økning i sosial uro, særlig i utsatte områder og land?
5. **Ekstremvær:** Vil vi se en betydelig økning i ekstremvær og klimahendelser?
6. **Olje/gass:** Vil vi oppleve en reduksjon i global etterspørsel etter olje/gass?
7. **Grønne næringer:** Vil vi oppleve en økt etterspørsel etter grønn energi og grønne næringer?
8. **Forbrukeratferd:** Vil vi se en betydelig endring i forbrukeratferd i en mer bærekraftig retning?
9. **Norsk arbeidsmarked:** Vil vi se en økning i norsk arbeidsledighet?

Med mindre det er spesifisert, er ikke målene og metodikken bak dem tredjepartsgodkjent.

«Paris»-scenarioet

Konsernets overordnede målsetning for klimarisiko er innen 2050 å tilpasse seg «Paris»-scenarioet og oppnå netto nullutslipp av klimagasser innen 2050 for finansierings- og investeringsvirksomheten så vel som egen drift. Dette er i tråd med hva som forventes av næringslivet i Norge. Det er et mål som realiseres langt frem i tid, og vil være et målbilde som endrer seg i årene som kommer. Nasjonale forpliktelser (Nationally Determined Contributions; NDCer) vil gradvis bli strammet til, og klimastrategien må tilpasses slike justeringer. Derfor må strategien oppdateres jevnlig for å reflektere de mest oppdaterte målsetningene.

På tross av en beslutning om å jobbe for å tilpasse seg et Paris-scenario, oppstår det dilemmaer når Norge og det norske næringslivet, tross gode intensjoner, tilsynelatende ikke er på vei mot å nå klimamålene. Det er krevende for et finanskonsern å gå foran med større ambisjoner enn næringslivet for øvrig uten å risikere å miste kunder og forretning. Det er viktig å anerkjenne denne problemstillingen og jobbe for å klare å ta hensyn til flere aspekter i det strategiske og forretningsmessige arbeidet.

Konsernet skal være kundens allierte i bærekraftskiftet, både for å sørge for kundens motstandsdyktighet, men som et resultat av dette, også vår egen

motstandsdyktighet. Det vil være mulig å benytte både incentiver og sanksjoner for å påvirke og styre kundene i en mer bærekraftig retning. Hittil er konsernets tilnærming først og fremst å incentivere kundene til å ta bærekraftige valg. Vi har satt KPIer på volum grønn finansiering som et mål på hvordan konsernet skal vri utlånporteføljen i en grønnere retning. Disse KPI'ene er operasjonalisert som en del av forretningsdivisjonene sine mål og følges opp månedlig som en del av konsernets virksomhetsstyring.

Med tanke på konsernets porteføljerisiko vil det også være naturlig å se på nedsiderisikoen, og forsøke å begrense denne. Tilgangen på data som vil gjøre det mulig å vurdere hvilke bransjer og kunder som utgjør en større overgangsrisiko er dessverre nokså begrenset. Foreløpig gjøres derfor disse vurderingene på relativt overordnet nivå, ved bruk av ESG-rammeverket.

En tilnærming til å vurdere overgangsrisiko i porteføljen vil være å se på finansierte utslipp. Siden bedriftsutlånporteføljen til SpareBank 1 Sør-Norge i all hovedsak består av utlån til små og mellomstore bedrifter, som ikke rapporterer egne klimaregnskap, må dette beregnes ved bruk av estimater.

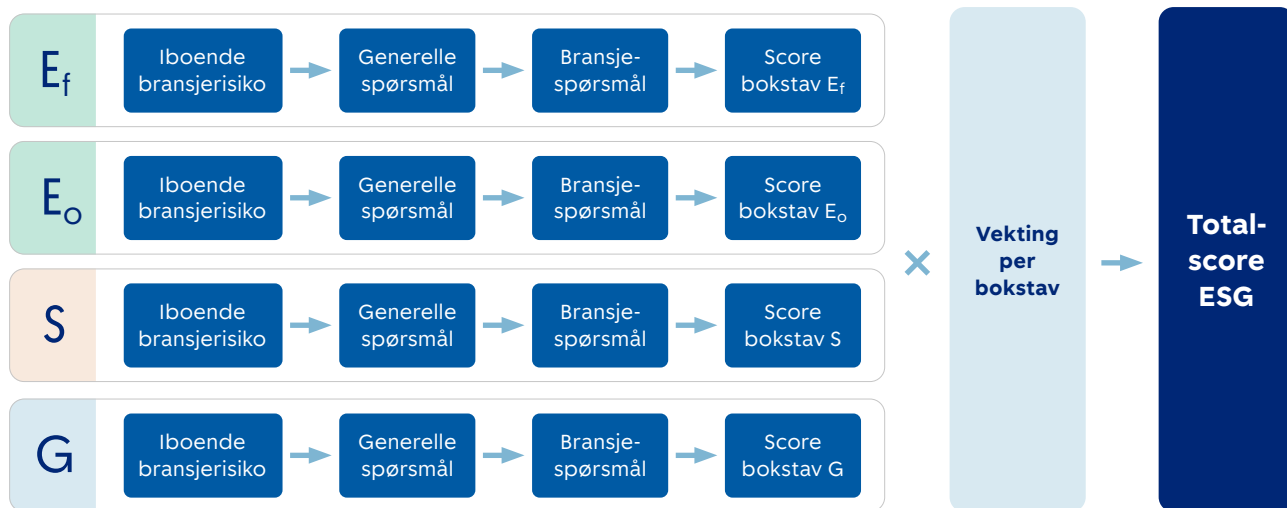
Se kap. 2.1.3.1 Mål relatert til klimaendringer (E1-4) for hvordan vi beregner utslipp fra utlånporteføljen

ESG-rammeverket

Rammeverket for ESG-risikovurdering av bedriftskunder er et sentralt element for vurdering av klimarisiko i utlånsporteføljen. ESG-scoren skal gjennomføres på alle bedriftskunder med over 10 mill. kroner i engasjement. Per 4. kvartal 2024 var 70 prosent av utlånsporteføljen til

bedriftsmarkedet ESG-scoret. Konsernet har som målsetting at alle engasjementer over 10 mill. kroner skal på plass i løpet av 2025. Av bedriftsutlån til kunder med engasjement større enn 10 mill. kroner, var henholdsvis 97 prosent for bedriftsmarkedsdivisjonen Storkunde og 71 % for bedriftsmarkedsdivisjonen BM & Landbruk scoret.

Dekkede bransjer, og hvordan de blir vurdert i ESG-rammeverket:

ESG-risikovurderingen i henhold til rammeverket gjøres med utgangspunkt i lånets løpetid. Justering for iboende risiko gjøres for fysisk klimarisiko med 10 års horisont, og 5-7 års horisont for overgangsrisiko. Konsernet vil vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å endre tidshorisonter slik at de harmonerer med definisjonene i regnskapsloven og ESRer med hensyn til kort, mellomlang og lang sikt.

For personmarkedet gjør konsernet ikke ESG-scoring av kundene, men det gjøres en bærekraftvurdering av

finansieringsobjektene bolig og bil. For bolig handler dette om analyser av energimerker, energiforbruk og fysisk klimarisiko, og for bil andelen el-biler.

→ Måling av fysisk klimarisiko knyttet til utlån til bolig og næringseiendom inngår i konsernets eksterne rapportering og er beskrevet under 2.1.3.4 Finansielle risikoer og muligheter knyttet til klimaendringer

2.1.2 Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter

Policyer og retningslinjer relatert til klimaendringer (E1-2)

Policy og retningslinjer	Beskrivelse
Bærekraft-policy	SpareBank 1 Sør-Norges bærekraftpolicy har som formål å integrere bærekraft i bankens forretningsvirksomhet og bidra til ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Policyen dekker miljømessige, sosiale og styringsmessige aspekter (ESG) og er forankret i konsernets bærekraft- og klimastrategi. Den omfatter retningslinjer for miljøforbedringer, respekt for menneskerettigheter, åpenhet, og motarbeidelse av økonomisk kriminalitet. Policyen revideres årlig.
Bærekrafts-strategi	SpareBank 1 Sør-Norge sin bærekraftstrategi er en integrert av konsernstrategien og inneholder de overordnede ambisjonene og målene konsernet har på bærekraft. Den overordnede ambisjonen for konsernet er at vi skal være «kundens allierte i bærekraftsskiftet» og strategien inneholder tiltak for hvordan konsernet jobber mot dette.
Omstillings-plan	Klimaomstillingsplanen til konsernet bygger på målet om netto nullutslipp innen 2050, den skal fortelle hvordan vi skal nå målene og om vi er i rute. Det er per i dag målbaner for de mest vesentlige bransjene. Det vil i 2025 og 2026 arbeides med å utvikle målbaner for en stadig større del av porteføljen. Målet med omstillingsplanen er å sikre at konsernet har en forretningsmodell som står seg gjennom klimaomstillingen. Klimaomstillingsplanen er nærmere beskrevet i kap. 2.1.1.1.
Standard for bærekraft for bedrifts-markedet	Standard for bærekraft for bedriftsmarkedet gir bankens bedriftsrådgivere et rammeverk for å vurdere bedriftskundene forhold til bærekraft og sørger for at banken gjør en utvidet vurdering av hvorvidt kundens virksomhetsmodell er bærekraftig. Standarden er en konkretisering av retningslinjene i «Policy for bærekraft» og skal bidra til at banken utvikler og implementerer tydeligere retningslinjer og tiltak for kredittgivning, som tar inn over seg de globale klimautfordringene.
Energi-effektivitet	Ledelsessystemet for Energi sikrer kontinuerlig kontroll og forbedring av prosesser som bidrar til å forbedre presentasjon og resultat samt ivaretagelse av klima og miljø. På bankens interne sider kan ansatte finne mer informasjon om miljøledelse i konsernet, og gi tilbakemelding på arbeidet konsernet gjør på klima og miljø.

* Policyer godkjennes av styret, mens konserndirektør godkjenner standarder innenfor eget område.

** Policyer merket intern tilgjengelig gjøres på konsernets intranett under styrende dokumenter. Policyer og retningslinjer merket offentlig tilgjengelig gjøres på konsernets nettside.

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder
Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft	- Hele konsernet - Det forventes at forretningsforbindelser følger policy	Offentlig	- Paris-avtalen - FNs bærekraftsmål
Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft	Hele konsernet	Offentlig	- Paris-avtalen - FNs bærekraftsmål
- Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft - Konserndirektør Storkunde	Hele konsernet, både utslipp fra egen virksomhet og finansierte utslipp	Offentlig	- Paris-avtalen - FNs bærekraftsmål - For spesifikke bransjer følges følgende: CRREM, Poseidon Principles, Landbrukets klimaavtale, Offshore Norge
- Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft - Konserndirektør Bedriftsmarked Storkunde	Alle ansatte som har befatning med konsernets bedriftskunder	- Offentlig - Formidles til kunder på bankens nettside og i forbindelse med etablering av nye kundeforhold og/eller ved behandling av søknader om finansiering.	- Ramsarkonvensjonen - UNESCOs verdensarvsteder - IUCNs rødliste over truede dyrearter og sårbare naturområder/verneområder
Direktør for Facility Management	Alle ansatte i SpareBank 1 Sør-Norge	Intern	ISO 14001

de, samt på konsernets intranett under styrende dokumenter.

2.1.2.1 Tiltak og ressurser relatert til policy på klimaendringer (E1-3)

Undertema	Ønsket sluttresultat	Tiltak	Målsetting
Begrensning av klimaendringer	Netto-null/klimanøytralt konsern: SpareBank 1 Sør-Norge jobber aktivt for å redusere sine Scope 1, Scope 2 og Scope 3 utslipp i tråd med 1,5 C-målet.	- Vedtatt og implementert en omstillingsplan for utlånsporteføljen og egen drift* - Tiltak i drift: minimumskrav på energimerke i kontorleieavtaler, en rekke kontorer gjør energioppgradering. Investerer i biokull-løsninger lokalt for å kompensere deler av konsernets utslipp.	Netto null utslipp fra egen drift og utlåns-/ investeringsportefølje innen 2050
	Redusere våre finansierte utslipp: SpareBank 1 Sør-Norge har forpliktet seg til å justere sin finansiering i samsvar med målene og tidslinjene i Parisavtalen, i tråd med begrensningen av den globale temperaturøkningen til 1,5 C.	- Vedtatt egne målbaner i omstillingsplanen til de mest vesentlige bransjene (Shipping, Næringseiendom, Boligeiendom, samt Olje- og gass og Landbruk hvor de to sistnevnte ikke er i tråd med 1,5C målet)** - Innføring og operasjonalisering av omstillingsplanen til en handlingsplan i løpet av 2025 - Tilført krav i kredittregelverket som sier at kunder med eksponering på 500 mill. eller mer skal ha et klimaregnskap i tråd med klimagass-protokollen. - Det er tatt inn i konsernets retningslinjer for kreditt at bærekraftensyn skal tas i kredittgiving. Det er også bestemt at konsernet ikke skal låne ut til de mest CO2-intensive energiformene som kullkraft og utvinning av tjæresand, tungolje, skiferogass eller skiferolje. 3 dedikerte stillinger (business partnere) i bærekraftavdelingen jobber mot hhv Bedriftsmarked og landbruk, Storkunde og Personmarked for å bidra til omstillingen. Egne bærekraftressurser i avdelingene for compliance, risikostyring og kompetanse (HR) skal også bidra til overholdelse av policykrav på klima	
	Finansiere overgangen: SpareBank 1 Sør-Norge skal bidra til omstillingen gjennom å finansiere bærekraftige aktiviteter og prosjekter	Det jobbes videre frem mot 2026 med hvordan banken best kan rigges for å effektivt bidra i omstillingen overfor kundene.	Økt andel utlån som kvalifiserer under konsernets Rammeverk for bærekraftig finansiering
Tilpasning til klimaendringer	Vi har per nå ingen punkter i strategien om tilpasning til klimaendringer	- Konsernets bærekraftavdeling har bidratt til et felles rammeverk for overgangslån i SpareBank 1-alliansen, som inkluderer overgangslån til klimatilpasning. - Utvikler rutiner for oppfølging av fysisk klimarisiko og energieffektivitet i for utlån i personmarkedet, samt risikoreduserende tiltak rådgiver kan ta opp med kunde.	Vi har per nå ingen mål tilknyttet tilpasning til klimaendringer
Energi	Netto-null/klimanøytralt konsern: (se over)	- Omstillingsplanen – for egen drift, Scope 2 (hele konsernet) - Se tiltak egen drift over.	Netto null utslipp fra egen drift og utlåns-/investeringportefølje innen 2050

* Det er ikke tilstrekkelig datakvalitet på utslipp fra porteføljen til å si om det er en reell utslippsreduksjon, verken i absolutte tall eller intensitet.

** Foruten Landbruk som kun strekker seg til 2030 er de øvrige til 2050 og i tråd med 1,5C scenario. For øvrige bransjer som finansieres hvor det ikke er tilgjengelige målbaner for utslippsutviklingen for overholdelse av et 1,5C scenario, med unntak av at omstillingsplanen for olje og gass ikke dekker nedstrøms forbruk av fossil energi, gjelder likevel mål om netto null 2050.

De overnevnte tiltakene har ikke pådratt konsernet vesentlige investerings- eller driftskostnader.

2.1.3 Måleindikatorer og mål

2.1.3.1 Mål relatert til klimaendringer (E1-4)

Netto null utslipp fra egen drift og utlåns-/investeringsportefølje innen 2050

Definisjon (metode)	Utslipp fra egen drift og porteføljen skal være i tråd med Parisavtalens 1,5C mål. Effekten av tiltak vil måles ved å sette utslipp fra utlånsportefølje og egen drift opp mot vedtatte målbaner.
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	Reduksjon i utslippsintensitet fra utlånsporteføljen
Status måloppnåelse	2024 Nedgang fra 12 (tidl. SR-Bank, tall ikke omarbeidet) til 8,9 tCO ₂ e per MNOK utlån til bedriftsmarkedet
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	Oppnåelse av omstillingsplanens målbaner (krever økt datatilgang)
Langsiktig mål (>5 år)	Oppnåelse av omstillingsplanens målbaner (krever økt datatilgang)
Baseline	Baseår følger den enkelte målbane for utlånsporteføljen og for egen drift.
Tiltak	• Forbedre datakvalitet for å følge opp målet tilstrekkelig ved at stadig større del av porteføljen har klimaregnskap • Utvikle målbaner for flere bransjer for å dekke mer av porteføljen

Økt andel utlån som kvalifiserer under konsernets Rammeverk for bærekraftig finansiering

Definisjon (metode)	Andel av portefølje som klassifiserer ihht. Rammeverk for bærekraftig finansiering. Både formålsspesifikke utlån og bærekraftslinkede lån.
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	15 mrd i 2024 (tidl. SR-bank) for bedriftsporteføljen.
Status måloppnåelse	2024 (bedriftsporteføljen) 20,5 mrd (18,2 mrd for tidl. SR-bank)
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	25% av samlede utlån i bedrifts- og personmarkedet innen 2030.
Langsiktig mål (>5 år)	Settes ila 2025
Baseline	Rammeverket ble vedtatt og implementert i 2022, baseline blir da 0 i 2021.
Tiltak	• Kompetanseheving blant egne ansatte og kunnskapsoverføring til kunder på hvordan omstille virksomheten

Økt finansiering av bærekraftige aktiviteter

Definisjon (metode)	Bruttovolum (dvs inkludert totalvolum i syndikater, tilrettelegging, totalrammer for lån).
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	Ikke aktuelt, målet vil ikke videreføres 2025-
Status måloppnåelse	65,6 mrd.
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	50 mrd.
Langsiktig mål (>5 år)	Ikke aktuelt, målet vil ikke videreføres 2025-
Baseline	0 (2021)
Tiltak	• Ikke aktuelt, målet vil ikke videreføres 2025-

2.1.3.2 Energimiks (E1-5)

Energiforbruk og energimiks	Tall	Kommentar
(1) Forbruk fra kjernefysiske kilder	63 Mwh	Norsk strømmiks, hadde 1,85% i 2023. Det er kjøpt opprinnelsesgarantier for 5973 Mwh, resterende er 3961 Mwh *1,85%
(2) Forbruk fra fornybare kilder, inkludert biomasse (MWh)	5973 Mwh	Elektrisitet som det er kjøpt opprinnelsesgarantier for
(3) Forbruk av kjøpt eller ervervet elektrisitet, varme, damp og kjøling fra fornybare kilder (MWh)	1174 Mwh	Fjernvarme
(4) Forbruk elektrisitet fra fossil energiproduksjon	3961 Mwh	Antatt all elektrisitet som det ikke er kjøpt opprinnelsesgaranti for, fratrukket kjernefysiske kilder
(5) Totalt forbruk av fornybar energi (MWh)	7147 Mwh	Elektrisitet med opprinnelsesgarantier + fjernvarme
Andel forbruk fornybar energi av total	74%	Fjernvarme forutsettes som fornybar energi
Energiintensitet (MWh/MNOK)	0,01	

Utlån til næringer med vesentlig klimapåvirkning

Næring	Utlån per 31.12.24 (i mill kroner)
Jordbruk og skogbruk	8 727
Havbruk	5 408
Industri	5 092
Offshore, olje-og gassleting og -produksjon	5 351
Oljeservice	1 476
Bygg og anlegg	13 855
Shipping og øvrig transport	10 376
Fornybar kraft, vann og rennovasjon	6 379
Sum utlån næringer med vesentlig klimapåvirkning	56 663
Utlån til andre næringer	83 406
Sum utlån næring	140 072

2.1.3.3 Våre klimagassutslipp (Scope 1-3) (E1-6)

Klimaregnskapet for 2024 gjelder det fusjonerte konsernet og utslippstall er konsolidert. Det har vært ulik praksis og omfang mellom de to tidligere konsernene slik at tidligere års regnskap ikke er sammenlignbart med 2024. Dette gjelder i hovedsak Scope 3 kategori 1 som omfatter innkjøpte varer og tjenester, samt en utvidelse av Scope 3 kategori 15 med at investeringer i selskaper er inkludert. Dette gjelder tilknyttede selskaper som omtalt i kapittel 1.1 og omfatter eierandel i BN Bank, Odin Forvaltning, SpareBank 1 Kreditt, SpareBank 1 Markets, SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Forvaltning.

Avgrensningen for oversikten er som følger:

- **Scope 1:** Alle direkteutslipp knyttet til drivstoff som er kjøpt av konsernet
- **Scope 2:** Utslipp knyttet til energi som er kjøpt av konsernet, samt andel av felles arealer mm. I leide lokaliteter.
- **Scope 3, Oppstrøm:** Alle utslipp knyttet til konsernets kjøp av produkter og tjenester, utslipp forbundet med reise til og fra jobb for den enkelte ansatte er ikke medregnet. Det er heller ikke utslipp fra reiser i arbeid utenom flyreiser.
- **Scope 3, Nedstrøm:** Finansierte utslipp omfatter utlån til kunder som beskrevet under "Kartlegging av utslipp fra utlån til bedrifter" i kapittel 2.1.3.1. Investeringer gjelder eierandeler i tilknyttede selskaper, og omfatter kun Scope 1 og lokasjonsbaserte Scope 2 utslipp. Utslippene er tatt inn i henhold til eierandel. Se ESRS 2 kapittel 1.1.

Kategori	2024 proforma *	2024*	% endring
Klimagassutslipp i tCO2e			
Totale scope 1 utslipp	37	28	-
Transport drivstoff, Bensin	17	10	-
Transport drivstoff, Diesel	19	17	-
Bio fyringsolje	1	0	-
Totale scope 2 (lokasjonsbaserte) utslipp	193	119	-
Kjøpt elektrisitet	145	107	-
Fjernvarme	48	12	-
Totale scope 2 (markedsbaserte) utslipp	2 262	1 439	-
Kjøpt elektrisitet	5 792	4 262	-
Fjernvarme	48	12	-
Kjøpt opprinnelsesgaranti for strøm	-3 578	-2 835	-
Totale scope 3 utslipp	1 276 048	1 204 966	-
Kategori 1	19 087	19 087	-
Kategori 4 Transport og distribusjon	12	12	-
Kategori 5 Avfall*	70	49	-
Kategori 6 Flyreiser	879	826	-
Kategori 15 Utlånsporteføljen	1 256 000	1 184 000	-
Kategori 15 Investeringer i SpareBank 1-alliansens selskaper	993	993	-
Totale scope 1, 2 (lokasjonsbasert) og scope 3 utslipp	1 276 278	1 205 113	-
Totale scope 1, 2 (markedsbasert) og scope 3 utslipp	1 279 340	1 206 433	-
Utslippetsintensitet (markedsbasert)			
Per årsverk	540	511	
Etter omsetning (per mill. nok)	96	112	

Kategori - tCO2e	2024 proforma*	2024*	% endring
Verifiserte karbonkreditter biokull. Scope 1	37	37	-
Vern av skog som lagrer CO2	1 072	1 072	-

*2024 viser tall for tidligere SR-Bank Q1 til Q3 og SpareBank 1 Sør-Norge Q4, mens proforma 2024 viser tall som om selskapene var fusjonert per 01.01.24.

Tabell over viser klimaregnskap for konsernet.

Baseline for omstillingsplanens mål er satt gjennom de aktuelle målbane/referansebanene. Det er intensiteten til den enkelte bransje som måles og videre skal følge målbanen som er vedtatt.

Baseår justeres etter målbane og vil ved en eventuell justering være i tråd med det overordnede målet.

Målene om utslippsreduksjon fra utlånsporteføljen er forsøkt tilpasset 1,5 C-scenariet. Oppnåelse av målene på kort- og lang sikt vil avhenge av utviklingen i samfunnet hvor vi som bank skal bidra til å finansiere aktuelle tiltak for å omstille i tråd med målbane.

Utslippsmålne for utlånsporteføljen er intensitetsbaserte og baseår er gitt i den enkelte målbane/referansebane med tilhørende delmål. Målbane har ulike baseår, men felles er at de på nåværende tidspunkt er den beste tilnærmingen til et 1,5C-scenariet. Målbane er oppgitt i relevante intensitetsmål og ved at den aktuelle bransje i sum/en porteføljetilnærming når disse vil utslippsmålne for bransjen, samfunnet og dermed konsernet nås. Baseåret vil således ikke endres ved en vesentlig endring i porteføljen, da konsernet følger en bane basert på intensitet. En reduksjon i utslippsintensiteten vil for eksempel være energieffektivisering som leder til et lavere forbruk per m2. Dette kan gjøres gjennom finansiering av renovering og oppgraderinger som leder til økt energieffektivitet.

Kartlegging av utslipp fra utlån til bedrifter

SpareBank 1 Sør-Norge startet høsten 2021 med analyser av utslippsnivå fra utlån til bedrifter, basert på metodikken til Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Grunnmuren i analysen er beregnede inflasjons- og valutakursjustert inntekts- eller balansebaserte utslippsfaktorer per overordnet næringskode, eventuelt per mengde (eksempelvis produsert antall tonn, areal eiendomsmasse). Disse brukes til å beregne klimagassutslipp per virksomhet, for deretter å beregne finansinstitusjonens andel basert på belåningsgrad.

Målet er på sikt å erstatte de beregnede utslippene med faktiske rapporterte utslipp. Ideelt sett bør utslippene på sikt verifiseres av tredjepart, fra så mange virksomheter og bransjer som mulig, for å øke kvaliteten i analysen. I denne analysen er rapporterte utslipp innhentet for shippingporteføljen som er tilknyttet Poseidon Principles-rapportering, for hele porteføljen innen offshore drilling (inngår i bransjen «offshore» i tabellen under), for betydelige deler av offshore-porteføljen ellers og for øvrig noen enkeltkunder.

I tabellen under beskriver kolonnen «vektet gjennomsnittlig datakvalitet» hvor treffsikkert PCAF-metodikken anser datagrunnlaget for å være. Skalaen går fra 1 til 5, der 1 er best. Ved en scoring på 1 er datagrunnlaget basert på rapporterte tall fra kunden og verifisert av en tredjepart. For flere detaljer, se tabell Identifiserte hovedrisikoer knyttet til bærekraftrapportering og strategier for å redusere dem i kapittel 1.2.5 Risikostyring og internkontroll med bærekraftrapportering.

Ved en scoring på 4 og 5 er datagrunnlaget basert på bruk av utslippsfaktorer som beskrevet over. På bakgrunn av analysemetodikken og bruk av estimer, er resultatene som presenteres usikre og må anses som et startpunkt. Det må derfor forventes til dels stor variasjon i utslippsmålinger fremover etter hvert som konsernet får økt tilgang på faktiske utslippsdata og forbedret metodikk.

Utslipp i henhold til ordinære regler for finansregnskapet, der porteføljen fra gamle SpareBank 1 Sørøst-Norge er inkludert fra og med oktober:

BRANSJE	Utlån MNOK	2024 Scope 1 og 2				2024 Scope 3		
		Estimerte utslipp fra BM-porteføljen (1000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	%-vise andeler utslipp	Vektet gj.snittlig data-kvalitet	Estimert karbonintensitet CO ₂ e per MNOK i utlån	Estimerte utslipp fra BM-porteføljen (1000 tonn CO ₂ -ekvivalenter)	%-vise andeler utslipp	Estimert karbonintensitet (tonn CO ₂ e per MNOK i utlån)
Havbruk	5 408	290	24,5 %	4,0	54,2	132	6,2 %	24,6
Industri	5 092	119	10,0 %	3,9	24,9	314	14,7 %	65,7
Jordbruk, skogbruk	8 727	235	19,8 %	3,0	31,7	607	28,4 %	82,0
Finansiering og forsikringsvirksomhet	9 311	2	0,2 %	4,3	0,2	12	0,6 %	1,4
Forretningsmessig tjenesteyting	5 121	8	0,6 %	4,4	1,6	27	1,3 %	5,6
Annen tjenesteytende virksomhet	11 967	19	1,6 %	4,5	1,7	49	2,3 %	4,5
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	4 455	17	1,4 %	4,3	4,5	91	4,3 %	24,5
Olje- og gassleting og -produksjon	574	3	0,3 %	3,4	5,4	126	5,9 %	219,6
Offshore	4 777	117	9,9 %	2,5	24,6	62	2,9 %	13,0
Oljeservice	1 476	20	1,7 %	3,1	13,4	25	1,2 %	17,0
Bygg og anlegg	13 855	86	7,3 %	4,3	6,6	493	23,1 %	38,6
Fornybar kraft, vann og renovasjon	6 379	30	2,5 %	3,7	4,7	24	1,1 %	3,8
Eiendom	52 555	6	0,5 %	3,5	0,1	18	0,8 %	0,4
Shipping	7 164	79	6,7 %	1,7	11,1	64	3,0 %	9,0
Øvrig transport og lagring	3 212	154	13,0 %	4,0	49,7	93	4,3 %	29,9
Sum bedriftsmarked	140 072	1 184	100,0 %	3,7	9,0	2 138	100,0 %	16,7
Bolig privat	235 605	24						
Investering i tilknyttede selskaper	555	20						

Proforma utslipp der porteføljen fra både tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge og tidligere SpareBank 1 SR-Bank ASA er inkludert for hele året:

BRANSJE	Utlån MNOK	2024 Scope 1 og 2				2024 Scope 3		
		Estimerte utslipp fra BM-porteføljen (1000 tonn CO2-ekvivalenter)	%-vise andeler utslipp	Vektet gj.snittlig data-kvalitet	Estimert karbonintensitet (tonn CO2e per MNOK i utlån)	Estimerte utslipp fra BM-porteføljen (1000 tonn CO2-ekvivalenter)	%-vise andeler utslipp	Estimert karbonintensitet (tonn CO2e per MNOK i utlån)
Havbruk	5 408	293	23,3 %	4,0	54,2	133	5,7 %	24,6
Industri	5 092	127	10,1 %	3,9	24,9	335	14,3 %	65,7
Jordbruk, skogbruk	8 727	276	22,0 %	3,0	31,7	715	30,6 %	82,0
Finansiering og forsikringsvirksomhet	9 311	2	0,2 %	4,3	0,2	13	0,5 %	1,4
Forretningsmessig tjenesteyting	5 121	8	0,7 %	4,4	1,6	29	1,2 %	5,6
Annen tjenesteytende virksomhet	11 967	21	1,7 %	4,5	1,7	54	2,3 %	4,5
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	4 455	20	1,6 %	4,3	4,5	109	4,7 %	24,5
Olje- og gassleting og -produksjon	574	3	0,2 %	3,4	5,4	126	5,4 %	219,6
Offshore	4 777	117	9,3 %	2,5	24,6	62	2,7 %	13,0
Oljeservice	1 476	20	1,6 %	3,1	13,4	25	1,1 %	17,0
Bygg og anlegg	13 855	91	7,3 %	4,3	6,6	535	22,9 %	38,6
Fornybar kraft, vann og renovasjon	6 379	30	2,4 %	3,7	4,7	24	1,0 %	3,8
Eiendom	52 555	8	0,6 %	3,5	0,1	19	0,8 %	0,4
Shipping	7 164	79	6,3 %	1,7	11,1	64	2,8 %	9,0
Øvrig transport og lagring	3 212	160	12,7 %	4,0	49,7	96	4,1 %	29,9
Sum bedriftsmarked	140 072	1 256	100,0 %	3,7	9,0	2 339	100,0 %	16,7
Bolig privat	235 605	30						
Investering i tilknyttede selskaper	555	20						

Forklaringer til tabellen (den som følger finansregnskapet):

Tabellen er i stor grad basert på usikre estimater grunnet manglede utslippstall. Det er dermed vanskelig å si noe sikkert om utviklingen som har vært og vil komme. Det arbeides med å løfte datakvaliteten på utslippstall innenfor de ulike bransjene som finansieres. Det er først når en vesentlig andel av porteføljen rapporterer inn klimaregnskap at dette bildet endrer seg.

Som den gjennomsnittlige datakvaliteten i tabellen viser, er det for en vesentlig del av utlånsporteføljen beregnet utslipp etter inntekts- eller balansebaserte utslippsfaktorer per næringskode. Mange kunder innen shipping og offshore har rapportert faktiske utslipp, dermed er usikkerheten for disse bransjene betydelig lavere. PCAF-metodikken inkluderer også lånekundenes Scope 3-utslipp, som er svært usikre. Videre bruker metodikken primært lokasjonsbasert strømmiks, som gir betydelig lavere utslipp enn om markedsbasert strømmiks benyttes.

Metodikken for å analysere utslipp fra jordbruksnæringen bygger på jordbruksrelaterte klimagassutslipp fra norsk jordbruk fordelt på areal, dyr og matproduksjon (Platon-rapporten). Denne metodikken for landbruk inngår i Finans Norges «Veileder for beregning av finansierte klimagassutslipp». Veilederen bygger på PCAF-metodikken og kommer i tillegg med en del bransjespesifikke anbefalinger spesifikt for Norge.

Klimagassutslipp er brutt ned som utslippsfaktorer per dyr for hvert enkelt dyreslag og per mål dyrket mark for hver type dyrket produkt. Data per bonde om antall dyr og areal dyrket mark hentes fra offentlig tilgjengelige kilder og multipliseres med utslippsfaktorene og belåningsgrad. Denne metodikken gis datakvalitetskarakter lik 3 for jordbruk/skogbruk sammenholdt med karakter 5 for metodikk ved bruk av PCAF-faktorer.

For Eiendom (bedriftskunder) baseres metodikken på estimert strømforbruk per eiendom, ved bruk av energiklasse, der det finnes, samt bygningstype og areal. Flertallet av eiendommene mangler fortsatt energiklasse, og følgelig er datakvaliteten lav.

For Bolig benytter metodikken i hovedsak estimert energiforbruk og klimagassutslipp fra Eiendomsverdi. For boliger uten slik estimat, brukes PCAF-faktorer på samme måte som for Eiendom.

Vektet gjennomsnittlig datakvalitet har endret seg lite fra 2023 til 2024. Det at et mindre antall store kunder med klimaregnskap har datakvalitet 1 eller 2, gjør at kundeavgang og nye kunder blant disse kan påvirke enkeltbransjers datakvalitet fra ett år til et annet. Forventningen på lengre sikt er økende datakvalitet på grunnlag av at flere kunder får klimaregnskap og ellers bedret metodikk for øvrige kunder.

For noen bransjer anbefaler «Veilederen for beregning av finansierte klimagassutslipp» at det benyttes andre metodikker enn PCAF sine utslippsfaktorer. Årsaken er at disse bransjene har store svakheter i datagrunnlaget og dermed at de næringskodebaserte utslippsfaktorene gir ekstreme verdier.

- Fornybar energiproduksjon
- Olje-/gass oppstrøm
- Oljeservice

For alle de tre bransjene med store avvik anbefales det primært å basere seg på gjennomsnittlige utslippsfaktorer som beregnes basert på faktiske rapporterte data fra aktører innen den relevante bransjen.

Når det gjelder karbonintensitet (1000 tonn CO2e per MNOK i utlån), viser tabellen at utslippstunge bransjer som «olje og gass, leting og produksjon», «offshore» og «oljeservice» ikke ligger høyest. Årsaken er at deres utslipp målt mot størrelsen på selskapene ikke er spesielt høye. Eiendom har lave utslipp til tross for høye utlån, og dette skyldes de lave utslippene fra norsk lokasjonsbasert strømmiks.

Scope 3-estimer vurderer konsernet som vesentlig mer usikre enn scope 1 og 2, og disse forventes følgelig å endre seg betydelig fremover.

De to største utslippskildene er havbruk som står for 24,5 prosent og landbruk (jordbruk/skogbruk) med 19,8 prosent av de samlede utslippene fra porteføljen. Det er følgelig disse to bransjene som er de viktigste driverne bak klimagassutslippene til konsernet.

En vesentlig del av shippingporteføljen er omfattet av ambisjonene for utslippsreduksjoner som ligger i Poseidon Principles. Poseidon Principles er basisen for konsernets forbedringsarbeid innen shipping. Poseidon-rapporteringen fra 4. kvartal 2024, som dekker året 2023, viser at utslippene fra konsernets portefølje ligger 9,7 prosent høyere enn målet. Dette er likevel blant de beste av Poseidon-bankene. Målsettingen er å nå netto nullutslipp i 2050.

Utslipp i henhold til ordinære regler for finansregnskapet, der porteføljen fra gamle SpareBank 1 Sørøst-Norge er inkludert fra og med oktober:

2024		Lokasjonsbasert scope 1-2		Markedsbasert scope 1-2	
Lokasjonsbasert vs markedsbasert strømmiks	Utlån MNOK	Estimerte utslipp (1000 tonn CO2-ekvivalenter)	Karbon-intensitet (tonn CO2e per MNOK i utlån)	Estimerte utslipp (1000 tonn CO2-ekvivalenter)	Karbonintensitet (tonn CO2e per MNOK i utlån)
Eiendom (bedriftsmarked)	52 555	6	0,1	222	5,9
Bolig privat	235 605	24	0,1	844	4,6

Proforma utslipp der porteføljen fra både gamle SpareBank 1 Sørøst-Norge og gamle SpareBank 1 SR-Bank ASA er inkludert for hele året:

2024		Lokasjonsbasert scope 1-2		Markedsbasert scope 1-2	
Lokasjonsbasert vs markedsbasert strømmiks	Utlån MNOK	Estimerte utslipp (1000 tonn CO2-ekvivalenter)	Karbon-intensitet (tonn CO2e per MNOK i utlån)	Estimerte utslipp (1000 tonn CO2-ekvivalenter)	Karbonintensitet (tonn CO2e per MNOK i utlån)
Eiendom (bedriftsmarked)	52 555	8	0,1	312	5,9
Bolig privat	235 605	30	0,1	1 075	4,6

Landbruksnæringen og regjeringen har inngått en intensjonsavtale om å redusere klimagassutslipp og øke opptaket av karbon fra jordbruket med 5 millioner tCO2e i perioden 2021-2030. Det innebærer at utslippene i 2030 ligger 18 prosent under nivået i 2020. Kunnskap om konsernet sin utlånsportefølje innen landbruket og hvordan denne påvirkes av kommende reguleringer er viktig for å hjelpe kunden i omstillingen og for å nå målene i konsernets bærekraft- og klimastrategi.

En konkret anbefaling i Finans Norges veileder, er en tilleggssrapportering av klimagassutslipp fra bolig og næringseiendom, og med bruk av både lokasjonsbasert og markedsbasert strømmiks.

- Lokasjonsbasert, ofte omtalt som fysisk strømmiks, er klimagassutslipp tilknyttet den strømmen som faktisk forbrukes i Norge og angitt i gram CO2e/kwt. Siden cirka 95 prosent av strømforbruk i Norge er fornybart, er utslipp i lokasjonsbasert strømmiks lavt, 15 gram CO2e/kwt i 2024, som er siste tilgjengelige tall (kilde: NVE).
- Markedsbasert strømmiks tar hensyn til opprinnelsesgarantier. Siden disse garantiene fra norsk vannkraft i all hovedsak er solgt til utlandet, står det norske forbruket igjen med strøm uten opprinnelsesgarantier, i praksis nordeuropeisk høyutslippsstrøm. Analysen forutsetter konservativt at ingen kunder har kjøpt opprinnelsesgarantier. I 2023 var utslipp knyttet til markedsbasert strømmiks 599 gram CO2e/kwt (kilde: NVE)

I rapportering av konsernets totale klimagassutslipp fra utlånsporteføljen, er det utslipp fra den lokasjonsbaserte strømmiksen som brukes.

Konsernet vil vurdere å inkludere beregnede utslipp fra likviditetsporteføljen framover. Disse er ikke beregnet for 2024. Likviditetsporteføljen utgjør 62,7 mrd. kroner og er i hovedsak plassering i verdipapirer utstedt av finansinstitusjoner og kommuner.

Metode for utregning av oppstrømsutslipp (se egen beskrivelse for nedstrøms/utlånsportefølje i kapittel 2.1.3.1 Kartlegging av utslipp fra utlån til bedrifter) baseres på både aktivitetsbasert data hvor tilgjengelig, og spend-based hvor det er hensiktsmessig. Scope 3 Kategori 1 er basert på regnskapstall for det finansielle året 2024 hvor poster er brutt ned i ulike kategorier som tillegges en utslippsfaktor. Aktivitetsbaserte utslipp er beregnet ved bruk av faktorer per enhet/mengde og gjennomført i verktøyet Klimakost.

Opprinnelsesgarantier

Det kjøpes opprinnelsesgarantier på fornybar energi for elektrisitet som er forbrukt på egne lokasjoner og leide hvor SpareBank 1 Sør-Norge er registrert på måleren. Andelen er 61,8%.

Scope 3 Data

SpareBank 1 Sør-Norge rapporterer på følgende kategorier i scope 3: Kategori 1, 4,5,6 og 15

Prosentandel av klimagass Scope 3 beregnet med bruk av primærdata

Oppstrøms 4 %
Nedstrøms 0 % /ikke kjent

Ansattes pendling er utelatt da dette anses å være utenfor konsernet sitt utslippsregnskap. Det er tilrettelagt for at ansatte og besøkende kan benytte sykkel, gange og kollektivtilbud.

Avgrensning er oppstrøms utslipp fra egen drift, eksklusiv ansattes pendling. Metode for beregning er aktivitetsbasert og spendbased.

Se klimaregnskap i kap 2.1.3.3.

2.1.3.4 Finansielle risikoer og muligheter knyttet til klimændringer (E1-9)

Klimastresstest

Konsernet anser det mest relevant å foreta en klimastresstest av en uordnet overgang med brå økning av karbonavgifter og lav oljepris, og der tap på utlånsporteføljen står

i sentrum. Målet er å teste robustheten ved et vesentlig, brått skift i omstillingstakten på bærekraftområdet. Siste versjon er gjennomført i forbindelse med årsslutt 2024. En slik stresstesting samsvarer med tilnærmingen til den europeiske sentralbanken (ECB), som har et kortsiktig stressscenario hvor de tar utgangspunkt i scenarioene til Network for Greening the Financial System (NGFS):

Stresstesten til ECB simulerer altså hvordan en skarp og uventet økning i karbonavgifter ville påvirket makrovariablene, som også konsernet benytter i den interne stresstestmodellen.

Finanstilsynets klimastresstesting tar i likhet med ECB utgangspunkt i NGFS-scenarioene. Utgangspunktet er det samme som for ECB, nemlig en brå, uordnet økning i karbonpriser med tilhørende effekt på makrovariabler. Disse makrovariablene benyttes derfor som utgangspunkt i klimastresstesten til konsernet.

Regionale justeringer i stresstesten av en uordnet klima-overgang

Konsernet er historisk sett mer eksponert for sjokk innenfor olje og gass gjennom geografisk lokalisering og sammensetning av utlånsporteføljen, selv om denne relative eksponeringen har blitt redusert gjennom fusjonen til SpareBank 1 Sør-Norge ASA. Gamle SpareBank 1 Sørøst-Norge hadde ikke utlån til disse bransjene. Denne ekstra eksponeringen kan isolert sett tilsa at konsernet er mer utsatt for et vesentlig, brått skifte enn nasjonale makrovariabler skulle tilsa. Samtidig har regionen vist stor omstillingsevne og høy kompetanse, som kan utnyttes i en brå omstilling. Man kan allerede se en viss regional tilpasning til det grønne skiftet blant leverandørindustrien i Rogaland. Etter en konservativ helhetsvurdering tilsier dette et skjønnsmessig regionalt tillegg på 20 prosent for fall i boligpriser og næringseien- dom samt økt arbeidsledighet sammenholdt med makrovariablene publisert av Finanstilsynet.

Øvrige justeringer basert på iboende bransjerisiko og faktisk ESG-risikovurdering

Konsernet sitt rammeverk for ESG-risikovurdering av bedriftskunder inneholder en scorejustering for å reflektere hvordan ulike bransjer er utsatt for overgangsrisiko (lav, moderat og høy). I stresstesten benyttes faktisk score på engasjementnivå sammen med iboende bransjerisiko for å danne en bransjemultiplikator.

Konseptuell oppsummering av stresstesten med uordnet klimaovergang:

Klimastresstesten blir gjennomført i forbindelse med intern kapitalvurderingsprosess (ICAAP) og gjennomføres som en finansiell framskrivning av en rekke nøkkeltall. Det økonomiske tilbakeslaget, stressperioden, varer i 5 år mens det 6. året er normalkonjunktur, og holdes derfor utenfor analysene.

Resultatet av stresstesten er tap som ikke vesentlig svekker konsernets finansielle styrke.

Bærekraft og klimaendringer er et område som stadig vekk er i endring. De siste årene har det vært et økende fokus på – og gradvis høyere forventninger til – hvordan bedrifter håndterer dette, særlig med tanke på klimarisiko. Dette vil trolig fortsette fremover, så det er viktig at foretak viser at de evner å tilpasse strategi og forretningsmodell til disse endringene.

Utviklingen av konsernets bærekraftstrategi har allerede vært igjennom flere faser for å tilpasse til den økende bevissthet og virkelighetsforståelse rundt klimaendringene. Utvikling av klimamål og omstillingsplan er eksempler på hvordan konsernet har tilpasset strategien til ny kunnskap og nye standarder innen bærekraft, særlig med tanke på klima.

Potensielle effekter på konsernets framtidige økonomisk ytelse og posisjon testes altså blant annet gjennom klimastresstesting. Videre er konsernets kredittrisikorameverk, som inkluderer ESG-risikorameverket, skrudd sammen slik at det aldri skal oppstå bransje-, konsentrasjonsrisiko, eller andre kundespesifikke forhold som kan medføre enkelttap som vesentlig svekker konsernets lønnsomhet eller finansielle stilling.

Vurdering av fysisk klimarisiko

Som beskrevet i avsnittet Finansiell Risiko i ESRS 2 kapittel 1.4.1, vurderer konsernet fysisk klimarisiko som relevant for utlånsporteføljen til bolig og næringseiendom, og denne måles mot definerte vesentlighetsgrenser eller innslagspunkt.

For boliglån er status per 2024 at 15,6 prosent av utlån er eksponert mot fysisk klimarisiko. Overvann er den risikofaktoren som slår ut mest med 11,3 prosent.

Dette tallet inkluderer eksponering mot flere nivåer av risiko, også risiko som er moderat. Det er også rimelig å anta at mange byggeiere har gjennomført tiltak for å sikre sine bygg mot risikoen, noe analysen ikke fanger opp. Den vil heller ikke fange opp lokal vegetasjon eller terrengdetaljer som vil forhindre et skred, og faren for snøskred er mindre enn modellert i en del områder fordi lokalt klima ikke hensyntas godt nok. Faredata for kvikkleire er basert på et begrenset antall borer, og er derfor trolig undervurdert i enkelte utsatte områder. I den grad et panteobjekt er utsatt for reell fysisk klimarisiko vil dette kun være en direkte risiko for banken i situasjoner eller hendelser forsikringen til låntager ikke dekker.

For næringseiendom og borettslag er status per 2024 at 7,7 prosent av utlån er eksponert mot fysisk klimarisiko. Merk at konsernet ikke har data for overvann på næringseiendom og borettslag.

Fordeling av utlånsvolum til boliger på score for fysisk klimarisiko:

Risikoscore	Utlån bolig million kroner
0	117 042
1	47 702
2	45 965
3	16 695
4	14 106
5	3 956
6	4 660
Uten score	2 412
Totalsum	252 539

Sammensetningen av de ulike fysiske risikofaktorene for bolig er som følger:

Risikofaktor	Utlån millioner kroner	
Ikke risikoeksponert	213 122	84,4 %
Risikoeksponert		
– Overvann	28 641	11,3 %
– Havnivå, stormflo	6 577	2,6 %
– Flom	2 321	0,9 %
– Kvikkleireskred	3 079	1,2 %
– Snø og fjellskred	873	0,3 %
Sum risikoeksponert	39 417	15,6 %
Sum utlån bolig	252 539	100,0 %

Fordeling av utlånsvolum til næringseiendom og borettslag fordelt på kategorier av fysisk klimarisiko

Risikofaktor	Utlån millioner kroner	
Ikke risikoeksponert	48 665	92,3 %
Risikoeksponert		
– Havnivå, stormflo	2 317	4,4 %
– Flom	1 231	2,3 %
– Kvikkleireskred	600	1,1 %
– Snø og fjellskred	244	0,5 %
Sum risikoeksponert	4 070	7,7 %
Total	52 735	100,0 %

Merk at tallene i tabellene, for både bolig, næringseiendom og borettslag, med utgangspunkt i de pantsatte eiendommene, viser hvor store utlån det er knyttet til disse. Normalt er eiendom sikret med andre pant i tillegg til eiendomspannet. Videre er det ofte et mange-til-mange-forhold mellom lån, pantsatte eiendommer og øvrige pant. Følgelig ligger det en omfattende beregning bak sum utlån knyttet til hver enkelt risikoutsatt eiendom. De analyserte næringseiendommene inkluderer både eiendommer som eies av eiendomsselskap, og følgelig kan knyttes til bransjen «Eiendom» i tabellen for finansierte klimagassutslipp, og eiendommer som eies av andre virksomheter. Disse analysene av fysisk klimarisiko er foreløpig ikke direkte input til konsernets klimascenarier.

Fordeling av låneportefølje til bolig og næringseiendom på energimerker

Låneporteføljen til bolig og næringsbygg er utsatt for overgangsrisiko, og en sentral faktor i den sammenheng er fordelingen av energimerker. Merk at disse utlånstallene ikke kan avstemmes direkte mot regnskapstall av samme årsak som beskrevet under analysen av fysisk klimarisiko like over. Sammensetningen er som følger:

Fordeling av utlånsvolum til boliger på offisielle og estimerte energimerker:

Energimerke	Offisiell millioner kroner	Estimert millioner kroner	Totalsum millioner kroner
A	3 560	1 289	4 849
B	17 723	20 729	38 452
C	14 759	12 847	27 606
D	16 622	19 889	36 510
E	17 071	22 470	39 540
F	18 917	12 534	31 451
G	25 390	21 092	46 482
Uten	27 647	1	27 648
Totalsum	141 688	110 850	252 539

Andelen utlån til boliger som mangler både offisielt og estimert energimerke (fra Eiendomsverdi) er altså cirka 11 %.

Næringseiendom:

Energikarakterer	Utlån millioner kroner	Andeler
A	2 261	4 %
B	6 782	13 %
C	4 837	9 %
D	6 895	13 %
E	3 049	6 %
F	2 408	5 %
G	2 117	4 %
Uten	24 387	46 %
Totalsum	52 735	100 %

For næringseiendom finnes bare de offisielle energimerkene, og andelen utlån uten energimerke er altså cirka 46 %.

Vurdering av overgangsrisiko

Rammeverket for ESG-risikovurdering er sentralt for vurderingen av konsernets overgangsrisiko. Det er utlånsporteføljen til bedriftskunder som vurderes som vesentlig når det gjelder overgangsrisiko, og dette rammeverket er det sentrale verktøyet som brukes til kartlegging. Denne kartleggingen er foreløpig ikke direkte input til klimascenarioene.

Konsernet har vurdert hvilke bransjer i låneporteføljen som er vesentlige med tanke på overgangsrisiko, en analyse som danner grunnlaget for konsernets omstillingsplan, som beskrevet under kapittel 2.1.1.1 Omstillingsplan for begrensning av klimaendringer.

Konsernet har ingen utlån til bedrifter innen kullutvinning eller kullkraftverk. For øvrige detaljer om konsernets utlån til bedrifter innen bransjer med høy overgangsrisiko, se beskrivelse av overgangsrisiko inklusive tabell i ESRS 2 kapittel 1.4.1.1 Vurdering av klimarisiko og -muligheter

2.2 EUs taksonomiforordning

Lov om bærekraftig finans gjennomfører EUs taksonomiforordning og offentliggjøringsforordningen. De selskapene som omfattes av taksonomiforordningen blir først og fremst omfattet av en rapporteringsplikt som for finansinstitusjoner omtales som Green Asset Ratio (GAR), eller den grønne brøken.

Den grønne brøken skal illustrere hvor stor andel av banken sin portefølje som er i samsvar med taksonomiens kriterier. Konsernet har fra og med årsregnskapet 2023 rapportert grønn finansieringsbrøk i tråd med gjennomføringen av taksonomien i Norge.

Finansinstitusjoner skal inkludere sine utlån til bedriftskunder som selv er pliktige til å rapportere i henhold til EU-taksonomien, såkalte NFRD-selskap, og skal bygge på deres taksonomirapporteringer. Konsernet har ingen slike kunder per 2024. Fra 2025 endres regelverket for hvilke bedrifter som er rapporteringspliktige i henhold til EU-taksonomien, og konsernet forventer da at et større antall kunder blir omfattet og følgelig skal inkluderes i konsernet sin taksonomirapportering. Fra 2026 vil konsernet innhente faktisk rapporterte data fra disse kundene. Banken har vesentlige utlånsvolumer til motparter som ikke er rapporteringspliktige, lån som ellers må antas å møte kriteriene i EU-taksonomien. Bankens rammeverk for bærekraftig finansiering er tilpasset EU-taksonomien der dette er mulig. For detaljer om utlånsvolumer i tråd med dette rammeverket, se kap. 2.1.3.1 Mål relatert til klimaendringer

Konsernet sin teller i den grønne brøken består dermed av kvalifiserte boliglån. For boliger med byggeår før 2021 definerer EU-taksonomien at kvalifiserende boliger i et land er de 15 prosent mest energieffektive. Konsernet baserer seg på at boliger som er bygd i henhold til byggeteknisk forskrift TEK10 og TEK17 er klassifisert som grønne i henhold til taksonomien, identifisert gjennom byggeårene 2012-2020 (utfra en antagelse om at bygg først i 2012 hadde tatt i bruk TEK10 istedet for TEK07). Boliger med byggeår før 2012 med energimerke A eller B er også klassifisert som taksonomigrønne. Boliger med byggeår fra og med 2021 må overholde kravene til energiforbruk i nesten nullutslippsbygg minus 10 prosent for at de skal være compatible med taksonomien, som i de fleste tilfeller betyr å ha energimerke

A. Boliger uten kjent byggeår er ekskludert, uavhengig av energimerke.

Denne metodikken er endret fra 2023, det første året konsernet rapporterte sin grønne brøk. 2023-metodikken forutsatte at boligen måtte ha et offisielt energimerke for å kunne kvalifisere, og siden flertallet av norske boliger mangler slike energimerker, ble den grønne brøken isolert for lån med sikkerhet i bolig lav med kun 8,2 prosent. En bank som finansierer et representativt utvalg av norske boliger, skulle i prinsippet oppnådd en GAR på om lag 15 prosent for bolig med byggeår før 2021 isolert. Ny metodikk fra 2024 definerer topp 15 prosent energieffektive boliger basert på en analyse av nasjonale tall for boliger, og der resultatet er som beskrevet i avsnittet over.

Lån til nullutslippskjøretøy er vurdert som ikke i samsvar med taksonomien. Årsaker er at taksonomiens krav om å unngå vesentlig skade på andre miljømål inkluderer spesifikke krav til dekk og at data om dekk for finansierte kjøretøy ikke er tilgjengelig.

Forventningen til utvikling av den grønne brøken i årene framover - hvis nåværende regelverk opprettholdes - er en svak økning, delvis på grunn av en viss økning av taksonomigrønne boliger og delvis på grunn av at en moderat andel av bedriftskundene selv blir rapporteringspliktige og følgelig vil bli del av grunnlaget for konsernets taksonomirapportering.

I konsernet er det også ikke-finansielle datterselskaper, og konsernet rapporterer dermed også på skjemaer for KPIer for ikke-finansielle foretak. Det har ikke vært noen økonomisk aktivitet i de ikke-finansielle datterselskapene i 2024 som er omfattet av taksonomien og som ikke er konsernintern. For 2024 vil dermed 100 prosent av omsetningen, investeringskostnaden og driftskostnaden rapporteres som ikke omfattet av taksonomien under KPIer for ikke-finansielle foretak.

Konsernets grønne brøk utgjør 8,1 prosent av grunnlaget. Detaljer fremkommer av følgende detaljerte taksonomitabeller:

0. Sammendrag av KPI-er som skal legges fram av kredittinstitusjoner i henhold til artikkel 8 i taksonomiforordningen

		Sum miljømessig bærekraftige eiendeler (mill NOK)	KPI(****)	KPI(*****)	Dekningsgrad i % (av samlede eiendeler)(***)	% av eiendeler som ikke er tatt med i telleren i GAR (artikkel 7 nr. 2 og 3 og avsnitt 1.1.2 i vedlegg V)	% av eiendeler som ikke er tatt med i nevneren i GAR (artikkel 7 nr. 1 og avsnitt 1.2.4 i vedlegg V)
Hoved-KPI	Grønn brøk (GAR) for beholdninger	41 683	8,1 %	8,1 %	96,4 %	42,1 %	3,6 %
		Sum miljømessig bærekraftige aktiviteter (mill NOK)	KPI	KPI	Dekningsgrad i % (av samlede eiendeler)	% av eiendeler som ikke er tatt med i telleren i GAR (artikkel 7 nr. 2 og 3 og avsnitt 1.1.2 i vedlegg V)	% av eiendeler som ikke er tatt med i nevneren i GAR (artikkel 7 nr. 1 og avsnitt 1.2.4 i vedlegg V)
Andre KPI-er	GAR (strøm)	12 018	1,7 %	1,7 %	96,4 %	89,4 %	3,6 %
	Handelsportefølje(*)						
	Finansielle garantier						
	Eiendeler under forvaltning						
	Gebyr- og provisjonsinntekter(**)						

(*) For kredittinstitusjoner som ikke oppfyller vilkårene i artikkel 94 nr. 1 i kapitalkravforordningen (CRR) eller vilkårene fastsett i artikkel 325a nr. 1 i samme forordning.

(**) Gebyr- og provisjonsinntekter fra andre tjenester enn utlån og eiendeler under forvaltning. Institusjoner skal legge fram framtidsrettede opplysninger for disse KPI-ene, herunder opplysninger om mål, sammen med relevante redegørelser for metoden som er brukt.

(***) % av eiendelene som dekkes av KPI-en, i forhold til bankens samlede eiendeler.

(****) Basert på motpartens KPI for omsetning.

(*****) Basert på motpartens KPI for investeringsutgifter, med unntak av utlånsaktiviteter, der KPI-en for omsetning for generelle lån skal legges til grunn.

1.Eiendeler som inngår i beregningen av GAR

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	
Mill NOK		Samlet (brutto) balanseført verdi	Begrensning av klimaendringer (CCM)					Tilpasning til klimaendringer (CCA)				Vann- og havressurser	
			Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)					Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)				Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)	
			Hvorav miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige)					Hvorav miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige)				H	
			Hvorav bruk av proveny		Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende		Hvorav bruk av proveny		Hvorav muliggjørende			
GAR - dekkede eiendeler i både teller og nevner													
1	Lån og forskudd, gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter som ikke innehas for handelsformål, og som inngår i beregningen av GAR	291 055	257 431	41 683	41 683	-	-						
2	Finansforetak												
3	Kreditinstitusjoner												
4	Lån og forskudd												
5	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny												
6	Egenkapitalinstrumenter												
7	Andre finansforetak												
8	hvorav verdipapirforetak												
9	Lån og forskudd												
10	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny												
11	Egenkapitalinstrumenter												
12	hvorav forvaltingselskaper												
13	Lån og forskudd												
14	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny												
15	Egenkapitalinstrumenter												
16	hvorav forsikringsforetak												
17	Lån og forskudd												
18	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny												
19	Egenkapitalinstrumenter												
20	Ikke-finansielle foretak												
21	Lån og forskudd												
22	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny												
23	Egenkapitalinstrumenter												
24	Husholdninger	291 055	257 431	41 683	41 683								
25	hvorav lån med sikkerhet i boligeiendommer	257 462	254 762	41 683	41 683								
26	hvorav lån til byggenreovering												
27	hvorav billån	2 669	2 669										
28	Finansiering til lokale myndigheter												
29	Boligfinansiering												
30	Annen finansiering av lokale myndigheter												
31	Overatte sikkerheter: bolig- og næringseiendommer												
32	Eiendeler som ikke skal tas med i telleren ved beregning av GAR (inngår i nevneren)	225 774											
33	Finansforetak og ikke-finansielle foretak	192 051											
34	SMB-er og ikke-finansielle foretak (som ikke er SMB-er) som ikke er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering (NFRD)	190 711											
35	Lån og forskudd	138 961											
36	hvorav lån med sikkerhet i næringseiendommer	54 018											
37	hvorav lån til byggenreovering												
38	Gjeldsinstrumenter	49 956											
39	Egenkapitalinstrumenter	1 795											
40	Motparter fra land utenfor EU som ikke er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering	1 339											
41	Lån og forskudd	1 339											
42	Gjeldsinstrumenter												
43	Egenkapitalinstrumenter												
44	Derivater	13 160											
45	Interbanklån på anfordring	8 160											
46	Kontanter og kontantrelaterte eiendeler	111											
47	Andre kategorier av eiendeler (for eksempel goodwill, varer osv.)	12 292											
48	Samlet GAR for eiendeler	516 829	257 431	41 683	41 683								
49	Eiendeler som ikke inngår i beregningen av GAR	19 204											
50	Sentralmyndigheter og overnasjonale utstedere	18 877											
51	Eksponeringer mot sentralbanker	327											
52	Handelsporteføljen												
53	Samlede eiendeler	536 033	257 431	41 683	41 683								
Eksponeringer utenfor balansen - Foretak som er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering													
54	Finansielle garantier												
55	Eiendeler under forvaltning												
56	hvorav gjeldsinstrumenter												
57	hvorav egenkapitalinstrumenter												

1.Eiendeler som inngår i beregningen av GAR, fortsetter

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as
Mill NOK	Samlet (brutto) balanseført verdi	Begrensning av klimaendringer (CCM)						Tilpasning til klimaendringer (CCA)				Vann- og havressurser (WTR)		
		Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)						Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)				Hvorav mot taksonomirelevante sektorer (omfattet av taksonomien)		
		Hvorav miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige)						Hvorav miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige)				Hvorav miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige)		
		Hvorav bruk av proveny		Hvorav omstilling		Hvorav muliggjørende		Hvorav bruk av proveny		Hvorav muliggjørende		Hvorav bruk av proveny		Hvorav muliggjørende
	GAR - dekkede eiendeler i både teller og nevner													
1	Lån og forskudd, gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter som ikke innehas for handelsformål, og som inngår i beregningen av GAR	179 269	159 367	26 808	26 808	-	-							
2	Finansforetak													
3	Kreditinstitusjoner													
4	Lån og forskudd													
5	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny													
6	Egenkapitalinstrumenter													
7	Andre finansforetak													
8	hvorav verdipapirforetak													
9	Lån og forskudd													
10	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny													
11	Egenkapitalinstrumenter													
12	hvorav forvaltningselskaper													
13	Lån og forskudd													
14	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny													
15	Egenkapitalinstrumenter													
16	hvorav forsikringsforetak													
17	Lån og forskudd													
18	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny													
19	Egenkapitalinstrumenter													
20	Ikke-finansielle foretak													
21	Lån og forskudd													
22	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny													
23	Egenkapitalinstrumenter													
24	Husholdninger	179 269	159 367	26 808	26 808									
25	hvorav lån med sikkerhet i boligeiendommer	156 704	156 704	26 808	26 808									
26	hvorav lån til byggenovring													
27	hvorav billån	2 663	2 663	-	-									
28	Finansiering til lokale myndigheter													
29	Boligfinansiering													
30	Annen finansiering av lokale myndigheter													
31	Overtatte sikkerheter: bolig- og næringsseiendommer													
32	Eiendeler som ikke skal tas med i telleren ved beregning av GAR (inngår i nevneren)	185 534												
33	Finansforetak og ikke-finansielle foretak	159 302												
34	SMB-er og ikke-finansielle foretak (som ikke er SMB-er) som ikke er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering (NFRD)	158 065												
35	Lån og forskudd	109 479												
36	hvorav lån med sikkerhet i næringsseiendommer	42 661												
37	hvorav lån til byggenovring	-												
38	Gjeldsinstrumenter	47 181												
39	Egenkapitalinstrumenter	1 405												
40	Motparter fra land utenfor EU som ikke er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering	1 237												
41	Lån og forskudd	1 237												
42	Gjeldsinstrumenter	-												
43	Egenkapitalinstrumenter	-												
44	Derivater	16 236												
45	Interbanklån på anfordring	2 230												
46	Kontanter og kontantrelaterte eiendeler	87												
47	Andre kategorier av eiendeler (for eksempel goodwill, varer osv.)	7 679												
48	Samlet GAR for eiendeler	364 804	159 367	26 808	26 808									
49	Eiendeler som ikke inngår i beregningen av GAR	13 758												
50	Sentralmyndigheter og overnasjonale utstedere	13 547												
51	Eksponeringer mot sentralbanker	210												
52	Handelsporteføljen													
53	Samlede eiendeler	378 561	159 367	26 808	26 808	-	-							
Eksponeringer utenfor balansen - Foretak som er omfattet av opplysningsplikten i direktivet om ikke-finansiell rapportering														
54	Finansielle garantier													
55	Eiendeler under forvaltning													
56	hvorav gjeldsinstrumenter													
57	hvorav egenkapitalinstrumenter													

2. GAR – sektoropplysninger

Spesifisering etter sektor – firesifret nivå i NACE-klassifiseringen (kode og betegnelse)	a		b		c		d		e		f		g		h		i		j		k		l		m		
	Begrensning av klimaendringer (CCM)				Tilpasning til klimaendringer (CCA)				Vann- og havressurser (WTR)																		
	Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)		Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)		Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)		Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)		Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)		Ikke-finansielle foretak (omfattet av NFRD)		SMB-er og andre ikke-finansielle foretak (ikke omfattet av NFRD)				
	[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		[Brutto] balanseført verdi		
	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (CCM)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (CCM)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (CCA)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (CCA)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	Mill kroner	Hvorav miljømessig bærekraftige (WTR)	
1																											
2																											
3																											
4																											
...																											

*Da SpareBank 1 Sør-Norge ASA ikke har eksponeringer som er omfattet av taksonomien eller taksonomiforenelige mot ikke-finansielle foretak er skema 2 vedrørende GAR-sektoropplysninger tom.

3. GAR – KPI for beholdninger

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m						
% (i forhold til samlede dekkede eiendeler i nevnenen)		Begrensning av klimaendringer (CCM)													Tilpasning til klimaendringer (CCA)			Vann- og havressurser (WTR)		
		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)					Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)					Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)					
		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)					Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)										
		Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende										
GAR – dekkede eiendeler i både teller og nevner																				
1	Lån og forskudd, gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter som ikke innehas for handelsformål, og som inngår i beregningen av GAR	88,4 %	14,3 %	14,3 %	0,0 %	0,0 %														
2	Finansforetak	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %														
3	Kredittinstitusjoner																			
4	Lån og forskudd																			
5	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny																			
6	Egenkapitalinstrumenter																			
7	Andre finansielle foretak																			
8	hvorav verdipapirforetak																			
9	Lån og forskudd																			
10	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny																			
11	Egenkapitalinstrumenter																			
12	hvorav forvaltningsselskaper																			
13	Lån og forskudd																			
14	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny																			
15	Egenkapitalinstrumenter																			
16	hvorav forsikringsforetak																			
17	Lån og forskudd																			
18	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny																			
19	Egenkapitalinstrumenter																			
20	Ikke-finansielle foretak																			
21	Lån og forskudd																			
22	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny																			
23	Egenkapitalinstrumenter																			
24	Husholdninger	88,4 %	14,3 %	14,3 %	0,0 %	0,0 %														
25	hvorav lån med sikkerhet i boligeiendommer	99,0 %	16,2 %	16,2 %	0,0 %	0,0 %														
26	hvorav lån til byggrenovering																			
27	hvorav billån	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %														
28	Finansiering til lokale myndigheter																			
29	Boligfinansiering																			
30	Annen finansiering av lokale myndigheter																			
31	Overtatte sikkerheter: bolig- og næringsseiendommer																			
32	Samlet GAR for eiendeler	49,8 %	8,1 %	8,1 %	0,0 %	0,0 %														

[illegible]

3. GAR – KPI for beholdninger, fortsetter

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as
		Begrensning av klimaendringer (CCM)					Tilpasning til klimaendringer (CCA)			Vann- og havressurser (WTR)				
		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)					Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				
		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)					Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				
			Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende	
		% (i forhold til samlede dekkede eiendeler i nevneren)												
		GAR – dekkede eiendeler i både teller og nevner												
1	Lån og forskudd, gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter som ikke innehas for handelsformål, og som inngår i beregningen av GAR	88,9 %	15,0 %	15,0 %	0,0 %	0,0 %								
2	Finansforetak	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %								
3	Kreditinstitusjoner													
4	Lån og forskudd													
5	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny													
6	Egenkapitalinstrumenter													
7	Andre finansielle foretak													
8	hvorav verdipapirforetak													
9	Lån og forskudd													
10	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny													
11	Egenkapitalinstrumenter													
12	hvorav forvaltningsselskaper													
13	Lån og forskudd													
14	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny													
15	Egenkapitalinstrumenter													
16	hvorav forsikringsforetak													
17	Lån og forskudd													
18	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny													
19	Egenkapitalinstrumenter													
20	Ikke-finansielle foretak													
21	Lån og forskudd													
22	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny													
23	Egenkapitalinstrumenter													
24	Husholdninger	88,9 %	15,0 %	15,0 %	0,0 %	0,0 %								
25	hvorav lån med sikkerhet i boligeiendommer	100,0 %	17,1 %	17,1 %	0,0 %	0,0 %								
26	hvorav lån til byggrenovering													
27	hvorav billån	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %								
28	Finansiering til lokale myndigheter													
29	Boligfinansiering													
30	Annen finansiering av lokale myndigheter													
31	Overtatte sikkerheter: bolig- og næringsseiendommer													
32	Samlet GAR for eiendeler	43,7 %	7,3 %	7,3 %	0,0 %	0,0 %								

4. GAR – KPI for strømmer

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
		Begrensning av klimaendringer (CCM)					Tilpasning til klimaendringer (CCA)			Vann- og havressurser (WTR)		
		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)					Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)		
		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)					Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)			Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)		
			Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende			
		% (i forhold til samlede dekkede eiendeler i nevneren)										
		GAR – dekkede eiendeler i både teller og nevner										
1	Lån og forskudd, gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter som ikke innehas for handelsformål, og som inngår i beregningen av GAR	100,0 %	15,6 %	15,6 %								
2	Finansforetak											
3	Kreditinstitusjoner											
4	Lån og forskudd											
5	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
6	Egenkapitalinstrumenter											
7	Andre finansielle foretak											
8	hvorav verdipapirforetak											
9	Lån og forskudd											
10	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
11	Egenkapitalinstrumenter											
12	hvorav forvaltningsselskaper											
13	Lån og forskudd											
14	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
15	Egenkapitalinstrumenter											
16	hvorav forsikringsforetak											
17	Lån og forskudd											
18	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
19	Egenkapitalinstrumenter											
20	Ikke-finansielle foretak											
21	Lån og forskudd											
22	Gjeldsinstrumenter, herunder bruk av proveny											
23	Egenkapitalinstrumenter											
24	Husholdninger	100,0 %	15,6 %	15,6 %								
25	hvorav lån med sikkerhet i boligeiendommer	100,0 %	15,9 %	15,9 %								
26	hvorav lån til byggrenovering											
27	hvorav billån	100,0 %	0,0 %	0,0 %								
28	Finansiering til lokale myndigheter											
29	Boligfinansiering											
30	Annen finansiering av lokale myndigheter											
31	Overtatte sikkerheter: bolig- og næringsseiendommer											
32	Samlet GAR for eiendeler	10,6 %	1,7 %	1,7 %								

	at	au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk	
2023																			
er	Sirkulær økonomi (CE)				Forurensning (PPC)				Biologisk mangfold og økosystemer (BIO)				SUM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					Andel av samlede dekkede eiendeler	
	Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)						
	Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)						
			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende		
														88,9 %	15,0 %	15,0 %	0,0 %	0,0 %	49,1 %
														0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	
2024																					
ressurser (WTR)	Sirkulær økonomi (CE)						Forurensning (PPC)				Biologisk mangfold og økosystemer (BIO)				SUM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)						Andel av samlede dekkede eiendeler
	Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)						Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)						
															Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)						
	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjør ende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjør rende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjør rende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjør rende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjør rende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjør rende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjør rende	Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjør rende				
															100,0 %	15,6 %	15,6 %			10,6 %	

5. KPI for eksponeringer utenfor balansen

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	n
		Begrensning av klimaendringer (CCM)				Tilpasning til klimaendringer (CCA)				Vann- og havressurser (WTR)				
		Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				
		Hvorav bruk av proveny		Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende	Hvorav bruk av proveny		Hvorav muliggjørende		Hvorav bruk av proveny		Hvorav muliggjørende		
1	Finansielle garantier (KPI for FinGuar)													
2	Forvaltningskapital (KPI for AuM)													

KPI-er for ikke-finansielle foretak

Andel av omsetningen fra produkter eller tjenester som er forbundet med taksonomiforenlige økonomiske aktiviteter – opplysninger for 2024.

Regnskapsår 2024	2024			Kriterier for vesentlig bidrag			
Økonomiske aktiviteter	Kode	Omsetning	Andel av omsetning, 2024	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning
Tekst		Mill kroner	%	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL
A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN							
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter							
Omsetning for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		-	0 %				
Hvorav muliggjørende							
Hvorav omstilling							
A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter)							
				EL, N/EL	EL, N/EL	EL, N/EL	EL, N/EL
Omsetning for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter) (A.2)		-	0 %				
A. Omsetning for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)		-	0 %				
B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN							
Omsetning for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien		1 002	100 %				
TOTALT		1 002	100 %				

	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae
	2024																
	Sirkulær økonomi (CE)				Forurensning (PPC)				Biologisk mangfold og økosystemer				SUM (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
Andeler	Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (som er omfattet av taksonomien)				
Andeler																	
Andeler																	
	Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				Andel av samlede dekkede eiendeler som finansierer taksonomirelevante sektorer (taksonomiforenlige)				
			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav muliggjørende			Hvorav bruk av proveny	Hvorav omstilling	Hvorav muliggjørende

		Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH)										
Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minstegarantier	Taksonomiforenlignandel av omsetningen (A.1.) eller andel av omsetning som er omfattet av taksonomien (A.2.), år 2023	Kategori muliggjørende aktivitet	Kategori omstillingsaktivitet	
J, N, N/EL	J, N, N/EL	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	Muliggjørende	Omstilling	
									0 %			
										Muliggjørende		
											Omstilling	
EL, N/EL	EL, N/EL											
									0 %			
									0 %			

Andel av investeringsutgiftene fra produkter eller tjenester som er forbundet med taksonomiforenlige økonomiske aktiviteter – opplysninger for 2024.

Regnskapsår 2024	2024			Kriterier for vesentlig bidrag			
Økonomiske aktiviteter	Kode	Investeringsutgifter	Andel av investeringsutgifter, 2024	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning
		Mill kroner	%	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL
A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN							
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter							
Investeringsutgifter for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		-	0 %				
Hvorav muliggjørende							
Hvorav omstilling							
A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter)							
				EL, N/EL	EL, N/EL	EL, N/EL	EL, N/EL
Investeringsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter) (A.2)		-	0 %				
A. Investeringsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)		-	0 %				
B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN							
Investeringsutgifter for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien		-	0 %				
TOTALT		-	0 %				

		Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH)									
Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minstegarantier	Taksonomiforenlig andel (A.1) eller andel som er omfattet av taksonomien (A.2.), Investeringer/utgifter, år 2023	Kategori muliggjørende aktivitet	Kategori omstillingsaktivitet
J, N, N/EL	J, N, N/EL	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	Muliggjørende	Omstilling
									0 %	Muliggjørende	
											Omstilling
EL, N/EL	EL, N/EL										
										0 %	
										0 %	

Andel av driftsutgiftene fra produkter eller tjenester som er forbundet med taksonomiforenlige økonomiske aktiviteter – opplysninger for år 2024.

Regnskapsår 2024	2024			Kriterier for vesentlig bidrag			
Økonomiske aktiviteter	Kode	Driftsutgifter	Andel av driftsutgifter, 2024	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning
Tekst		Mill kroner	%	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL	J, N, N/EL
A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN							
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter							
Driftsutgifter for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		-	0 %				
Hvorav muliggjørende							
Hvorav omstilling							
A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter)							
				EL, N/EL	EL, N/EL	EL, N/EL	EL, N/EL
Driftsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter) (A.2)		-	0 %				
A. Driftsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)		-	0 %				
B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN							
Driftsutgifter for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien		220	100 %				
TOTALT		220	100 %				

Mal 1 Kjerneenergi- og fossilgassrelaterte aktiviteter

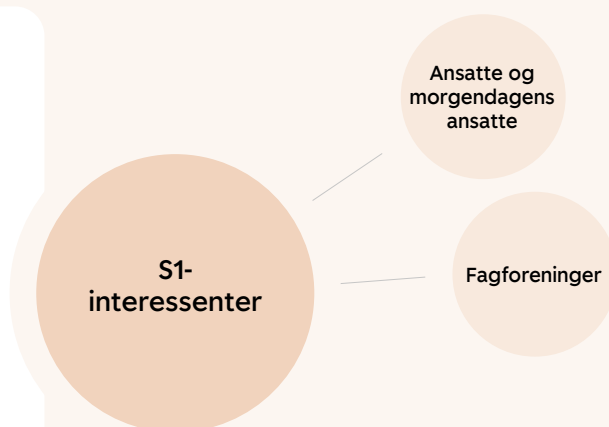
Rad	Kjerneenergirelaterte aktiviteter	
1	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot forskning, utvikling, demonstrasjon og utbygging av innovative anlegg for produksjon av elektrisk kraft som produserer energi ved bruk av kjernefysiske prosesser med minimalt avfall fra brenselcyklusen.	NEI
2	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging og sikker drift av nye atomanlegg for å produsere elektrisk kraft eller prosessvarme, herunder for fjernvarme eller industrielle prosesser som hydrogenproduksjon, samt sikkerhetsoppgraderinger av disse, ved bruk av beste tilgjengelige teknologi.	NEI
3	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot sikker drift av eksisterende atomanlegg som produserer elektrisk kraft eller prosessvarme, herunder for fjernvarme eller industrielle prosesser som hydrogenproduksjon, ved bruk av kjerneenergi, samt sikkerhetsoppgraderinger av disse.	NEI
Fossilgassrelaterte aktiviteter		
4	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging eller drift av anlegg for produksjon av elektrisk kraft som produserer elektrisk kraft ved bruk av fossile gassformige brenslers.	NEI
5	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging, renovering og drift av anlegg for kombinert produksjon av varme/kjøling og elektrisk kraft ved bruk av fossile gassformige brenslers.	NEI
6	Foretaket utfører, finansierer eller har eksponeringer mot bygging, renovering eller drift av varmeproduksjonsanlegg som produserer varme/kjøling ved bruk av fossile gassformige brenslers.	NEI

		Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH)									
Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minstegarantier	Taksonomiforenelig andel (A.1) eller andel som er omfattet av taksonomien (A.2). Driftsutgifter, år 2023	Kategori muliggjørende aktivitet	Kategori omstillingsaktivitet
J, N, N/EL	J, N, N/EL	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	Muliggjørende	Omstilling
									0 %		
										Muliggjørende	
											Omstilling
EL, N/EL	EL, N/EL										
									0 %		
									0 %		

Bærekraft: Sosial bærekraft

SpareBank 1 Sør-Norge sin doble vesentlighetsanalyse peker ut to vesentlige temaer innen sosiale forhold:

- Egen arbeidsstyrke (ESRS S1)
- Forbrukere og sluttbrukere (ESRS S4)

3.1 Egen arbeidsstyrke (ESRS S1)

3.1.1 Strategi

3.1.1.1 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, og koblingen til vår strategi og forretningsmodell (SBM-3)

SpareBank 1 Sør-Norge arbeider for å være en attraktiv arbeidsplass som tiltrekker og beholder flinke folk, og legger til rette for utvikling, trivsel og engasjement i organisasjonen. For å lykkes med faglig- og personlig utvikling jobbes det strategisk for å sikre at vi har kompetansen som trengs for å dekke nåværende og fremtidige behov. En kultur preget av tillit, samhandling og deling av kompetanse legger til rette for prestasjon og eierskap til resultater. Dette er avgjørende for å skape merverdi for kundene direkte, og for eierne indirekte.

SpareBank 1 Sør-Norge skal kjennetegnes av inkludering og mangfold, hvor alle har like muligheter. Hver enkelt medarbeider i SpareBank 1 Sør-Norge er verdifull, og vi mener engasjerte og fornøyde ansatte er den viktigste ressursen for å skape en konkurransedyktig virksomhet. SpareBank 1 Sør-Norge skal kjennetegnes av verdiene våre: "Til stede med handlekraft og omtanke". Ved å utnytte potensialet i mangfoldet vårt, settes konsernet bedre i stand til å forstå våre kunders behov, gi gode kundeopplevelser og våre medarbeidere vil trives bedre på jobb og skape innovasjon, vekst og utvikling.

SpareBank 1 Sør-Norge jobber aktivt for å hindre forskjellsbehandling på grunnlag av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk eller alder. Konsernet har kanaler for varsling hvor medarbeidere, og eksterne, kan varsle om kritikkverdige forhold.

Konsernet har definert potensielle negative påvirkninger som vi ønsker å rette fokus på. Eksempler på dette kan være arbeidsrelaterte problemstillinger relatert til helse og sikkerhet. Et eksempel er sykefraværet, som har økt noe de siste årene. I den forbindelse jobbes det med årsaksanalyser og mulige tiltak. Et annet området er å gi like muligheter for alle, og det arbeides systematisk med tiltak og virkemidler for å redusere risiko for at diskriminering kan skje. Tabellen under, «Våre viktigste områder i S1», forklarer nærmere de vesentlige områdene der vi ser risikoer og muligheter. Med mindre det er spesifisert, er ikke målene og metodikken bak dem tredjepartsgodkjent. Vi skal få på plass system for innhenting av data for å kunne jobbe mer systematisk for å hindre diskriminering.

Våre viktigste områder i S1

Tema	Undertema	Relevante rapporteringskrav	Beskrivelse av områder med vesentlig påvirkning, risiko og muligheter*
Arbeidsvilkår	Helse og sikkerhet	S1-14	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke. - Arbeidsstyrken kan utsettes for uønskede HMS-hendelser. - Sykefravær og turnover kan øke, eller nå et for høyt nivå
	Balanse mellom arbeid og fritid	S1-15	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke. - Det kan bli for begrensede muligheter til å kombinere arbeid og fritid: - Manglende samsvar mellom krav som stilles på jobb og på hjemmebane
Like-behandling og like muligheter for alle	Likestilling mellom kvinner og menn og likelønn for arbeid av samme verdi	S1-6, S1-7, S1-16	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke: forårsake eller bidra til diskriminering. - Risiko for manglende likelønn: - Ikke gode nok virkemidler for utjevning av lønn
	Inkludering av personer med funksjonsnedsettelse	S1-12**	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke: forårsake eller bidra til diskriminering. Lokaler og systemer kan være for dårlig tilpasset kravene til universell utforming
	Mangfold	S1-9, S1-12**	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke: forårsake eller bidra til diskriminering. - Konsernet kan tiltrekke seg en for lite mangfoldig arbeidsstyrke, eksempelvis gjennom: - Ekskluderende krav i stillingsannonser - For homogen rekruttering - Ubevisste assosiasjoner - Konsernet kan streve med å inkludere eller utnytte mangfoldet: - Manglende mangfoldskompetanse og -ledelse - Sosial avstand til de som ikke er like oss selv - Religiøs insensitivitet
	Læring og kompetanseutvikling	S1-13	Positiv påvirkning på egne ansatte (faktisk og potensiell) gjennom opplæring og kompetanseutvikling - Styrke kompetansenivået til ansatte for økt konkurransekraft og bidra positivt som rådgiver for næringslivet i bærekraftskiftet Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke: - Medarbeidere kan oppleve utviklingsmulighetene internt som begrensede: - Utviklingsmuligheter og karriereveier ikke godt nok synlige - Vi kan streve med å utvikle oss hensiktsmessig: - Ikke etablert god nok læringskultur/ medarbeidere tar ikke ansvar for egen læring - Medarbeidere har ikke tid til å utvikle seg - Kompetanse ifm. lovkrav tar for mye plass, slik at nysgjerrighet og interesse ikke får blomstre
	Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen	S1-17	Potensiell negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke: forårsake eller bidra til diskriminering. - Medarbeidere kan oppleve diskriminering, mobbing og trakassering, fra kolleger eller kunder - Klarer ikke å fange opp saker som ikke varsles inn eller får ikke fulgt opp det som fremkommer av varslingskanalene våre på en god nok måte - Ønske om anonymitet kan gjøre det vanskelig å sette konkrete tiltak

Kobling til verdikjede og berørte interessenter	Policyer og retningslinjer
Egne aktiviteter, nedstrøms Egen arbeidsstyrke. Ansatte i kundeposisjon kan i større grad oppleve uønskede hendelser.	- Standard for beredskap og kontinuitet - Personalhåndbok og HMS
Egne aktiviteter, nedstrøms Egen arbeidsstyrke. Ansatte kan oppleve å falle bakpå, eller vansker med å balansere arbeid og fritid, i forbindelse med graviditet, permisjon, sykefravær og omsorgsoppgaver.	- Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet - Personalhåndbok og HMS
Egne aktiviteter, nedstrøms Egen arbeidsstyrke, deriblant forskjeller mellom for eksempel kjønn, alder og geografisk tilhørighet.	- Policy for bærekraft - Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet - Standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger
Egne aktiviteter, nedstrøms og oppstrøms - Egen arbeidsstyrke med synlige (eks: behov for rullestol eller annet hjelpemiddelapparat) og/eller usynlige (eks: hørsels- og synstap, lese- og skrivevansker eller psykisk lidelse) funksjonsvariasjoner. - Berører innkjøps- og driftsavdelingene, som skal sikre universell utforming og tilrettelegging.	- Policy for bærekraft - Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet
Egne aktiviteter Egen arbeidsstyrke. Spesielt ansatte, og byråer som brukes, i rekrutteringsprosess og minoritetsgrupper som ikke føler seg inkludert.	- Policy for bærekraft - Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet - Standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger
Egne aktiviteter, nedstrøms Egen arbeidsstyrke.	Personalhåndbok og HMS
Egne aktiviteter, nedstrøms Egen arbeidsstyrke. Ansatte i kundeposisjon kan i større grad oppleve uønskede hendelser.	- Etiske retningslinjer - Standard for forebygging og håndtering av interne misligheter - Standard for personvern - Varslingsrutine

* I konsernets doble vesentlighetsanalyse ble det ikke knyttet noen finansiell vesentlighet til S1 «Egen arbeidsstyrke», men flere potensielle vesentlige påvirkninger – både negative og positive.

** Ingen rapportering på datapunkter på S1-12 grunnet norsk lovverk.

3.1.2 Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter

Policyer og retningslinjer relatert til vår arbeidsstyrke (S1-1)

Policy og retningslinjer	Beskrivelse
Etiske retningslinjer	Alle medarbeidere må årlig signere retningslinjene, som pålegger et ansvar for å være oppdatert på lover, regler og rutiner. Våre medarbeidere forplikter seg til å arbeide for et positivt arbeidsmiljø hvor vi har gjensidig tillit og respekt for hverandre. Konsernet har nulltoleranse for diskriminering og mobbing, og alle er ansvarlig for å bidra til å ha en kultur hvor man kan varsle om kritikkverdige forhold. SpareBank 1 Sør-Norge ønsker å bidra til et sunt arbeidsmiljø og har forpliktet seg til FNs bærekraftsmål om likestilling mellom kjønnene.
Policy for bærekraft	Formålet med Policy for bærekraft er å gi føringer for konsernet sine holdninger til, og arbeidet med bærekraft. Policy for bærekraft stadfester at vi skal jobbe for at alle mennesker skal ha like muligheter og rettigheter, være en inkluderende arbeidsplass hvor alle medarbeidere opplever trygghet og tilhørighet, og samtidig øke bedriftens modenhet innenfor likestilling og mangfold. Konsernet har et ansvar for å ikke forårsake eller bidra til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter i egen virksomhet og å bidra til åpenhet gjennom å sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheten håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. SpareBank 1 Sør-Norge utfører aktsomhetsvurderinger i samsvar med UNGP og OECDs retningslinjer for å unngå å forårsake eller bidra til grunnleggende brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i vår organisasjon. Norsk lov forbyr menneskehandel, tvangsarbeid og barnarbeid.
Policy for personvern	Policy for personvern er det øverste styrende dokumentet på personvernområdet, men suppleres av standard for personvern. Policyen gir føringer for hvordan konsernet skal håndtere personopplysninger, og ivareta personvern i de prosesser og oppgaver som blir utført i konsernet. Policyen er relevant for alle områder beskrevet i tabellen «Våre viktigste områder i S1». Målsetningen er å understøtte forretningsdriften ved å ha kontroll på behandling av personopplysninger. Dette for å ivareta medarbeidere og sikre omdømme av korrekt håndtering.
Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet	Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet skal sikre at medarbeidere opplever inkludering og tilhørighet, og at god mangfoldsledelse utøves. Systematisk arbeid med mangfold og likestilling på alle nivåer vil gi bedre trivsel, økt innovasjon, lønnsomhet, og et positivt omdømme. Standarden skal være førende for arbeidet med mangfold, inkludering og tilhørighet, og bidra til at mangfoldet i konsernet gjenspeiler samfunnet. Den setter også krav til ledelsen ved opplæring og gir verktøy for å kunne utøve mangfoldssledelse. Standarden bidrar til å nå målet til konsernet om kjønnsbalanse på alle ledernivå og tyngre fagstillinger.
Standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger	Standarden utdyper hvilke internasjonale standarder konsernets forpliktelser bygger på. Egen arbeidsstyrke er et prioritert område i denne policyen, og innebærer blant annet respekt for ansattes grunnleggende rettigheter til et trygt og helsefremmende arbeidsmiljø, nulltoleranse for trakassering, retten til likestilling, frihet fra diskriminering, frihet til fagorganisering og kollektive forhandlinger, samt mulighet til å kunne varsle om brudd og bekymringer. Standarden er også relevant for forbrukere og sluttbrukere ved at den definerer ansvaret i konsernets finansiering og annen finansiell tjenesteyting. Den sikrer at finansiering ikke skal forårsake eller bidra til negativ påvirkning på individers rettigheter, inkludert med hensyn til personvernisiko og praksis som kan bidra negativt i forhold til likestilling og andre former for diskriminering. Aktsomhetsvurderinger er verktøyet for å unngå og håndtere negative konsekvenser for mennesker relatert til forbrukere og sluttbrukere. Standarden viser også konsernets forpliktelser til FNs konvensjoner om menneskerettigheter. Dette inkluderer ansvar for å unngå og adressere faktisk eller potensiell negativ påvirkning.
Standard for beredskap og kontinuitet	SpareBank 1 Sør-Norge har et beredskapsplanverk som skal ivareta drift og håndtering av uforutsette situasjoner. HMS-planverket til konsernet inneholder risikovurderinger og tiltaksplaner som er tilgjengelige for alle medarbeidere. Standarden forplikter alle medarbeidere til å registrere uønskede hendelser, som videre blir håndtert og evaluert, samt at forebyggende tiltak følges opp.

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder / initiativer
Konserndirektør Folk og Integrasjon	Gjelder for egen arbeidsstyrke og kontraktører	Offentlig	- Finansnæringens etikkplakat vedtatt av hovedstyret i Finans Norge - NS-EN ISO 26000: Veiledning om samfunnsansvar
Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft	- Gjelder for egen arbeidsstyrke. - Det forventes at konsernets forretningsforbindelser, og deres forretningsforbindelser, skal følge de samme retningslinjene.	Offentlig	- UN Global Compacts 10 prinsipper for ansvarlig næringsliv - OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper - FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift - FNs bærekraftsmål - FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter - FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter - ILOs kjernekonvensjoner
Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi	Gjelder for egen arbeidsstyrke	Intern	- Personopplysningsloven - Personvernforordningen (GDPR)
Konserndirektør Folk og Integrasjon	Gjelder for egen arbeidsstyrke	Offentlig	- FNs bærekraftsmål - Likestillings- og diskrimineringsloven - Kvinner i Finans Charter
Konserndirektør Økonomi, Finans & Bærekraft	- Gjelder for egen arbeidsstyrke. - Det forventes at konsernets forretningsforbindelser, og deres forretningsforbindelser, skal følge de samme retningslinjene	Offentlig	- Åpenhetsloven - FNs verdenserklæring om menneskerettighetene - The International Bill of Human Rights - ILOs kjernekonvensjoner - FNs menneskerettslige normgrunnlag for å beskytte grupper med særlige beskyttelsesbehov, inkludert urfolks rettigheter - FNs retningsgivende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter
Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi	Gjelder for egen arbeidsstyrke	Intern	

Policy og retningslinjer	Beskrivelse
Standard for forebygging og håndtering av interne misligheter	Standard for forebygging og håndtering av interne misligheter skal sikre en etisk og transparent arbeidsplass. Misligheter inkluderer brudd på interne retningslinjer, lover, forskrifter, eller etiske normer, som kan skade konsernet, de ansatte eller interessenter. Standarden har som mål å kartlegge, forebygge og ha systemer som kontrollerer avvik. Alle ansatte oppfordres til å rapportere mistanker om misligheter gjennom etablerte kanaler, som også inkluderer en anonym varslingskanal. Alle rapporter behandles konfidensielt for å beskytte varslers identitet. Ved mottak av en rapport om misligheter, vil en uavhengig enhet gjennomføre en grundig undersøkelse. Hvis misligheter bekreftes, vil passende tiltak bli iverksatt, som kan inkludere disiplinære tiltak, oppsigelse eller rettslige skritt. Forebyggende tiltak vil også bli vurdert for å hindre fremtidige tilfeller. Standarden legger føringer for arbeidsprosess ved rekruttering og onboarding av nye medarbeidere med fokus på de etiske retningslinjene, begrenset systemtilgang og holdningsbygging. Denne standarden er en del av SpareBank 1 Sør-Norge sin forpliktelse til å opprettholde høy integritet og etisk praksis i alle aspekter av virksomheten.
Standard for personvern	Konsernet er forpliktet til å beskytte personvernet til sine kunder, ansatte og andre interessenter. Formålet til standard for personvern er å sikre overholdelse av personvernregler og beskytte personopplysninger. Standarden gjelder for all behandling av personopplysninger innen SpareBank 1 Sør-Norge, inkludert innsamling, lagring, bruk, deling og sletting av data. Standarden skal bidra til at konsernet oppnår overordnede målsetninger om å sikre etterlevelse av personopplysningsloven, ivareta rettigheter og frihet, kontroll på behandling av personopplysninger og konsernets omdømme ved korrekt behandling. For å oppnå målsetningen må alle som behandler personopplysninger gjøre det i samsvar med grunnleggende personvernprinsipper. Konsernet arbeider med prinsippet om formålsbegrensning. Dette vil si at personopplysninger skal kun samles inn for spesifikke, uttrykkelige og legitime formål. Konsernet skal sikre at behandling av personopplysninger i virksomheten er transparent, slik at den registrerte forstår hva personopplysningene brukes til.
Personalhåndbok og HMS	SpareBank 1 Sør-Norge sin personalhåndbok er et viktig dokument som gir ansatte en oversikt over retningslinjer, prosedyrer og forventninger som gjelder for alle medarbeidere i konsernet. Håndboken er utformet for å sikre en enhetlig forståelse av arbeidsforholdene og for å fremme et positivt og produktivt arbeidsmiljø. Konsernet er forpliktet til å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for alle sine ansatte. Arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (HMS) er en integrert del av bankens virksomhet og bygger på både lovpålagte krav og interne retningslinjer. Konsernets HMS-håndbok er et omfattende dokument som beskriver retningslinjer, prosedyrer og tiltak for å sikre HMS i hele organisasjonen. Håndboken er utformet for å hjelpe ansatte og ledere med å forstå og oppfylle sine HMS-ansvar og plikter. Konsernet er opptatt av kontinuerlig kompetanseutvikling og oppfordrer alle medarbeidere til å ta videreutdanning ved behov. Det er utarbeidet egne prosesser og kriterier for dette som ligger tilgjengelig på intranettet. Vi tilbyr også norskopplæring ved behov. Det blir kontinuerlig lagt ut informasjon om alle ledige stillinger/utviklingsmuligheter/autorisasjoner på konsernets intranett. Ansatte i konsernet har en rett og plikt til å varsle om kritikkverdige forhold og rapportere inn uønskede hendelser i hendelsesdatabasen som finnes på intranettet. Ansatte bidrar aktivt til å følge opp det daglige systematiske arbeidet i helse, miljø og sikkerhet. De deltar også i det organiserte vernearbeidet. I årlig lønnsinnstilling har ansatte anledning til å etablere klage innen 14 dager etter lønnsbeskjed. Lønnsklagen sendes til HR. Arbeidstakere har i tillegg rett til innsyn i lønn ved mistanke om diskriminering ved lønnsfastsettelse. En arbeidstakers plikt er fastsatt i arbeidsmiljøloven § 2-3. Kontoret skal være hovedarbeidsplassen for alle ansatte, men det tilrettelegges for fleksibilitet og ansatte kan derfor søke om hjemmekontor.

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder / initiativer
- Konserndirektør - Forretningsprosesser og Teknologi	Gjelder for egen arbeidsstyrke	Intern	
- Konserndirektør - Forretningsprosesser og Teknologi	Gjelder for egen arbeidsstyrke	Intern	- Personopplysningsloven - Personvernforordningen (GDPR)
- Konserndirektør - Folk og Integrasjon	Gjelder for egen arbeidsstyrke	Intern	

Policy og retningslinjer	Beskrivelse
Varslingsrutiner	Rutinen beskriver interne og eksterne rutiner for behandling av varsler. Beskyttelse av individer som varsler. Rutinen er særlig relevant for å forebygge tiltak mot mobbing, trakassering og uønskede hendelser på arbeidsplassen, samt å ivareta de berørte partene.
Konsernet arbeider med å utarbeide egen policy innen rekruttering.	Konsernet har som mål å være en av Norges mest attraktive arbeidsgivere, med fokus på å tiltrekke, utvikle og beholde riktig kompetanse for fremtiden. For å kunne nå målet har vi definert i vår Standard for mangfold, inkludering og tilhørighet at mangfold skal veie tungt i våre rekrutteringsprosesser og sørge for at rekrutteringsprosessen eliminerer diskriminering. For å tiltrekke oss mangfold tilbyr vi også norskopplæring ved behov til kvalifiserte kandidater som vi ønsker å ansette. I henhold til standarden for mangfold og inkludering og tilhørighet utføres det en særskilt risikovurdering ved ansettelse av kandidater som kommer fra såkalte risikoland, definert av myndighetene. Denne policyen vil bli blant annet være aktuell ved å kunne påvirke mangfold i konsernet, samt opplæring og kompetanseutvikling.

^{*} Policyer godkjennes av styret, mens konserndirektør godkjenner standarder innenfor eget område.

^{*} Policyer merket intern tilgjengeliggjøres på konsernets intranett under styrende dokumenter. Policyer og retningslinjer merket offentlig tilgjengeliggjøres på konsernets nettside.

3.1.2.1 Rutiner for kontakt med egne arbeidsstyrke og arbeidstakerrepresentanter om påvirkninger (S1-2)

Partssamarbeid

Partssamarbeid er en viktig del av bedriftskulturen i SpareBank 1 Sør-Norge og spiller en avgjørende rolle for å sikre et godt arbeidsmiljø, effektiv drift og medbestemmelse for de ansatte. Dette samarbeidet gir de ansatte en kanal for påvirkning og medbestemmelse, spesielt når det gjelder saker som likelønn, diskriminering og mangfold.

SpareBank 1 Sør-Norge har bedriftsavtaler med LO Finans og Finansforbundet. Partssamarbeidet skal sikre at ansatte har medbestemmelse i beslutninger som påvirker deres arbeidssituasjon. Det er enighet om at samarbeidet mellom ledelse og tillitsvalgte skal foregå i trygge former, samtidig som det skal være rasjonelt og effektivt. Partene er også enige om at arbeidet som tillitsvalgt er av positiv betydning for konsernet og de tillitsvalgte. Gjensidige respekt og tillit for hverandres oppgaver og standpunkter står sterkt i partssamarbeidet.

Tillitsvalgte fra arbeidstakerorganisasjoner er avgjørende for å sikre at konsernet opprettholder et godt arbeidsmiljø og ivaretar de ansattes rettigheter og interesser. De påvirker alle våre viktige områder i S1 og styringsdokumenter slik som policyer og standarder. De bidrar til å bygge

tillit mellom ledelsen og de ansatte, som er essensielt for en velfungerende og produktiv arbeidsplass. Gjennom deres arbeid med representasjon, kommunikasjon, forhandlinger og støtte, sikrer de tillitsvalgte at de ansatte blir hørt og at deres behov blir adressert på en rettferdig og effektiv måte. Eksempler på et vellykket partsamarbeid er de tillitsvalgtes sentrale rolle i fusjonen. Tillitsvalgte vil fremover være sentral i arbeidet med utforming av nye bedriftsavtaler som skal på plass etter fusjonen.

Samarbeid etter fusjon

Etter fusjonen mellom SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge har medlemmer blitt valgt inn i Samarbeidsutvalget (SAMU) og Konsernansettelsesutvalget (KAU). Disse utvalgene består av representanter både fra ledelsen og de tillitsvalgte fra begge de to tidligere bankene, sammensatt likeberettiget for å reflektere størrelsen på hver av de to bankene som gikk inn i fusjonen. Videre er det lagt vekt på en god representasjon med hensyn til deltakere fra konsernledelse, kjønn og relevante fagområder. Dette viser at partssamarbeidet har vært en viktig faktor i å sikre at alle parter blir hørt og at ulike perspektiver blir representert etter fusjonen.

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder / initiativer
Varslingsmottaket	Gjelder for egen arbeidsstyrke	Intern	
Konserndirektør Folk og Integrasjon	Alle ledere som skal rekruttere		

, samt på konsernets intranett under styrende dokumenter.

Konsernansettelsesutvalg (KAU)

Skal behandle og har ansvar for all lokal lønnsdannelse, og skal sikre god lønnsprosess og involvering.

KAU har et ansvar for å beslutte, ivareta og sørge for riktig utvikling av lønnspolitikk.

Samarbeids – og arbeidsmiljøutvalg (SAMU)

Inkluderer både arbeidsmiljøutvalg og samarbeidsutvalg. SAMU har likt antall representanter fra ledelsen og de ansatte, og ledes annethvert år fra arbeidsgiver og arbeidstaker.

Utvalget møtes kvartalsvis for å diskutere og løse arbeidsmiljøsaker og samarbeidssaker. Hovedavtalen skal medvirke til å skape og videreutvikle et godt samarbeid innen bedriften. Utvalget arbeider for å stimulere de ansattes interesser for bedriftens arbeidsoppgaver og driftsresultat,

og gjennom opplysning skape forståelse for bedriftens samfunnsmessige betydning, samt impulser for utformingen av bedriftens policy.

SAMU skal påse at ansatte får mulighet til å tilegne seg kompetanse i takt med endringer som skjer i næringen, for å være en attraktiv arbeidsplass også i fremtiden. De påser at bedriftens rekrutterings- og opplæringspolitikk reflekterer de kunnskaps- og kompetansekrav som fremtidig drift antas å ville innebære.

SAMU har flere underutvalg;

Inkluderende arbeidsliv (IA)

- IA-utvalget i SpareBank 1 Sør-Norge er et viktig organ som arbeider for å fremme et inkluderende arbeidsliv (IA) og sikre at banken oppfyller sine forpliktelser under IA-avtalen.
- IA-utvalget rapporterer til SAMU i saker som angår arbeidsmiljø og HMS.
- Utvalget skal ha ett medlem fra både LO Finans og Finansforbundet, og to medlemmer fra HR/ arbeidsgiver.

Arbeidslivets kompetansesenter for rus og avhengighet (AKAN)

- AKAN-programmet i SpareBank 1 Sør-Norge er en viktig del av bankens arbeid for å forebygge rusmisbruk og spillproblemer, samt håndtere saker knyttet til dette.
- Konsernet har et eget AKAN-utvalg som består av representanter fra ledelsen, HR-avdelingen og vernetjenesten.

HMS-Forum

- HMS-Forum er en viktig arena for å diskutere og koordinere helse, miljø og sikkerhet (HMS) relaterte spørsmål på tvers av organisasjonen.
- Forumet er et operativt underutvalg til SAMU og har som mål å håndtere og forebygge HMS-hendelser.
- HMS-Forum skal fremme en åpen og kontinuerlig dialog om HMS-arbeidet i SpareBank 1 Sør-Norge, dele beste praksis og sikre at HMS-tiltak blir implementert effektivt.

Mangfold, inkludering og tilhørighetsutvalg (MIT)

- Utvalget består av 7 representanter fra banken som skal tilrettelegge for at konsernet skal være en inkluderende arbeidsplass hvor alle medarbeidere føler trygghet og tilhørighet.
- Utvalget skal øke bedriftens modenhet innenfor likestilling, mangfold, inkludering og tilhørighet.

3.1.2.2 Rutiner for å utbedre negative påvirkninger og kanaler der egen arbeidsstyrke kan gi uttrykk for bekymringer (S1-3)

SpareBank 1 Sør-Norge skal være en trygg arbeidsplass for alle, med en åpen kultur der den enkelte medarbeider blir hørt. Å få avdekket kritikkverdige forhold er viktig for arbeidsmiljøet, den enkeltes trivsel og viktig ut ifra et samfunnsperspektiv. Konsernet har som mål at ulovlige, uetiske eller andre kritikkverdige forhold ikke skal forekomme i virksomheten. Dersom slike forhold likevel forekommer, skal de tas tak i og håndteres forsvarlig. Ansatte, midlertidige

ansatte og innleide medarbeidere har en lovfestet rett, og i enkelte tilfeller en plikt, til å varsle om kritikkverdige forhold. Konsernets etiske retningslinjer må signeres av alle ansatte og sikrer at konsernets retningslinjer for varsling er godt kjent. Som arbeidsgiver har konsernet ansvar for å håndtere mottatte varsler forsvarlig, og verne den som varsler mot alle former for gjengjeldelse.

For å rapportere og identifisere finnes det ulike kanaler hvor medarbeidere og ledere kan varsle om uønskede hendelser, personvarsel, oppførsel og bekymringer:

Varslingskanal	Ansvarlig for oppfølging	Rutine	Tilgjengelighet
Winningtemp	Avdeling Folk og Integrasjon	Konsernet måler jevnlig (hver andre uke) temperaturen på arbeidsmiljøet.	Medarbeidere får hver andre uke mail fra Winningtemp med spørsmål, og kan når som helst bruke tjenesten via appen til Winningtemp.
Ernst&Young Advokatfirma AS (EY)	Følges opp av tredjeparten EY	Varsel til EY vil mottas av saksbehandlere i EY. Kontaktpersoner i konsernet er medlemmene i Varslingsmottaket. Dersom varselet omhandler noen av de faste medlemmene i varslingsmottaket, skal EY påse at informasjonen ikke sendes til den eller de det gjelder. Konsernet vil håndtere varselet videre og kan rådføre seg med EY i forbindelse med dette. EY vil imidlertid normalt ikke bistå konsernet direkte i eventuelle undersøkelser av varselet.	Medarbeidere kan varsle via webskjema (tilgjengelig på intranett), på telefon eller via brev.
Varslingsmottaket	Varslingsmottaket	I personalhåndboken og i etiske retningslinjer foreligger det en detaljert varslingsrutine, og hvordan rutinen for håndtering av varsler skal foregå. Konsernet har etablert et varslingsmottak bestående av personer fra ledelse og 2. linjefunksjon. Finner varslingsmottaket det nødvendig at flere bistår med håndteringen kan det brukes ressurser fra Varslingsutvalget der det er definert inn flere personer basert på kompetanse og rolle. Dersom varselet involverer personer i varslingsmottaket, skal informasjon om varselet ikke meddeles den eller de varselet omhandler, men i stedet utelukkende formidles til varslingsmottakets øvrige medlemmer.	- Detaljert beskrivelse og direkte link til kanalen på intranett og i personalhåndboken. - Varslingsmottaket har egen mailadresse medarbeidere kan sende varsel til.

Det kan også varsles til nærmeste leder, ansatte i Folk og integrasjon, verneombud, tillitsvalgt og SAMU eller direkte til medlemmer av varslingsmottaket.

Håndteringsrutinene for varsling av kritikkverdige forhold er beskrevet i G1-1, punkt 4.1.1.1.

3.1.2.3 Tiltak for å håndtere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter for arbeidsstyrken vår og effekten av disse (S1-4)

Undertema	Ønsket sluttresultat	Tiltak
Helse og sikkerhet	Medarbeidere som trives på jobb og kjennetegnes av høy friskhetsgrad	Verktøykasse med gode tiltak som kan brukes i ulike tilfeller, dette kan være forebyggende helsefremmende tiltak, gode ordninger knyttet til behandlingsforsikring, fokus på ledelse, samt oppfølging av sykefravær eller uønskede hendelser
Balanse mellom arbeid og fritid	Trygg og likestilt permisjon	- Coache ledere for god planlegging av permisjon - Gjennomføre samtaler både før og etter permisjon, muligheter for inkludering under permisjon om ønskelig
Likestilling mellom kvinner og menn og likelønn for arbeid av samme verdi	- Kjønnsbalanse på alle ledernivåer og tyngre fagstillinger - Likelønn for arbeid av samme verdi	- Vurdere kandidater av begge kjønn til lederstillinger og tyngre fagstillinger - Reflektere status på måloppnåelse i godtgjørelse til konsernledelse - Anskaffe verktøy for å kunne jobbe bedre med HR-data og -analyser
Inkludering av personer med funksjonsnedsettelse	Imøtekomme behov ansatte har og som dukker opp underveis i ansettelsen	- Gode rutiner for å imøtekomme behov ansatte har - Utforming av våre lokaler for å imøtekomme behov (eks: syns- og hørselstilrettelegging)
Mangfold	- En organisasjon preget av høy mangfoldskompetanse som tar ut verdien i mangfoldet vårt (økt mangfoldsmodenhet) - Livsfasepolitikk som ivaretar medarbeidere gjennom hele arbeidsforholdet uansett livssituasjon	- Opprette mentorordning på medarbeidernivå for kompetansedeling begge veier - Analysere aldersmangfold blant ledere - Anskaffe måleverktøy for å kunne jobbe databasert og peke ut vesentlige områder å fokusere på innen mangfold og inkludering
Opplæring og kompetanseutvikling	Alle medarbeidere skal ha muligheter for god faglig- og personlig utvikling	- Øke mangfoldskompetanse gjennom egne moduler og implementeringsplaner - Sikre at mangfoldsledelsesaspektet er godt innarbeidet i alle eksisterende talent- og lederutviklingsprogrammer
Tiltak mot vold og trakassering på arbeidsplassen	En arbeidsplass uten tilfeller av vold og trakassering	- Synlighet og fortelle om nulltoleranse for mobbing og trakassering: årlig minne om varslingsrutiner, arbeid mot ledere osv. - Øke frekvensen i Winningtemp fra hver tredje til hver andre uke. Håndtere varsler i Winningtemp så raskt som mulig. Gode oppfølgingsrutiner for lederne. - Revidere varslingsrutiner årlig og gjennomgå dem i alle ledergrupper

* Målene med konkrete KPIer forklares i sine respektive tabeller i kapittel 3.1.3 Måleindikatorer og mål

De overnevnte tiltakene har ikke pådratt konsernet vesentlige investerings- eller driftskostnader.

Målsetting*

- Friskhetsgrad minimum 97%
-
- Begge kjønn skal være likestilt til å ta ut permisjon
-
- Kjønnsbalanse 50/50
 - Ingen lønnsforskjell på bakgrunn av kjønn.
-
- Universell utforming av alle våre lokaler
-
- Økt mangfoldsmodenhet
-
- Økt mangfoldskompetanse
 - 100% av ledere skal ha gjennomført mangfoldsledelsesprogram
 - 100% gjennomføring av medarbeidersamtaler
-
- Nulltoleranse for vold og trakassering
-

3.1.3 Måleindikatorer og mål

3.1.3.1 Mål for håndtering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter (S1-5)

SpareBank 1 Sør-Norge jobber kontinuerlig for å skape en kultur hvor alle føler en tilhørighet og inkludering. Etter fusjonen 1. oktober 2024 har det vært vesentlig å få en felles konsernstrategi på plass som kjennetegnes av stolte medarbeidere, inkludering og tilhørighet, bygge ett lag, være en attraktiv arbeidsplass og ha medarbeidere og ledere som inspirerer, har omtanke for hverandre og handlekraft.

For å skape en felles retning for våre medarbeidere ble det arrangert en workshop i november for å lande mål og tiltak for en felles strategisk retning. Workshop bestod av en fysisk samling med deltakere fra Folk og Integrasjon, Bærekraft, Compliance og Konserntjenester. Tillitsvalgte og SAMU blir også involvert i arbeidet. Resultatet pekte ut to overordnede målsetninger for vårt arbeid med egen arbeidsstyrke:

I prosessen med å sette mål ble det naturlig å videreføre mål på kjønnsbalanse, sykefravær (friskhetsgrad) og likelønn da begge banker målte dette fra før. Arbeidet med mangfold og inkludering ble også satt høyt på agendaen for å oppnå konsernmålene våre mot kunder og å være en attraktiv arbeidsplass. Derfor ble det satt konkrete målsetninger og KPIer på disse områdene som skal følges med på og settes konkrete tiltak for. Andre temaer vi var innom å sette mål på var for eksempel varsling, universell utforming og arbeidsinkludering. Dette vil bli diskutert videre, men ikke målfestet ennå.

⇒ Målet om å øke mangfoldsmodenheten i organisasjonen for å ta ut verdien i mangfoldet vårt innebærer målsetninger innen mangfoldskompetanse og mangfoldsledelse og verktøy for å jobbe databasert med mangfold og inkludering. Se S1-9 og S1-13 for KPIer og tiltak.

⇒ Målet om like muligheter og likelønn blant våre ansatte innebærer målsetninger innen kjønnsbalanse, likelønn og friskhetsgrad. Se S1-6, S1-14 og S1-16 for KPIer og tiltak.

Det skal jobbes videre med en handlingsplan som

iverksettes første halvår i 2025. Videre rapporteres det på vesentlige måleindikatorer for konsernet, og med tilhørende målsetting og tiltak der dette er relevant.

Opplysninger om foretakets ansatte (S1-6)

Egen arbeidsstyrke består av faste ansatte, midlertidig ansatte (bankansatte vikarer og byråvikarer) og innleide konsulenter. Midlertidig ansatte dekker opp for fravær ved for eksempel foreldrepermisjoner og langvarig sykefravær, eller i perioder med stor arbeidsmengde, og leies inn fra bemanningsforetak.

Kjønn	Antall
Kvinner	1404
Menn	1158
Totalt antall	2562

Tallet er rapportert i antall ansatte ved utgangen av rapporteringsperioden. Antallet gjelder for hele konsernet og inkluderer egen arbeidsstyrke som beskrevet over.

Region	Faste ansatte	Midlertidig ansatte	Ikke garanterte timer	Totalt
Antall region Vestland	270	11	0	281
Antall region Rogaland	1238	53	0	1291
Antall region Agder	136	2	0	138
Antall region Oslo	97	1	0	98
Antall Sørøst (Buskerud, Telemark og Vestfold)	692	2	0	694

Tallene er rapportert i antall ansatte ved utgangen av rapporteringsperioden. Antall gjelder for hele konsernet og inkluderer faste ansatte samt midlertidige ansatte (bankansatte vikarer og byråvikarer).

Antall ansatte	Kvinner	Menn	Totalt
Antall fast ansatte	1358	1075	2433
Antall midlertidig ansatte	36	33	69
Antall ikke garanterte timer ansatte	0	0	0

Tallene er rapportert i antall ansatte ved utgangen av rapporteringsperioden. Antall gjelder for hele konsernet og inkludere faste ansatte samt midlertidige ansatte

(bankansatte vikarer og byråvikarer).

Tallene er rapportert i antall ansatte og om annet ikke er spesifisert er rapporterte tall fra 31.12.2024. Se også årsregnskapet 2024, note 21 Personalkostnader.

Beskrivelse	2024
Totalt antall ansatte som sluttet	139
Turnoverrate	4,8%

Tallene er rapportert i antall ansatte ved utgangen av rapporteringsperioden. Antall gjelder for hele konsernet. Grunnet fusjonen er tallet som rapporteres fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024. Turnoverraten beregnes ved antall som har sluttet i rapporteringsperioden og gjelder kun faste ansatte.

Mål for kjønnsbalanse*

Definisjon (metode)	Andel av hvert kjønn (ref norsk lov to juridiske kjønn; mann/kvinne) på alle ledernivåer og i tyngre fagstillinger	
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	Minimum 40% av hvert kjønn på alle ledernivåer og i tyngre fagstillinger	
Status måloppnåelse	2024	2025
	- Ledernivå 2: kvinneandel 33% - Ledernivå 3: kvinneandel 36% - Ledernivå 4: Kvinneandel 36%	
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	Minimum 45 % av hvert kjønn på alle ledernivåer og i tyngre fagstillinger	
Langsiktig mål (>5 år)	Kjønnsbalanse (50/50) på alle ledernivåer og tyngre fagstillinger	
Baseline	Baseline år: 2023 (tidligere SpareBank 1 SR-Bank) . - Ledernivå 2: kvinneandel 40 % - Ledernivå 3: kvinneandel 35 % - Ledernivå 4: kvinneandel 37 %	
Tiltak	- Rekruttering: Vurdere kandidater av begge kjønn til lederstillinger og tyngre fagstillinger - Godtgjørelse: reflektere status på måloppnåelse hos øverste ledelse	

3.1.3.2 Opplysninger om innleid arbeidskraft (S1-7)

For å sikre kontinuitet og dekke opp for fravær ved foreldrepermisjoner, langvarig sykefravær og ferieavvikling leier konsernet inn midlertidig ansatte (vikarer) fra bemanningsforetak. Det benyttes også vikarer i perioder med spesielt stor arbeidsmengde. Det er inngått egen avtale med Finansforbundet om slik bruk av vikarer som er i tråd med nytt regelverk om innleie. Andelen vikarer har vært relativt stabil over tid. Konsernet overvåker nøye omfanget av vikarbruk på månedlig basis. I tillegg leier SpareBank 1 Sør-Norge inn konsulenter til prosjektledelse, utviklingsprosjekter og andre situasjoner hvor konsernet har midlertidig behov for spesifikk spesialkompetanse.

Antall	2024
Byråvikar	51

Tallet er rapportert i antall byråvikarer ved utgangen av rapporteringsperioden. Antall gjelder for hele konsernet.

3.1.3.3 Mangfoldsindikatorer (S1-9)

Toppledelsen i SpareBank 1 Sør-Norge består av konserndirektører for hvert forretningsområde, inkludert konsernsjef. Konsernledelsen består 4 kvinner (31%), og 9 menn (69%).

Aldersfordeling

Aldersintervall	Antall faste ansatte	% av totalt antall ansatte
Under 30 år	555	23 %
Mellom 30 og 50 år	1167	48 %
Over 50 år	729	30 %

Tallene er rapportert i antall ansatte ved utgangen av rapporteringsperioden og inkluderer faste ansatte samt midlertidige ansatte (ikke byråvikar).

Øke mangfoldsmodenheten i organisasjonen for å ta ut verdien i mangfoldet vårt

Mål: Mangfoldsmodenhet

Definisjon (metode)	Definisjon av mål: For å få bedre innsikt i interseksjonaliteten (de sosiale kategoriene, både synlig og usynlig mangfold) i mangfoldet vårt, mangfoldskompetansen og mangfoldsmodenheten i organisasjonen har vi behov for å anskaffe et måleverktøy. Når vi har fått på plass dette kan vi etablere en baseline som utgangspunkt for målsetting. Dette vil sette oss i stand til å kontinuerlig måle fremgang mot målsetningene våre.	
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	KPI: Gjennomføre måling av mangfoldsmodenhet, etablere baseline	
Status måloppnåelse	2024 Mangler data	2025 Mangler data
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	KPI: Sette konkret mål for mangfoldsmodenhet, kontinuerlig måle fremgang mot målene	
Langsiktig mål (>5 år)	KPI: Økt mangfoldsmodenhet	
Baseline	• Har ikke data for å kunne beskrive baseline	
Tiltak	• Anskaffe måleverktøy	

3.1.3.4 Måleindikatorer for opplæring og kompetanseutvikling (S1-13)

Kjønn	Prosentandel av ansatte som deltok i regelmessige prestasjons- og karriereutviklingssamtaler
Kvinner	85 %
Menn	81 %
Totalt	83 %

Tall er rapportert i prosentandel ansatte som har gjennomført regelmessige prestasjons- og karriereutviklingssamtaler i løpet av rapporteringsperioden og er hentet ved utgangen av rapporteringsperioden. Andel gjelder for SpareBank 1 Sør-Norge (kun morbank) og inkluderer kun faste ansatte. Grunnet fusjonen er prosentandel som deltok i regelmessige prestasjons- og karriereutviklingssamtaler rapportert fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024.

Noen samtaler blir ikke teknisk fullført i systemet, selv om selve samtalen har funnet sted. Dette resulterer i at gjennomføringsandelen fremstår lavere enn det faktiske antallet fullførte samtaler. Det vil derfor være noe underrapportering.

Kjønn	Gjennomsnittlig antall opplæringstimer per ansatt
Kvinner	8,3
Menn	7,5
Totalt per ansatt	7,9

Tall er rapportert i antall timer gjennomført i løpet av rapporteringsperioden og er hentet ut ved utgangen av rapporteringsperioden. Antall gjelder for SpareBank 1 Sør-Norge (kun morbank) og inkluderer faste ansatte og midlertidige ansatte (ikke konsulenter).

Grunnet fusjonen er antall opplæringstimer rapportert fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024. Det vil være noe underrapportering grunnet eksternt gjennomførte kurs som ikke er dokumentert i SpareBank 1 Sør-Norges læringsportal.

Øke mangfoldsmodenheten i organisasjonen for å ta ut verdien i mangfoldet vårt

Mål: Mangfoldskompetanse

Definisjon (metode)	Definisjon av mål: Gjennomføring av Start Smart Sammen modul «Mangfold»	
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	KPI: 100 % av konsernledelsen og deres ledergrupper skal ha fullført Start Smart Sammen modul «Mangfold»	
Status måloppnåelse	2025	2026
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	KPI: 100 % av alle avdelinger skal ha fullført Start Smart Sammen modul «Mangfold»	
Langsiktig mål (>5 år)	KPI: Økt mangfoldskompetanse (se KPI på innsikt i mangfoldsmodenhet)	
Baseline	Eventuell beskrivelse av baseline: kommer i 2025	
Tiltak	• Utvikle Start Sammen Sammen modul «Mangfold» • Utarbeide implementeringsplan, inkl. kommunikasjon og forankring hos konsernledelsen	

Mål: Mangfoldsledelse

Definisjon (metode)	Definisjon av mål: Gjennomføring av mangfoldsledelsesprogram for ledere	
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	KPI: Utvikle og designe mangfoldsledelsesprogram. Implementeres i 2026	
Status måloppnåelse	2026	2027
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	KPI: Minimum 50 % av lederne våre skal ha gjennomført mangfoldsledelsesprogram (implementeres først i 2026)	
Langsiktig mål (>5 år)	KPI: 100 % av våre ledere skal ha gjennomført mangfoldsledelsesprogram	
Baseline	Eventuell beskrivelse av baseline: kommer i 2026	
Tiltak	Sikre at mangfoldsledelsesaspektet er godt innarbeidet i alle eksisterende talent- og lederutviklingsprogrammer	

3.1.3.5 Måleindikatorer for arbeidsmiljø (S1-14)

Helse og sikkerhetsindikatorer

Beskrivelse	2024
Antall tilfeller av registrerbar arbeidsrelatert sykdom hos ansatte	2
Antall dager tapt på grunn av arbeidsrelaterte skader og dødsfall som følge av arbeidsrelaterte ulykker, arbeidsrelatert sykdom og dødsfall som følge av sykdom hos ansatte	2

Tilfeller av arbeidsrelatert sykdom følges opp på individnivå. Det har ikke vært noen dødsfall hos ansatte som følge av arbeidsrelaterte ulykker eller sykdom, ei heller noen registrerte arbeidsulykker.

Tallet er rapportert i antall tilfeller og dager i løpet av rapporteringsperioden. Antall gjelder for hele konsernet. Grunnet fusjonen er antall tilfeller rapportert fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024. Vi antar at det er en del underrapportering som gjenspeiles i samfunnet generelt, da medarbeider ikke har plikt til å oppgi årsak.

Like muligheter og likelønn

Mål: Friskhetsgrad

Definisjon (metode)	Friskhetsgrad er definert som andel av arbeidstiden arbeidsstyrken er til stede og friske uttrykt i prosent (friskhetsgrad = 100% - sykefraværspersent). Ikke medberegnnet andres sykdom.	
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	Friskhetsgrad minimum 96 %	
Status måloppnåelse	2024 94,1 %*	2025
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	Friskhetsgrad minimum 97 %	
Langsiktig mål (>5 år)	Friskhetsgrad minimum 97 %	
Baseline	2023: Friskhetsgrad 95,8 %	
Tiltak	- HR er sparringspartner for ledere - tidlig innsats - Etablere en «verktøykasse» med tiltak for ulike tilfeller	

*Morbank har friskhetsgrad 95%.

Vi har valgt å benytte begrepet «friskhetsgrad» for å fokusere på tilstedeværelsen av friske medarbeidere, som et positivt uttrykk for arbeidsevne og tilstedeværelse. Sykefravær måler det motsatte: hvor mye av arbeidsstyrken som er fraværende grunnet sykdom. Tallet rapporteres som et gjennomsnitt av rapporteringsperioden, og grunnet fusjonen er det et gjennomsnitt av tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024. Tall for baseline 2023 inkluderer ikke ForretningsPartner AS og FinStart Nordic, samt tidligere SpareBank 1 Sørøst-Norge.

3.1.3.6 Måleindikator for balanse mellom arbeid og fritid (S1-15)

Foreldrepermisjon	2024
Andel ansatte som tok ut foreldrepermisjon	5,7 %
Kvinner	3,4 %
Menn	2,3 %

Alle (100%) har rett på foreldrepermisjon etter norsk lov

Tallet er rapportert i antall ansatte i løpet av rapporteringsperioden. Antallet gjelder for hele konsernet. Grunnet fusjonen er antall ansatte rapportert fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024. Andel ansatte som tok ut foreldrepermisjon i 2024 ville trolig vært noe høyere om fusjonen hadde skjedd per 01.01.2024.

3.1.3.7 Måleindikator for godtgjøring (lønnforskjell og samlet godtgjøring) (S1-16)

Kompensasjonsindikatorer

Beskrivelse	2024	Forklaring
Prosentvis forskjell i gjennomsnittlig avtalt årslønn mellom kjønnene	83 %	Forskjell i gjennomsnittlig avtalt årslønn mellom kvinner og menn uttrykt i % av gjennomsnittlig lønnsnivå for menn
Total kompensasjonsforhold	13 %	Årlig total godtgjørelse til konsernets høyest betalte person

Like muligheter og likelønn

I 2024 utgjør kvinners gjennomsnittlige årslønn 83 % av menns gjennomsnittlige årslønn. Dette indikerer en lønnsforskjell mellom kjønnene.

Disse tallene er rapportert som årslønn ved utgangen av rapporteringsperioden og inkluderer både faste ansatte og midlertidige ansatte (inkludert bankansatte vikarer).

Videre viser et total kompensasjonsforhold på 13 % at medianlønnen i konsernet tilsvarer 13 % av lønnen til den høyest betalte medarbeideren i konsernet i 2024.

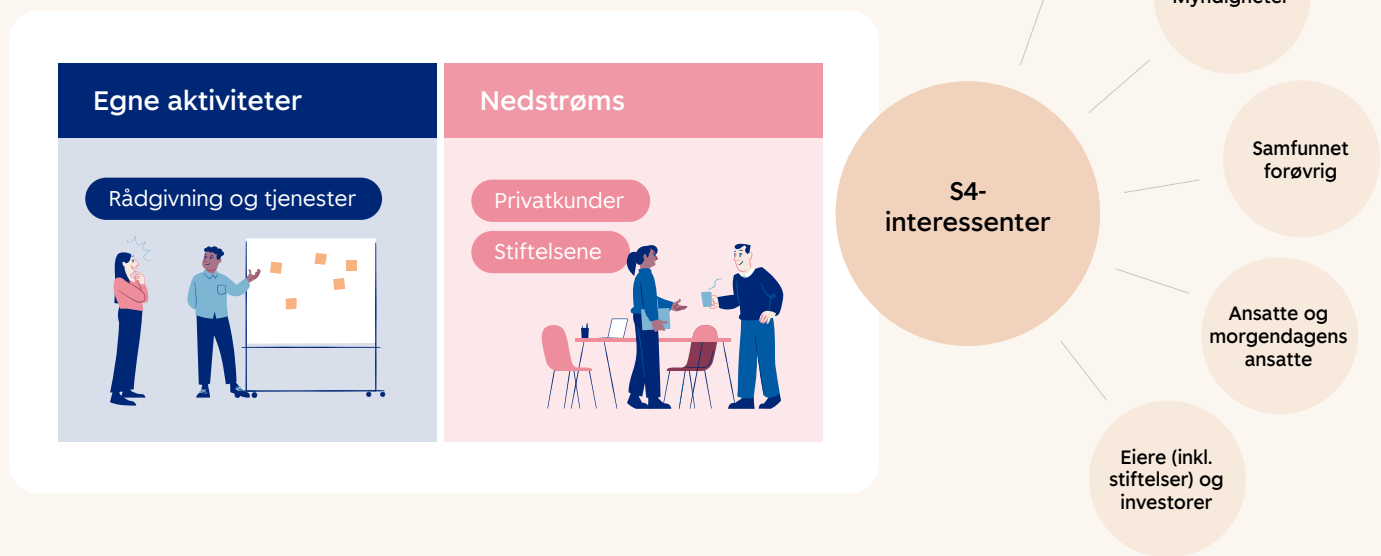
3.1.3.8 Hendelser, klager og alvorlige menneskerettsbrudd (S1-17)

Diskriminering

Beskrivelse	2024
Totalt antall tilfeller med påstand om diskriminering, inkludert trakassering, rapportert i perioden	2

Begge de to nevnte sakene knyttet til diskriminering er behandlet hvorpå det er konkludert med at det ikke var diskriminering eller at det ikke var mulig å føre bevis for at det hadde skjedd diskriminering. Det er ikke betalt noen bøter eller kompensasjoner i perioden. Tallet er rapportert i antall tilfeller i løpet av rapporteringsperioden. Antallet gjelder for hele konsernet. Grunnet fusjonen er antall tilfeller rapportert fra tidligere SR-Bank 01.01-30.09.2024, og hele SpareBank 1 Sør-Norge 01.10-31.12.2024.

3.2 Forbrukere og sluttbrukere (ESRS S4)

Våre viktigste områder i S4

Tema	Undertema	Relevante rapporteringskrav	Beskrivelse av områder med vesentlig påvirkning, risiko og muligheter
Sosial inkludering	Ikke-diskriminering	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4	- Negativ påvirkning på personkunder dersom vi forårsaker, bidrar til eller har forbindelse til diskriminering - Risiko for at personkunder utsettes for utilsiktet diskriminering på grunnlag av kjønn eller bakgrunn - Økt bruk av teknologi og digitalisering kan medføre at enkelte kundegrupper ikke får samme tilgang på produkter og tjenester
	Tilgang til varer og tjenester	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4	Økt bruk av teknologi og digitalisering kan medføre at enkelte kundegrupper ikke får samme tilgang på produkter og tjenester
	Økonomisk likestilling*	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4, S4-5	Positiv påvirkning dersom vi forårsaker eller bidrar til økt økonomisk likestilling
	Ansvarlig markedsføring	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4	Potensiell negativ påvirkning på personkunder dersom konsernet utilsiktet forårsaker, bidrar til eller har forbindelse til villedende informasjon om bærekraftspresentasjonen til konsernet eller produkter og tjenester.
	Bevare sparebank-tradisjonen*	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4	- Positiv påvirkning på forbrukere og andre individer i kjerneområdene gjennom overskudd som deles ut via stiftelsene til bekjempelse av utenforskap. - Samarbeid med stiftelsene innebærer en vesentlig finansiell mulighet knyttet til å opprettholde og styrke omdømmet som lokalbank i kjerneområdene våre.
Informasjonsrelaterte konsekvenser	Personvern	S4-1, S4-2, S4-3, S4-4	- Negativ påvirkning på personkunder dersom vi forårsaker, bidrar til eller har en forbindelse til brudd på personvernrettigheter - Risiko for at personkunder utsettes for utilsiktede brudd på personvernrettigheter, enten gjennom handlinger eller fravær av handlinger begått av banken, eller en tredjepart som behandler personopplysninger på vegne av banken.

*Tema er selskapsspesifikt

3.2.1 Strategi

3.2.1.1 Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og koblingen til vår strategi og forretningsmodell (SBM-3)

SpareBank 1 Sør-Norge bistår personkunder i viktige beslutninger og investeringer gjennom å tilby lån, sparemuligheter, forsikring, eiendomsmegling og andre finansielle tjenester og rådgivning. Konsernet kombinerer fysisk og digital rådgivning mot kundene gjennom å både være sterkt representert med kontorer i hele vårt markedsområde, og ha et kundesenter med god tilgjengelighet og digitale løsninger. Gjennom å tilby finansielle produkter har vi mulighet til å positivt bidra med produkter og tjenester våre forbrukere har behov for. Derimot har konsernet også potensiell og faktisk negativ påvirkning knyttet til personvern, markedsføring eller manglende tilgang på våre produkter.

Tjenestene og produktene SpareBank 1 Sør-Norge leverer genererer store inntekter for våre eiere, deriblant sparebankstiftelsene. Å bidra til og sørge for at disse midlene bidrar mest mulig til positive ringvirkninger i vårt markedsområde har stor strategisk viktighet.

Utfordringer knyttet til likestilling og mangfold er også en kjent problemstilling for finanssektoren. Beslutninger

knyttet til finansiering kan utilsiktet være påvirket av økonomiske og sosiale forhold i samfunnet der sårbare grupper er mer utsatt for diskriminering. En annen gryende problemstilling rundt rettferdig omstilling er hvorvidt grønne lån til omstilling av boliger er mindre tilgjengelig for lavinntektsgrupper. I kommunikasjonen med våre kunder er det også en potensiell risiko for grønnvasking dersom konsernets arbeid med bærekraft ikke blir presentert korrekt.

Målet med finansiell inkludering er å skape økonomiske muligheter og stabilitet for en større andel av samfunnet. Det handler om å gi enkeltpersoner og bedrifter tilgang til banktjenester, kreditt og andre finansielle tjenester. Det betyr blant annet å tilby bankkontoer, lån, forsikringer og andre finansielle produkter til en bredere del av befolkningen, inkludert flere blant de som tidligere har vært ekskludert fra slike tjenester på grunn av økonomisk status, geografisk beliggenhet eller andre faktorer. Ifølge SpareBank 1 Sør-Norge sin strategi skal vi være en bank som er «best for noen, god for alle».

Kobling til verdikjede og berørte interessenter	Policy og retningslinjer
Egne aktiviteter, nedstrøms Gjelder særlig ulike grupper som kan være mer utsatt for diskriminering i samfunnet ellers	- Policy for produkt- og tjenestestyring - Standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger
Egne aktiviteter, nedstrøms Alle forbrukere og sluttbrukere i personmarkedet, men gjelder særlig ulike grupper som kan være mer utsatt for begrensning i tilgang til produkter og tjenester	
Egne aktiviteter, nedstrøms Alle forbrukere og sluttbrukere i personmarkedet	
Egne aktiviteter, nedstrøms Alle forbrukere og sluttbrukere i personmarkedet	Standard for ansvarlig markedsføring og bærekraft i kommunikasjon
Nedstrøms Samfunnet som helhet, alle forbrukere og sluttbrukere i personmarkedet	SpareBank 1 Sør-Norge har ingen policy direkte knyttet til temaet
Egne aktiviteter, nedstrøms Alle forbrukere og sluttbrukere i personmarkedet	- Policy for personvern - Standard for personvern - Standard for sletting av personopplysninger

3.2.2 Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter

Policyer og retningslinjer relatert til forbrukere (S4-1)

Policy og retningslinjer	Beskrivelse
Policy for bærekraft	Formålet med Policy for bærekraft er å gi føringer for konsernet sine holdninger til, og arbeidet med, bærekraft. Konsernet har et ansvar for å ikke forårsake eller bidra til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter og å bidra til åpenhet gjennom å sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
Policy for produkt- og tjenestestyring	Gir føringer og stiller krav til produktene og tjenestene som konsernet tilbyr. Policyen stiller overordnede krav om hvilke produkter og tjenester som kan tilbys til konsernets kunder og hvordan disse skal vurderes og kvalitetssikres, bl.a. i forhold til konsernets etiske retningslinjer, bærekraftprinsipper, styrets risikovilje, kundens interesser og krav om god forretningsskikk. Den skal ivareta ansvaret for å sikre at produktene og tjenestene er i samsvar med kundens interesser og at kunden tar velinformerte valg når de inngår avtaler med SpareBank 1 Sør-Norge. Et viktig styrende prinsipp i policyen er at kundeflager og øvrige uønskede hendelser relatert til produkter og hendelser skal registreres og behandles for å minimere skade for kunde, samt sikre at tiltak iverksettes for å unngå at lignende kan skje igjen.
Policy og standard for personvern	Policy for personvern gir føringer for hvordan konsernet skal håndtere personopplysninger og ivareta personvern i de prosesser og oppgaver som blir utført i konsernet. Standard for personvern supplerer policy for personvern. Se utfyllende beskrivelse i Egen arbeidsstyrke (S1), kap. 3.1.2
Standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger	Se utfyllende beskrivelse i Egen arbeidsstyrke (S1), kap. 3.1.2
Standard for ansvarlig markedsføring og bærekraft i kommunikasjon	Formålet til standarden er å sikre at markedsføring av de produkter og tjenester som leveres av konsernet er i tråd med lovkrav, bransjenormer og annen relevant regulering. Slik sikrer vi konsernets etterlevelse, og trygghet for kunder og forbrukere generelt som mottakere av markedsføring.
Standard for sletting av personopplysninger	Standarden tilhører policy og standard for personvern, og skal sikre at vi oppfyller slettekravene i personopplysningsloven og personvernforordningen, bransjenormer for behandling av personopplysninger i bank og kredittforetak, oppbevaringskravene i særlovgivningen og behovet for oppbevaring av personopplysninger for dokumentasjonsformål. Standarden suppleres av mer detaljerte sletterutiner for ulike systemer, som utarbeides av systemeiere.
Standard for universell utforming av IT-løsninger***	Standarden beskriver ansvar og tiltak ansatte og innleide må forholde seg til for å sikre universell utforming av digitale tjenester.

* Policyer godkjennes av styret, mens konserndirektør godkjenner standarder innenfor eget område.

** Policyer merket intern tilgjengeliggjøres på konsernets intranett under styrende dokumenter. Policyer og retningslinjer merket offentlig tilgjengeliggjøres på konsernets nettsider.

*** Standarden eies og revideres av SpareBank 1 Utvikling, som står bak utvikling av mye av bankens digitale tjenester.

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder / initiativer
Konserndirektør Økonomi, Finans og Bærekraft	Gjelder for alle medarbeidere i konsernet. Det forventes at konsernets forretningsforbindelser, og deres forretningsforbindelser, skal følge de samme retningslinjene	Offentlig	- UN Global Compacts 10 prinsipper for ansvarlig næringsliv - OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper - FNs prinsipper for ansvarlig bankdrift - FNs bærekraftsmål - FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter - FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter - ILOs kjernekonvensjoner
Konserndirektør Kundetilbud, Marked og Innovasjon	Gjelder for alle medarbeidere i konsernet.	Intern	- EBA sine retningslinjer for styring og kontroll (GL 05) - EBA guidelines on product oversight and governance arrangements for retail banking products - ESMA Guidelines on MiFID II product governance requirements - Directive (EU) 2016/97 — the Insurance Distribution Directive (IDD) - Lov om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. (markedsføringsloven)
Konserndirektør Forretningsprosesser & Teknologi	Gjelder for alle medarbeidere i konsernet.	Intern	- Personopplysningsloven - Personvernforordningen (GDPR)
Konserndirektør Økonomi, Finans & Bærekraft	Gjelder for alle medarbeidere i konsernet. Det forventes at konsernets forretningsforbindelser, og deres forretningsforbindelser, skal følge de samme retningslinjene	Offentlig	
Konserndirektør Kundetilbud, Marked og Innovasjon	Gjelder for alle medarbeidere i konsernet, særlig de som arbeider med utforming av markedsføringsmateriell og dialog med eksterne markedsføringsbyrå.	Intern	
Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi	Gjelder for alle ansatte i konsernet som behandler personopplysninger.	Intern	
SpareBank 1 Utvikling	Gjelder for alle som utvikler bankens digitale tjenester	Intern	Forskrift om universell utforming av IKT-løsninger

e, samt på konsernets intranett under styrende dokumenter.

3.2.2.1 Rutine for å kommunisere med forbrukere om påvirkninger (S4-2)

Perspektivene til våre forbrukere

Som en bank med åpne dører i hele vårt markedsområde er våre ansatte i kundefront og personmarkedet kontinuerlig i dialog med våre forbrukere og sluttbrukere. I tillegg kan kunder booke digitale møter med våre rådgivere for å få hjelp med store og små livshendelser. Banken har en beste praksis for rådgivning som inkluderer å anbefale kundene å gjøre bevisste valg som bidrar til mer likestilt økonomi. Dette kan være å involvere begge parter i parforhold i rådgivningssamtaler, anbefale å fordele sparemidler, eller forsikre begge parter tilpasset forskjeller i økonomi og behov. Daglig håndterer rådgiverne mangfoldige problemstillinger, og dersom nye dukker opp har banken rutiner på innmelding av saker om hverdagsøkonomi, finansiering og sparing i bankens Brukerstøtte.

Utover de dagligdagse interaksjonene mellom forbruker og rådgiver gjennomføres det periodevis markeds- og kundeundersøkelser der tilfredshet, behov og barrierer hos våre kunder undersøkes. Banken måler sine kunderelasjoner hvert halvår. I alle analyser ligger det til grunn behandlingsgrunnlag som sikrer god ivaretagelse av kundenes rettigheter og etterlevelse av regulatoriske forhold. Markedsinnsikt blir blant annet brukt i arbeidet med å utvikle tjenester innen sosial inkludering, som tiltak for å redusere digitalt utenforskap sammen med leverandøren Kakadu. Spesifikke rutiner for hvordan perspektivene til våre forbrukere og sluttbrukere skal inkluderes i beslutningsprosesser er ikke på plass.

I tillegg har vi en tilbakemeldingsfunksjon i flere av våre tjenester, som varslingskanaler ved misnøye. Se våre rutiner for uønskede hendelser under «Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der forbrukere og sluttbrukere kan melde inn bekymringer» i kap. 3.2.2.2.

➡ Interessentdialogen er også viktig for å inkludere perspektiver fra våre forbrukere og i konsernets strategi og videre arbeid. Se Generelle opplysninger (ESRS2) «Interessentene og synspunktene deres» kap. 1.3.2.

Det operasjonelle ansvaret for å sikre god kommunikasjon med forbrukere og sluttbrukere og sikre at deres perspektiver blir tatt i betraktning i beslutningsprosesser ligger hos Konserndirektør Kundetilbud, Marked og Innovasjon (digitale tjenester) og Konserndirektør Privatmarked (fysiske tilbud).

Kundens personvern

Konsernet har et høyt fokus på etterlevelse av personvernregelverket (GDPR). Videre følger vi den gjeldende bransjenormen for behandling av personopplysninger i bank og kredittforetak fra Finans Norge og bransjenorm for behandling av personopplysninger i eiendomsmeglingsbransjen fra Eiendom Norge. Vi jobber kontinuerlig med å sikre åpenhet og at personopplysningene er trygge og behandles på

en lovlig og korrekt måte. Konsernets potensielle negative påvirkning på personvern krever at vi er åpne om hvordan vi behandler personopplysningene til kundene våre og opplyser tilstrekkelig om deres rettigheter.

Banken har en egen personvernerklæring hvor kunder får informasjon om hvordan banken behandler personopplysninger, til hvilket formål og med hvilket behandlingsgrunnlag. Personvernerklæringen oppdateres løpende. I enkelte tilfeller innhenter vi samtykke fra kunden til å behandle personopplysninger. Vi innhenter eksempelvis samtykke om vi skal behandle særlige kategorier av personopplysninger som fagforeningsopplysninger og helseopplysninger, eller når vi skal personalisere markedsføringen basert på data vi lagrer om kunden. Samtykket ivaretar alltid formkravene i personvernforordningen og er frivillig, uttrykkelig og informert. Samtykketeksten gir kundene god informasjon om hva samtykkene brukes til. Kunder kan enkelt trekke tilbake samtykke i egen mobil- og nettbank, hvor bankens behandling av personopplysninger umiddelbart opphører.

Banken har en egen personvernavdeling som består av personvernombudet og et team av personvernrådgivere som er kundenes kontaktpunkt når de har spørsmål om personvern eller ønsker å benytte seg av sine rettigheter. Personvernavdelingen skal sikre at konsernet overholder personvernforordningen, øvrig regelverk med personvernbestemmelser og interne retningslinjer. Arbeidet skal opprettholde tilliten hos kunder og interessenter, redusere risikoen for regulatoriske bøter eller sanksjoner, og beskytte konsernets omdømme. Avdelingen er sentralt plassert i konsernet og bidrar med strategisk, forretningsmessig og operativ rådgivning innenfor fag og regelverk knyttet til personvern. Avdelingen er en viktig ressurs i konsernets arbeid med å sikre en pålitelig behandling av personopplysninger.

Datterselskap som inngår i EiendomsMegler 1-alliansen har et eget fagutvalg, som sender ut GDPR KIT til alle ledere. Pakken består av behandlingsprotokoll, oversikt over leverandører, rutine for håndtering av personopplysninger, risiko og kontrollmatrise, databehandlingsavtale og data-delingsavtale for å hente inn samtykke fra forbrukere, og rutine for håndtering av personopplysninger. Hvert foretak står fritt til å tilpasse disse rutinene. Varslinger om avvik på personvern hos konsernets eiendomsmeglerforetak behandles på samme måte som i resten av konsernet.

Arbeid med sårbare grupper

SpareBank 1 Sør-Norge sin standard for menneskerettigheter og aktsomhetsvurderinger gir konsernet et ansvar for å ikke bidra til å negativt påvirke menneskerettighetene til grupper som kan være utsatt for diskriminering. Mest vesentlig for forbrukere og sluttbrukere er åpenhetslovens prosess med tiltak basert på funn rundt finansiell tjenesteyting for privatmarkedet.

➡ Arbeidet med aktsomhetsvurderinger er beskrevet i Generelle opplysninger (ESRS2) «Uttalelse om aktsomhetsvurderinger» kap. 1.2.4

Etterlevelse av bransjenormer og nye regelverk som hensyntar behovene til sårbare grupper, er sentralt i vårt arbeid. Blant annet Finans Norge sin bransjenorm for finansiell inkludering er viktig i tilpasning av nåværende og utviklingen av fremtidige produkter.

Mye av vår digitalutvikling skjer via SpareBank 1 Utvikling. I enkelttilfeller har grupper med variert funksjonsevne blitt inkludert i utviklingsprosessen. Blant annet ble det brukt en blind ekspertbruker i utviklingen av mobilbanken, som ble trukket fram som et av momentene som sikret oss 1.plassen da Cicero i 2024 kåret Norges beste mobilbank. Utover ovennevnte punkter har ikke SpareBank 1 Sør-Norge spesifikke rutiner for å samle inn perspektiver fra sårbare grupper.

Evaluering av arbeidet med våre produkter

Risikoanalyse av porteføljen er med på sikre at alle endringer i konsernets produkter, prosesser og systemer gjennomgår en grundig risikovurdering og kvalitetssikring. Dette for å overholde lover og forskrifter, samt for å sikre at risikoer er kjent, forstått, akseptert og i samsvar med selskapets interesser og mål. Datterselskap er inkludert i

den årlige risikoanalysen først fra 2025.

Det gjennomføres årlig en risikoanalyse av porteføljen av produkter og tjenester for å sikre at interessene til kundene ivaretas. Analysen skal rangere produktene iht. vurdert risiko ved produktenes egenskaper, distribusjon og markedsføring. Det operasjonelle rammeverket PoPS (produkt, prosess- og systemscoring) som er SpareBank 1 Sør-Norge sitt saksbehandlingssystem for risikovurdering og godkjenning av endringer i produkter, prosesser og systemer, bidrar til etterlevelse av policy for produkt- og tjenestestyring. I PoPS vurderes blant annet problemstillinger knyttet til kompleksiteten i våre produkter, hvor enkle disse er å forstå for kunden og hvordan produktet skal markedsføres mot aktuelle kundesegmenter.

I SpareBank1 Sør-Norge gjennomfører vi en PoPS innenfor produktområdet hver gang vi:

- Innfører et nytt produkt
- Endrer egenskaper til et produkt
- Lanserer et eksisterende produkt til nye kundesegmenter
- Gjør vesentlige endringer i vilkår til produkter

Bevare sparebanktradisjonen

SpareBank 1 Sør-Norge er bygd på en sparebankmodell, og syv av bankens største eiere er sparebankstiftelser. Sparebankstiftelsene disponerer av overskuddet og deler i tråd med sparebanktradisjonen ut gaver til allmennyttig formål. Når banken skaper verdier for våre eiere, hvor stiftelsene utgjør en stor andel, investerer stiftelsene midler tilbake i lokalsamfunnene gjennom positive prosjekter til allmenn nytte. Sparebanktradisjonen er ikke et finansieringsprodukt vi leverer, men et resultat av overskuddet tjenestene våre genererer.

I en ny rapport fra Menon Economics vises det til at hver krone sparebanknæringen gir til allmennyttige formål i gjennomsnitt gir en samfunnsøkonomisk merverdi på 3,1 kroner.

Gjennom stiftelsene er lokalsamfunnet vår største eier, og vi er helt avhengig av dens kunnskap og kompetanse for å videreutvikle lokalsamfunnene vi er en del

av. Kontinuerlig dialog skjer gjennom innspill direkte fra søkere, nasjonal og lokal statistikk og analyse, møter med lag og foreninger, forskningsprosjekter og jevnlig dialogmøter med interessenter. Stiftelsene samarbeider med banken om flere konsepter for å skape merverdi for lokalsamfunnet. Blant disse er GründerAcademy, Julegiver, økonomi og karrierevalg i samarbeid med Ungt Entreprenørskap med flere.

For å sikre at midlene fra våre tjenester bidrar til positive resultater i vårt markedsområde jobber banken tett på stiftelsene. Det øverste operasjonelle ansvaret med å sikre kommunikasjon rundt å bevare sparebanktradisjonen ligger hos konserndirektør for Kundetilbud, Marked og Innovasjon.

Der det skulle dukke opp bekymring med arbeidet med å bevare sparebanktradisjoner er «Varsling av kritikkverdige forhold» riktig kanal, og behandles på linje med andre varsler.

Sparebanktradisjoner i 185 år - De 7 sparebankstiftelsene eier til sammen ca. 45 % av SpareBank 1 Sør-Norge

3.2.2.2 Rutiner for å utbedre negative påvirkninger, og kanaler der forbrukere kan melde inn bekymringer (S4-3)

SpareBank 1 Sør-Norge skal være en trygg og inkluderende bank for forbrukere og sluttbrukere. Tilgjengelige varslingskanaler for alle aktører som påvirkes av vår drift er viktig for å avdekke kritikkverdige forhold.

Tre ulike varslingskanaler er tilgjengelige på nettsiden for aktører som ønsker å varsle om ulike forhold. Relevante steder informeres det om forbrukernes og sluttbrukernes rett til innsyn, kanaler for kontakt, behandlingsprosess for klager, og videre muligheter dersom varslingen ikke oppfattes som tilstrekkelig. SpareBank 1 Sør-Norge har

ingen interne rutiner for å vurdere forbrukere og sluttbrukeres tillit til våre varslingskanaler, men informerer der det er mulig om retten til å klage til tredjeparter dersom det oppleves at klagen ikke løses tilstrekkelig.

For å identifisere negative påvirkninger har vi tre eksterne kanaler hvor forbrukere og sluttbrukere kan varsle om uønskede hendelser, oppførsel og bekymringer:

Varslingskanal	Ansvarlig for oppfølging	Rutine for varslingskanal	Tilgjengelighet
Kontaktkanal for personvern	Bankens personvern-ombud	Avvik fra prinsipper og krav i standard for personvern er en uønsket hendelse og må registreres som et brudd på regler og retningslinjer i henhold til konsernselskapets rutine for oppfølging av avvik.	- Lenke på bankens og EiendomsMegler 1 sine hjemmesider. - Vi opplyser forbrukere og sluttbrukere om retten til å klage til Datatilsynet.
Varslingskanal om kritikkverdige forhold	Konsernets varslingsmottak	Bankens varslingsmottak håndterer interne og eksterne varslinger om kritikkverdige forhold etter bankens interne varslingsrutine.	Lenke på bankens hjemmesider
Kanal for kundeklager	Bankens klageservice	Rutine for kundeklager krever svar på henvendelsen innen 15 virkedager, eller midlertidig svar ved lengre behandlingstid. Klageservice har ansvaret for å involvere relevante ansatte og beslutte løsning.	Bankens side for kundeklager - Vi opplyser forbrukere og sluttbrukere om retten til å klage til Finansklagenemda.

Det er SpareBank 1 Sør-Norge sitt ansvar å håndtere mottatte varsler på en forsvarlig måte, og samtidig å sikre at den som varsler er vernet mot alle former for gjengjeldelse. Håndteringsrutiner er utarbeidet som et supplement til varslingsrutinene for å sikre en god saksbehandling av fremsatte varsler mot konsernet.

Varsling av kritikkverdige forhold

Forhold som er i strid med regulatoriske krav, konsernets etiske retningslinjer eller etiske regler som er allment anerkjente i samfunnet.

Kundeklage

Tvister av rettslig karakter, som springer ut av kontraktsforhold med banken eller avvisning av kunde- og tjenesteforhold.

Personvern

Avvik fra prinsipper og krav i standard for personvern for hele konsernet.

Hendelsesdatabasen

Etter policy for produkt- og tjenestestyring skal kundeklager og øvrige uønskede hendelser relatert til produkter og tjenester registreres og behandles for å minimere skade for kundene, samt sikre at tiltak iverksettes for å unngå at lignende kan skje igjen. Saksbehandlere vil i Hendelsesdatabasen velge saker til oppfølging, og vurdere korrekt oppfølgingsansvar og involverte kontaktpersoner. Systemet skal sikre at ledere alltid har tilgang til alle hendelser på sitt område, og at ingen har innsyn som ikke skal ha det.

Gjennom saksbehandlingen skal det vurderes hovedårsak bak hendelsen og læringspotensialet for å forhindre framtidige hendelser, samt eventuelt dokumenteres beløpsmessige konsekvenser. Det skal

også angis om det skal etableres videre tiltak. Slike tiltak må beskrives i Hendelsesdatabasen, slik at noen uten kjennskap til saken kan forstå hva som er gjort for å hindre at hendelsen gjentar seg

Det er kun saksbehandlere, kontaktpersoner, ledere på avdelingen hvor hendelsen oppsto og ansatte i avdeling for operasjonell risiko som har tilgang til registrerte hendelser. Ansatte i avdeling for operasjonell risiko er de eneste som har tilgang til alle hendelsene som registreres. Alle medarbeidere i SpareBank 1 Sør-Norge er pålagt taushetsplikt og skal under-skrive taushetserklæring. Taushetsplikten gjelder for alt en i sin stilling måtte få kjennskap til om konsernet, konsernets kunder, ansatte og andre forhold.

Tiltaksdatabasen

Varsler fra Hendelsesdatabasen videreføres til Tiltaksdatabasen hvis konsernet har avdekket negative konsekvenser og anser behov for videre oppfølging for å forebygge nye hendelser. I Tiltaksbasen kan det registreres fire ulike forbedringstiltak. «Generelt forbedringstiltak» som et forebyggende tiltak uten foranledning, «Forbedringstiltak etter uønsket hendelse», «Forbedringstiltak etter innspill fra revisjon», og «HMS-relatert forbedringstiltak». Alle tiltak skal følge en struktur med tydelig definerte tiltak, behovsgrunnlag, og ønsket sluttresultat.

Tiltak som etableres for å endre risikonivå i identifiserte risikoer følges opp for å sikre planlagt gjennomføring. Dersom tiltak blir forsinket eller viser seg å være vanskelige å gjennomføre, vurderes det om restrisiko er besluttet på feil grunnlag og må revurderes. Beslutningstaker har ansvaret for at risikoreduserende tiltak blir gjennomført, mens risiko- og complianceavdelingene i banken overvåker fremdriften.

Lukkede tiltak gjennomgås av avdeling for Operasjonell Risiko i samråd med Compliance, samt Anskaffelser og kvalitet. Det blir foretatt en vurdering av hvorvidt gjennomførte tiltak er tilstrekkelige, eller om det er behov for ytterligere tiltak.

3.2.2.3 Tiltak for å håndtere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter (S4-4)

Undertema	Ønsket sluttresultat	Tiltak
Personvern	Konsernet skal kjennetegnes av høy etisk standard med pålitelig behandling av personopplysninger	- Etablert internkontroll og styrende dokumenter på personvern. Det utføres jevnlig systematiske og planlagte kontroller i banken som dekker viktige områder innen personvern. Dette for en kontinuerlig oversikt over konsernets etterlevelse, for å avdekke forbedringsbehov, bedre bankens evne til å oppdage personvernisikoer og en proaktiv håndtering av risiko. Det er fast rapporteringsstruktur fra Personvernombud til styret og ledelse. - Etablert en egen rutine for å håndtere personvernnavvik, inkludert en egen vaktordning på personvern for å saksbehandle eventuelle avvik og ivareta berørte kunder.
Økonomisk likestilling	Gjennom vår rådgiving, produkter og tjenester skal vi styrke økonomisk likestilling En mer likestilt kapitalfordeling i Private Banking	I 2024 har SpareBank 1 Sør-Norge revidert beste praksis for rådgivning, og implementert oppdatert praksis for alle rådgivere. To av områdene er å «involvere begge parter i rådgivningssamtalene» og «bevisste valg om mer likestilt økonomi». Dette er tiltak for å sikre lik kunnskap og informasjon til begge parter, og er direkte koblet til det å bidra til økonomisk likestilling. Etter fusjonen jobbes det med å implimentere praksisen hos alle våre rådgivere
Tilgang på produkter og tjenester	Arbeidet med å definere en strategi knyttet til tilgang på produkter og tjenester fortsetter inn i 2025	- En standard for bærekraft i personmarkedet skal ferdigstilles i 2025. Standarden har blant annet som formål å definere arbeidet med å redusere vår negative påvirkning innen sosial- og finansiell inkludering, og øke vår positive påvirkning, gjennom å tilby produkter og tjenester med sosial profil, også for kunder med ulike økonomiske utfordringer. - For å forbedre tilbudet til våre mindre digitale kunder signerte SpareBank 1 Sør-Norge i 2024 en avtale med Kakadu, som leverer tjenester for å øke evne til å utføre digitale oppgaver. Arbeidet med å få løsningen ut på nettsidene starter opp i 2025.
Ikke-diskriminering	Arbeide for likestilling og mangfold, også mot kunder og samfunn	- Under Kongsberg Agenda 2024 holdt vi arrangementet Sosial bærekraft 2024. - I Sør-Øst bidrar banken med ansattressurser til et pågående samarbeid med NAV i kommuner banken leverer banktjenester til. Dette inkluderer klasseromsundervisning og opplæring av NAV-ansatte for å bidra i arbeidet med vanskeligstilte og flyktninger. - Det ble i 2024 produsert en videosnutt sammen med Finans Norge om viktigheten av åpne lokalkontor for ikke-digitale kunder.
Ansvarlig markedsføring	Arbeidet med å utforme en strategi knyttet til marked fortsetter inn i 2025	Som en del av compliancekontroll på spareområdet går alle produkter i personmarkedet gjennom en risikovurdering for å avdekke potensielle tilfeller av grønnvasking. Dette er en kontinuerlig prosess som involverer ulike fagmiljø for ulike prosessområder. I tillegg gjøres en årlig risikovurdering for produktene når det kommer til egenskaper, markedsføring og distribusjon.
Bevare sparebank-tradisjonen	En fremtidsrettet relasjonsbank	Årlige gaveutdelinger og sponsorat vurderes løpende opp mot konsernets bærekrafttema.

* Der annet ikke er spesifisert har ikke konsernet en definert målsetting for temaet fordi vi nylig har fusjonert og arbeider med å forankre den doble vesentlighetsanalysen i organisasjonen. Temaene er derfor ikke tilstrekkelig modne for å sette mål.

De overnevnte tiltakene har ikke pådratt konsernet vesentlige investerings- eller driftskostnader.

Målsetting*

- Alle ansatte får løpende holdningsskapende arbeid i tillegg til årlige obligatoriske e-læringer for å holde bevisstheten om risiko på personvern oppe. Personvernavdelingen gjennomfører årlig kontroll for å sikre at obligatorisk opplæring gjennomføres av alle ansatte.
- Banken har i utgangen av 2024 et eget personvernombud i tillegg til 3 personvernrådgivere i 2. linje. Det planlegges en ansettelse av en ny personvernressurs i Q1 2025, med ansvar for å sikre løpende oppfølging, etterlevelse og gjennomføre internkontroller i førstelinje, holdningsskapende arbeid og leverandøroppfølging.
- Utforming av fysiske lokaler skal sikre informasjonssikkerhet gjennom visuell og auditiv skjerming i samsvar med nødvendig diskresjonsnivå.

- Vi har ingen definert KPI for personvern, men jobber etter målsetninger knyttet til å sikre etterlevelse av personvernforordningen.

Vurdering av arbeidet gjøres gjennom personvernavdelingens kontrollplan med faste internkontroller og aktiviteter med en risikobasert tilnærming iht. årlig risikovurdering på personvernområdet.

- I 2024 ble det hentet inn data for å kartlegge kjønnsfordeling på innvilgelse av boliglån, som en del av kartlegging av økonomisk likestilling.
- Private Banking og personmarkedet jobber med løsninger som skal sikre referat og møteinnkallelser til begge parter. Tiltaket vil kreve videre samarbeid med SpareBank 1 Utvikling, og prosjektets ferdigstillelse kan ikke tidfestes enda.

• Mål for kjønnsbalanse i fondssparing.

Vi jobber med å definere mål på involvering av begge parter i 2025.

- I 2024 ble det mulig for kunder med D-nummer (identitetsnummer for personer med midlertidig tilknytning til Norge) å få BankID.
- SpareBank 1 Sør-Norge bidrar med ansattressurser for å gjennomføre undervisning til unge i grunnskolen på eget initiativ og gjennom Ungt Entreprenørskap. I 2024 ble det etablert et lignende samarbeid med K-Tech for læringer i Kongsberg-industrien.
- Å gjøre fysiske lokaler tilgjengelig for alle forbrukere er et kontinuerlig arbeid. Universell utforming er veiledende i alle kundesoner på kontorer. Tilgjengelighet sikres også gjennom digitale kundemøter.
- Bærekraft er inkludert i alle rådgivningsmøter med investeringskunder i Private Banking og personmarkedet.

- Vurdering av arbeidet gjøres med løpende målinger på kundetilfredshet, compliancekontroller på investeringsområdet, samt kontinuerlig arbeid med hendelses- og tiltaksdatabasen.

- I 2024 ble det etablert en AI-strategi for å utnytte mulighetene til teknologien. Strategien skal samtidig sikre sluttbrukernes tillit til våre systemer ved å sette klare retningslinjer for etikk, transparens, personvern og sikkerhet.
- Det jobbes med å utvikle en standard for ansvarlig bruk av AI for konsernet, som skal være klar i 2025.
- Avdeling for bærekraft har to ansatte som jobber inn mot henholdsvis personmarkedet og sosial bærekraft. En del av dette arbeidet innebærer å bidra i arbeidet med økonomisk likestilling, tilgang på produkter og tjenester og ikke-diskriminering.

- Vurdering av arbeidet gjøres med løpende målinger på kundetilfredshet og kontinuerlig arbeid med hendelses- og tiltaksdatabasen.

- Basert på web-atferd ble det i 2024 sendt ut en personlig e-post på refinansiering av forbrukslån til egne kunder. Tiltaket skulle synliggjøre hvordan kunden kan rydde opp i gammel forbrugsgjeld og få oversikt over egen økonomi. Det ble også holdt en nasjonal kampanje for refinansiering for å synliggjøre hvordan kunden kan skaffe full oversikt over forbrukslån i egen mobilbank.
- Det ble i 2024 også sendt ut en 1:1 mail til kunder angående grønt boliglån, for å skape bevissthet rundt muligheten til å kvalifisere til grønt boliglån med bedre rente gjennom energiltak på egen bolig.

- Vurdering av arbeidet gjøres med løpende målinger på kundetilfredshet og kontinuerlig arbeid med hendelses- og tiltaksdatabasen.

- I 2025 skal det utarbeides en policy for bankens arbeid med stiftelsene. Denne policyen vil ta hensyn til rollefordeling og ansvar, kommunikasjon og samarbeid, samt evaluering og rapportering. Arbeidet med policyen ledes av stillingen 'Ansvarlig samfunnsengasjement', som samarbeider med eierstiftelsene for å hente ut merverdi fra samarbeidsprosjekter.

- Vurdering av effekten av arbeidet gjøres med jevnlig møter med stiftelsene.

3.2.3 Måleindikatorer og mål

3.2.3.1 Mål for håndtering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter (S4-5)

Som en del av arbeidet med å kartlegge finansiell atferd og evne i porteføljen av privatkunder ble det i 2023 hentet ut tallmateriale som viste en 50/ 50 prosentvis fordeling mellom kvinner og menn på månedlig sparing i fond. Gjennom dialog og møter mellom PM og Bærekraftsavdelingen ble det besluttet å melde inn et mål til Principles for Responsible Banking (PRB) om «Opprettholdelse av 50/ 50 % fordeling i månedlige spareavtaler i fond mellom kvinner og menn».

Det innmeldte målet skal rapporteres på årlig, og har hittil blitt revidert av PRB. Det avholdes et årlig oppfølgingsmøte med PRB hvor også konsernsjef i SpareBank 1 Sør-Norge er til stede.

Mål for kjønnsbalanse i fondssparing

Definisjon (metode)	Prosentvis andel kvinner og menn som sparer i fond	
Kortsiktig mål (+/- 1 år)	50/50 kjønnsbalanse	
Status måloppnåelse	2023 50/50 kjønnsbalanse	2024 51 (kvinner) /49 (menn)
Mål på mellomlang sikt (+/- 5 år)	50/50 kjønnsbalanse	
Langsiktig mål (>5 år)	50/50 kjønnsbalanse	
Baseline	2023: 50/50 kjønnsbalanse	
Tiltak	• Det gjennomføres kvartalsvis kontroller for å sikre måloppnåelse. • Sparevolum i fond fordelt på kjønn er kartlagt, og menns sparevolum er høyere. Bakenforliggende årsaker som disponibel inntekt kan være en årsak til froskjellen. Tiltak for å bidra til å øke sparevolum på tvers av kjønn skal vurderes.	

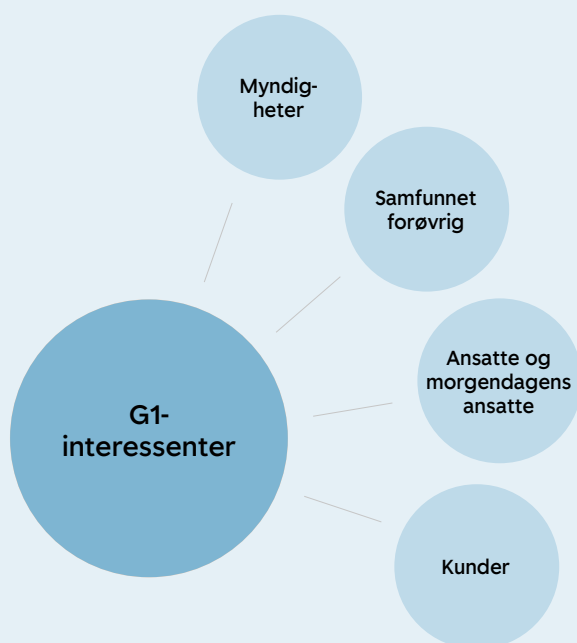
Bærekraft: Styring

SpareBank 1 Sør-Norge sin doble vesentlighetsanalyse har pekt ut følgende som et vesentlig område: • **Forretningskikk (G1)**

Våre viktigste områder i G1

Tema	Undertema	Relevante rapporteringskrav	Beskrivelse av områder med vesentlig påvirkning, risiko og muligheter
Forretningskikk	Korrupsjon og bestikkelser	G1-1, G1-4	• Negativ påvirkning på samfunn/økonomi (potensiell) ved å forårsake, bidra til (utilsiktet) eller ha direkte forbindelse til hvitvasking og økonomisk kriminalitet, inkludert svindel via finansielle tjenester og kunder. • Operasjonell risiko for SpareBank 1 Sør-Norge ved eventuell svikt i rutiner for bekjempelse av hvitvasking og økonomisk kriminalitet av betydelig karakter: - Potensiell omdømmerisiko som kan påvirke konkurranseposisjon - Potensiell compliancerisiko, bøter
	Bekjempelse av hvitvasking, terrorfinansiering og økonomisk kriminalitet, inkludert svindel	G1-1	
	Cybersikkerhet	G1-1	• Positiv påvirkning på samfunn/ økonomi (potensiell) ved å bidra aktivt til å forhindre datasikkerhetsbrudd som ville kunne ha svært negative konsekvenser for enkeltpersoner, bedrifter og samfunn. • Mulighet for en potensiell positiv omdømmeeffekt og reduksjon av risiko for brudd, som vil kunne ha negativ effekt mht. omdømme.
		G1-1	• Negativ påvirkning på samfunn/økonomi (potensiell) ved å direkte eller indirekte være forbundet med, eller bidra til, datasikkerhetsbrudd som vil kunne ha svært negative konsekvenser for enkeltpersoner, bedrifter og samfunn. • Risiko for at datasikkerhetsbrudd eller -angrep kan medføre betydelig og potensielt uopprettelig tap av informasjon, og tap av omdømme.

4.1 Forretningsskikk (ESRS G1)

SpareBank 1 Sør-Norge skal følge lover, regler og avtaleverk. Dette gjelder både eksternt og internt regelverk, som lover, forskrifter, policyer, standarder, instruksjoner, prosesser, rutiner/ prosedyrer og avtaler.

Finansbransjen har et særskilt samfunnsansvar grunnet sektorens rolle som tilrettelegger for finansielle transaksjoner og rolle og ansvar i å beskytte økonomiens integritet. Vi har ansvar for at vår virksomhet ikke utnyttes til ulovlige forhold, gjennom våre tjenester og produkter. Bekjempelse av økonomisk kriminalitet, som hvitvasking av penger tjent på kriminell virksomhet eller finansiering til terrorvirksomhet, er et krevende og viktig arbeid.

Konsernet skal ikke, verken direkte eller indirekte, medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske. Dette stiller også krav til våre forretningsforbindelser.

SpareBank 1 Sør-Norge har tatt tydelig standpunkt; vi skal ha anskaffelsesprosesser og kundeforhold som tåler dagens lys, og vi er åpne og tydelige om vår holdning til korrupsjon overfor kunder og samarbeidspartnere.

Kobling til verdikjede og berørte interessenter

Nedstrøms

- Bekjempelse av hvitvasking, terrorfinansiering og økonomisk kriminalitet er en generell utfordring for finanssektoren på grunn av sektorens rolle som tilrettelegger for økonomiske transaksjoner og rolle og ansvar i å beskytte økonomisk integritet.
- Beslutninger knyttet til at SpareBank 1 Sør-Norge utilsiktet finansierer eller legger til rette for transaksjoner for aktører som direkte eller indirekte begår hvitvasking, terrorfinansiering og økonomisk kriminalitet, inkludert svindel kan medføre en risiko for mennesker og samfunn.
- Kontekst: Finanssektor i Norge har relativt sett lavere eksponering for hvitvasking og økonomisk kriminalitet enn de fleste andre land, men det er økende oppmerksomhet om problemstillingen også her.

Nedstrøms

- Det er meget sannsynlig at banken skjærer kundene for faktiske og potensielle angrep av betydelig omfang, som ville gjort vesentlig og potensielt uopprettelig skade.
- Kontekst: Finanssektor i Norge, og globalt, er i økende grad eksponert for datasikkerhetstrusler som har stort potensiale for negativ påvirkning på individer, næringsliv og samfunn.

Nedstrøms

- Datasikkerhetsbrudd eller -angrep kan medføre betydelig og potensielt uopprettelig tap av informasjon, og tap av omdømme
- Kontekst: Finanssektor i Norge, og globalt, er i økende grad eksponert for datasikkerhetstrusler som har stort potensiale for negativ påvirkning på individer, næringsliv og samfunn.

Policyer og retningslinjer

- Konsernets etiske retningslinjer
- Policy for antikorrupsjon
- Policy for interessekonflikter
- Konsernets varslingsrutine
- Konsernretningslinjer AML og sanksjoner

- Policy for informasjonssikkerhet
- Policy for personvern
- Policy for informasjonsteknologi

4.1.1 Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter

Policyer og retningslinjer relatert til forretningsskikk (G1-1)

Policy og retningslinjer	Beskrivelse
Konsernets etiske retningslinjer	Denne standarden ivaretar konsernets etiske retningslinjer
Konsernretningslinjer AML og sanksjoner	Gir overordnede retningslinjer og prinsipper for å etablere, implementere, forbedre og overvåke konsernets etterlevelse av hvitvaskingsloven og av sanksjonsregelverket. Konsernretningslinjene skal tydeliggjøre roller og ansvar i dette arbeidet, både når det gjelder manuelle og systemrelaterte rutiner.
Policy for antikorrupsjon	Policyen etablerer styrende og prinsipielle føringer og krav til ansatte, styremedlemmer, leverandører og samarbeidspartnere, og klargjør roller og ansvar i organisasjonen med hensyn til antikorrupsjonsarbeidet.
Policy for interessekonflikter	Policyen gir føringer for hvordan virksomheten innrettes slik at det er liten risiko for interessekonflikter mellom konsernet og dets kunder, interessekonflikter mellom konsernets kunder, eller kundebehandling i strid med kravene til god forretningsskikk. Med interessekonflikter menes situasjoner hvor beslutninger, handlinger eller unnlatelser kan være motivert av ulike eller motstridende interesser.
Policy for personvern	Policyen gir føringer for hvordan konsernet skal håndtere personopplysninger og ivareta personvern i de prosesser og oppgaver som blir utført i konsernet. Se kapittelet ESRS S1 Egen arbeidsstyrke for videre informasjon.
Policy for innkjøp	Policyen skal sikre at konsernet har profesjonelle anskaffelsesprosesser og bidrar til gjennomføring av Banksamarbeidets felles strategi for innkjøp. Policyen skal også sikre at banken etterlever gjeldende regelverk, blant annet knyttet til personvern, utkontrakteringer og bærekraft.
Policy for informasjonssikkerhet	Policyen skal sikre at konsernet opererer innenfor grensene for akseptabel risiko forbundet med behandling av informasjon og bruk av IKT-systemer. Policyen har som formål å: • Sørge for at informasjonssikkerhets-arbeidet understøtter gjeldende forretningsstrategi for selskapene i Konsernet. • Beskytte Konsernets verdier, informasjon og omdømme. • Sikre tilstrekkelig konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet til informasjon, løsninger og tjenester i Konsernets forretningsdrift. • Sørge for at myndigheter, kunder, medarbeidere og samarbeidspartnere har tillit til at informasjon behandles på en forskriftsmessig og forsvarlig måte. • Bidra til sikker og stabil forretningsdrift gjennom oversikt over kritiske forretningsprosesser og robust kontinuitetsplanlegging. • Sikre at Konsernet etterlever krav til informasjonssikkerhet og personvern i gjeldende lover og forskrifter.
Policy for informasjonsteknologi (IT Policy)	Policyen legger føringer og krav til hvordan IT-tjenester og IT-systemer skal understøtte og levere på forretningsbehov definert i konsernstrategi, strategiske innsatsområder, strategiske mål og gjeldende fagstrategier; samt lover, forskrifter og regulatoriske krav fra offentlige myndigheter. Policyen omhandler innføring, drift og forvaltning av IT i konsernet

* Policyer godkjennes av styret, mens konserndirektør godkjenner standarder innenfor eget område.

** Policyer merket intern tilgjengeliggjøres på konsernets intranett under styrende dokumenter, policyer og retningslinjer merket offentlig tilgjengeliggjøres på konsernets nettside, samt på konsernets intranett under styrende dokumenter.

Ansvarlig*	Omfatter	Tilgjengelighet**	Kobling til standarder / initiativer
Konserndirektør Folk og Integrasjon	Gjelder for alle medarbeidere i konsernet.	Offentlig	- Finansnæringens etikkplakat vedtatt av hovedstyret i Finans Norge - NS-EN ISO 26000 - Veiledning om samfunnsansvar
Konserndirektør Kundeleveranser	Gjelder for hele konsernet	Offentlig	Wolfsberg ABC Guidance
Konserndirektør Compliance	Gjelder for alle ansatte i konsernet, og det forutsettes vedtak av det enkelte selskapsstyre.	Intern	- FNs 10 Global Compact prinsipper - Principles for Responsible Banking (FN)
Konserndirektør Compliance	Gjelder for alle ansatte, inkludert styremedlemmer, i konsernet.	Intern	Retningslinjer fra EBA om intern virksomhetsstyring (EBA/GL/2021/05)
Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi	Gjelder for alle medarbeidere i konsernet.	Offentlig	- Datatilsynets veiledere - Finans Norge sin veileder for behandling av personopplysninger i bank - EUs Personvernforordning «GDPR» 2016/679
Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi	Gjelder for hele konsernet.	Intern	- FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) - OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi	Gjelder alle selskaper i Konsernet	Intern	ISO/IEC 27001 - Ledelsessystemer for informasjonssikkerhet
Konserndirektør Forretningsprosesser og Teknologi	Gjelder alle selskaper i Konsernet	Intern	

Strategier for god forretningsskikk og bedriftskultur

Identifisering og vurdering av vesentlig påvirkning, risiko og muligheter overlapper i stor grad med eksisterende risikostyring ved at deler av vesentlighetsvurderingene som gjøres bygger på innsikt og vurderinger fra konsernets risikostyring og aktsomhetsvurderinger. Vesentlighetsvurderingene overlapper også tett med implementering og monitorering av konsernets bærekraftstrategi og tilhørende retningslinjer.

Konsernledelse og styre har øverste ansvar for at strategi og retningslinjer følges opp, og nye vesentlighetsvurderinger vil innarbeides i revidering av strategi og i virksomhetsstyringen.

Policyer og retningslinjer omhandlet i tabellen ovenfor (4.1.1.) som angir sentrale overordnede prinsipper knyttet til forretningsskikk er utformet i et omfang og format som er tilpasset en bred mottakergruppe i konsernet. Policyer utdypes og detaljeres videre i standarder og forretningskrav.

Det er etablert et kvalitetssystem med styrende dokumenter samt risikostyringsprosesser for kontinuerlig å identifisere og følge opp risiko. Disse prosessene skal sikre at interne og eksterne krav etterleves og at risiko kartlegges og håndteres. Risikoreduserende tiltak registreres, følges opp og rapporteres i en egen tiltaksdatabase.

SpareBank 1 Sør-Norge har fokus på at styret, ledelsen og ansatte skal få god opplæring i konsernet sitt etiske rammeverk. Styremedlemmene er direkte involvert i arbeidet med revidering og godkjenning av konsernet sine etiske retningslinjer, og i forbindelse med dette arbeidet gjennomgås aktuelle tema for diskusjon og trening.

For rådgivere som skal autoriseres foreligger det et autorisasjonsløp bestående av pensum, kunnskapsprøve (tverrgående emner), praktisk prøve og etikkprøve, hvor kunnskaper i etikk og god skikk blir testet. I tillegg gjennomføres det en årlig kompetanseoppdatering i form av en etikkprøve for autoriserte rådgivere basert på FinAuts fagplan – som gjennomføres i FinAut sin portal. Betydningen av at styret og ledelsen, sammen med rådgiverne, har god forståelse av det etiske rammeverket står sentralt. Rammeverket inngår som en del av det kontinuerlige arbeidet med å sikre etisk kulturbygging og måten konsernet gjør forretninger på.

Risikokultur

SpareBank 1 Sør-Norge skal ha en god risikokultur. Risikokultur består av konsernets verdier og holdninger som kommer til uttrykk gjennom organisasjonens risikobevisthet, handlinger og evne til organisatorisk læring. En god risikokultur utgjør grunnmuren i konsernets risikostyring og for å ha et aktivt forhold til den må den jevnlig måles og evalueres. Risikokulturundersøkelsen gjennomføres regelmessig i konsernet og måler egenskaper i risikokulturen som har vist seg å være særlig relevante for organisasjoners risikoeksponering. Det gjennomføres årlig lederbekreftelse for å vurdere om risikostyring og internkontroll i SpareBank

1 Sør-Norge er utført på en tilfredsstillende måte. Det er samtidig de årene risikokulturundersøkelsen gjennomføres ettersom flere av spørsmålene er sammenfallende. Resultatene gjennomgås og benyttes for å vurdere om det er behov for tiltak. Det er leder for hvert enkelt område sitt ansvar at besluttede tiltak gjennomføres som planlagt. Avdeling for risikostyring følger løpende opp vurdering av aktuelle tiltak.

4.1.1.1 Forebygging og avdekking av korrupsjon og bestikkelser (G1-3)

SpareBank 1 Sør-Norge sine etiske retningslinjer og policy for antikorrupsjon er viktige verktøy for å bekjempe utpressing, bestikkelser, hvitvasking, bedrageri og finansiering av annen kriminell aktivitet. Konsernets etiske retningslinjer skal skape bevissthet om etiske dilemmaer og sørge for at alle ansatte har en høy etisk standard.

Som ledd i forebyggings- og oppdagelsesarbeidet omhandler konsernets etiske retningslinjer bl.a. handlingsregler vedrørende ansattes plikt til å vise varsomhet i forhold til habilitet og interessekonflikter, samt at de ikke skal delta i behandling og avgjørelse av saker eller spørsmål der de kan anses for å ha fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse, eller der forholdet kan svekke tilliten til om vedkommende er upartisk. Deltakelse i forretningsvirksomhet og styreverv for ansatte og styremedlemmer omhandles i samme retningslinje.

Det er etablert en egen policy for antikorrupsjon, og styrende dokumentasjon er publisert, tilgjengelig og revideres jevnlig i konsernet sitt kvalitetssystem som sikrer informasjon om temaet på tvers i konsernet. Det gjennomføres regelmessige risikovurderinger i konsernet, bl.a. i den virksomhetsinnrettede risikovurdering knyttet til hvitvasking, samt risikovurdering og temakontroller i et etterlevelsesperspektiv. Med grunnlag i risikoreduserende tiltak og etablerte internkontroller vurderes restrisikoen som lav til moderat. Det er etablert tiltak for systematisk oppfølging av kontrollaktiviteter på antikorrupsjonsområdet.

Opplæringsprogrammet innenfor antikorrupsjon vurderes å være av god kvalitet. Med den kompleksiteten som siste fusjon har medført vil det i 2025 foretas en kartlegging av hvilke eventuelle supplerende opplæringstiltak som bør iverksettes innenfor områder med høyere iboende risiko for korrupsjon.

Retningslinjer for antikorrupsjon og habilitet inngår i innkjøps- og kredittpolicy, og samarbeidspartnere og leverandører får tilsendt et bærekraftvedlegg som omfatter retningslinjer for antikorrupsjon.

Konsernet har etablert et Etisk Arbeidsutvalg: et rådgivende organ som skal kunne benyttes i de tilfeller det reises etiske dilemmaer som ikke har helt klare svar og bidra til å løfte etiske utfordringer for konsernet. Rådet er uavhengig og skal være en konfererende arbeidsgruppe som kan innkalles på kort varsel og bistå organisasjonen ved behov. Det har som formål å forsterke arbeidet med etikk, antikorrupsjon og etterlevelse i konsernet og består

av representanter fra flere virksomhetsområder. Møter avholdes minimum kvartalsvis, og ellers ved behov.

Alle ansatte skal årlig signere de etiske retningslinjene. Antikorrupsjonsarbeidet inkluderer gjennomgang og signering av etiske retningslinjer ved nyansettelse. Som følge av fusjonen mellom SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge vil de etiske retningslinjene revideres og sendes ut for signering av konsernets ansatte i begynnelsen av 2025.

Konsernet er mot alle former for korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger, og konsernet skal aktivt bidra til å forhindre dette. Det innebærer at konsernet skal ha anskaffelsesprosesser, leverandør- og kundeforhold som tåler dagens lys. Konsernets holdning til korrupsjon skal være åpen og tydelig overfor kunder, leverandører og samarbeidspartnere. Ingen medarbeidere skal under noen omstendighet benytte sin stilling til å oppnå personlige fordeler, eller opptre på en slik måte at det kan skade konsernets omdømme. Alle ledere og medarbeidere skal varsle i henhold til fastsatte retningslinjer dersom de blir kjent med tilfeller som nevnt over. Avdelinger som vurderes som mest utsatt i forhold til korrupsjon og bestikkelser er innkjøp, ICM (International Cash Management), offentlig sektor, storkunde, Bedriftsmarkedsrådgivere generelt og Private Banking-rådgivere.

Det gjennomføres compliancevurderinger knyttet til etterlevelse av policy for antikorrupsjon. Konsernet gjennomgår konkrete transaksjoner og aktiviteter, planlagte og eksisterende forretningsforbindelser, samt ulike kategorier og grupper av ansatte. Vurderinger har en risikobasert tilnærming, og kontrollene inkluderer finansielle og ikke-finansielle kontrollhandlinger.

Varslingsmottak/varslingsutvalg er instans for håndtering av saker knyttet til kritikkverdige forhold, herunder korrupsjon. I saker som involverer personer i varslingsmottaket, vil informasjon om varselet ikke meddeles den eller de varselet omhandler, men i stedet utelukkende formidles til varslingsmottakets øvrige medlemmer. Det er etablerte rapporteringslinjer, og eventuelle tiltak følges opp i tråd med eksisterende varslings- og håndteringsrutiner. Håndteringsrutiner er utarbeidet som et supplement til varslingsrutinene for å sikre en god saksbehandling av fremsatte varsler i konsernet. Varslingsmottaket/varslingsutvalget skal ved behov, og som utgangspunkt i mer komplekse og alvorlige saker, utarbeide en rapport fra sine undersøkelser. Der det anses nødvendig eller hensiktsmessig, skal det avgis rapport til konsernsjef, som vurderer om saken er av en slik karakter at den bør behandles av styret i konsernet.

4.1.1.2 Arbeidet mot hvitvasking, terrorfinansiering og økonomisk kriminalitet

Det er en del av finansnæringen sitt samfunnsoppdrag å sørge for at næringen ikke utnyttes til økonomisk kriminalitet gjennom misbruk av tjenester og produkter som tilbys. Årlig utarbeider SpareBank 1 Sør-Norge en

risikovurdering for hvitvasking og terrorfinansiering knyttet til egen virksomhet, samt kartlegging av korrupsjons- og sanksjonsrisiko, med tilhørende risikoreduserende tiltak. Risikovurderingen utarbeides etter en bred involvering av nøkkelpersoner i konsernet og blir behandlet av styret.

I forbindelse med fusjonen mellom SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge er det utarbeidet en overbyggende virksomhetsinnrettet risikovurdering for SpareBank 1 Sør-Norge, herunder gjennomført en sammenligning av SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Sørøst-Norge sine risikovurderinger for 2024, inkludert en analyse av risikomatrisene. Den overbyggende virksomhetsinnrettede risikovurderingen gjelder fra juridisk fusjon, 1. oktober 2024, og frem til det er utarbeidet en ny risikovurdering for SpareBank 1 Sør-Norge.

Alle ledere bekrefter årlig at de har et bevisst forhold til risiko knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering, og at de er kjent med retningslinjene og policyen som er forankret i Konsernretningslinje AML og Sanksjoner.

SpareBank 1 Sør-Norge har et omfattende rammeverk med retningslinjer som skal hindre at konsernet blir benyttet til hvitvasking, skatteunndragelse eller terrorfinansiering. Rammeverket skal sørge for at lovkrav ivaretas i ulike prosesser gjennom etablerte rutiner, kundetiltak, elektronisk overvåking, sanksjonsregelverk og prosedyrer for intern kontroll. Konsernet har forpliktet seg til å følge rammeverk og retningslinjer i Wolfsberg-prinsippene for bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Wolfsbergprinsippene setter blant annet krav til åpenhet om kundetransaksjoner og om hvordan informasjon overvåkes og håndteres i tråd med krav fra myndighetene.

Det har blitt avdekket et tilfelle av økonomiske misligheter av et mindre beløp for egen vinning, som bryter konsernets etiske regler. Arbeidsforholdet er avvirket. Saken er anmeldt til politiet. Konsernet har truffet en rekke tiltak, blant annet styrket rutinene for internkontroll. Samlet vurderes tiltakene å ha redusert risikoen for gjentakelse betydelig.

4.1.1.3 Cybersikkerhet

SpareBank 1 Sør-Norge forvalter store mengder informasjon og verdier for våre kunder, og som finansinstitusjon er våre digitale løsninger og infrastruktur kritisk for samfunnet.

SpareBank 1 Sør-Norge er eksponert for risiko knyttet til cyber- og datasikkerhet, og kan være et attraktivt mål for en rekke trusselaktører på grunn av vår markedsposisjon, våre kunder, leverandører, samarbeidspartnere og medarbeidere. Policy for Informasjonssikkerhet er basert på ISO/IEC 27001 og danner grunnlaget for konsernets rammeverk for informasjonssikkerhet. Rammeverket skal sikre at konsernet opererer innenfor grensene for akseptabel risiko forbundet med behandling av informasjon og bruk av IKT-systemer.

CISO/Sikkerhetssjef er faglig ansvarlig for informasjonssikkerhet og forretningskontinuitet, og har fått delegert ansvaret for å lede konsernets arbeid med IT- og cybersikkerhet.

Virksomhetskritiske funksjoner, systemer og prosesser må fungere selv om det skulle oppstå alvorlige feilsituasjoner, krise eller katastrofe. Konsernet skal derfor ha oversikt over forretningskritiske prosesser og understøttende systemer. Det foreligger krise- og kontinuitetsplaner, samt rutiner for forebygging av hendelser, hendelses- og krisehåndtering, og gjenopprettingsprosedyrer for forretningsdriften. For videre detaljert håndtering og mobilisering foreligger det egen delplan bl. a på IKT-området.

SpareBank 1 Sør-Norge sin strategi for personvern og informasjonssikkerhet er å sikre konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet for personopplysninger som behandles i konsernet, i tråd med personvernregelverket (bestående av personopplysningsloven og personvernforordningen (GDPR)). Våre kunder er gitt en rekke rettigheter gjennom personvernregelverket. Informasjon om hvordan rettighetene kan utøves og måten personopplysninger behandles på i konsernet, er gitt på en lett tilgjengelig måte gjennom personvernerklæringen på SpareBank 1 Sør-Norge sine hjemmesider.

SpareBank 1 Sør-Norge har formaliserte og forankrede beskrivelser av roller og ansvar for personvern og informasjonssikkerhet. Det arbeides både proaktivt og reaktivt for å forebygge, oppdage, undersøke og håndtere sikkerhets-hendelser. Arbeidet inkluderer etablerte beredskapsplaner, regelmessig gjennomføring av beredskapsøvelser, krise-stab for effektiv håndtering av større hendelser og vak-tordninger. Det er etablert et dedikert «Incident Response Team» som overvåker og følger opp sikkerhetshendelser samt avvik ved bruk av IT-systemer døgnet rundt.

For å forebygge uønskede hendelser (avvik) er det gjennomført en rekke tekniske tiltak i tillegg til at ansatte får regelmessig opplæring i personvern og informasjonssikkerhet. Tiltakene er håndfaste, konkrete og egnet til å hindre både menneskelige og tekniske feil. Dersom avvik likevel skulle oppstå, vil det registreres, følges opp og rapporteres i en egen hendelsesdatabase. Ved brudd på personopplysnings sikkerheten som kan medføre risiko for personvernet, vil personvern avdelingen i konsernet sikre at avviket rapporteres til Datatilsynet innenfor 72-timers fristen og påse at de berørte informeres i tråd med personvernregelverket.

Hendelsesdatabase bidrar til at konsernet kan lære av uønskede hendelser og dermed hindre gjentakelser. Det gjennomføres regelmessige revisjoner både mot egen organisasjon og av eksterne leverandører for å sikre at våre krav til personvern og informasjonssikkerhet er ivarettatt gjennom hele verdikjeden.

Opplæring

Det gjennomføres årlig flere opplæringsaktiviteter rettet mot styret, ledere, fast ansatte og midlertidige ansatte (byråvikarer og andre vikarer) for å sikre nødvendig kompetanse innenfor håndtering av risikoen som treffer konsernet på områdene hvitvasking, skatteunndragelse, korrupsjon og terrorfinansiering. Alle medlemmer av konsernledelsen og styret har i tidsperioden 2023-2024 gjennomført en e-læring for å gi bedre forståelse av hvilken rolle og ansvar styret har i arbeidet mot antihvitvasking og terrorfinansiering. Kurset gir en grunnleggende kunnskap om hva hvitvasking og terrorfinansiering er, kjennskap til vår rolle i kampen mot hvitvasking og terrorfinansiering, en oversikt over våre plikter etter lovverket på et overordnet nivå, samt en oversikt over myndighetenes sanksjonsmuligheter på dette området. Øvrig opplæring innenfor antihvitvasking og terrorfinansiering består bl.a. av rollebaserte e-lærings-case som tildeles relevante medarbeidere.

Ved utgangen av 2024 er det gjennomført 2444 e-læringer totalt i konsernet fordelt på de ulike casene, som tilsvarer en gjennomføringsgrad på om lag 93 % av tildelte kurs.

Styret, konsernledelse, ledere, bedriftsrådgivere og enkelte nøkkelroller som vurderes som mest utsatt i forhold til korrupsjon og bestikkelser gjennomfører opplæringsprogram i antikorrupsjon, herunder en e-læringsmodul som har som mål å gjøre ansatte i bank- og finansnæringen i stand til å gjenkjenne, forebygge og håndtere korrupsjon. Målsetningen er å skape en forståelse av hvorfor korrupsjon er så skadelig for den enkelte, for bedriften og samfunnet som helhet. Ved utgangen av 2024 er e-læring om antikorrupsjon gjennomført av 385 personer for tidsperioden 2000-2024, herunder nye styremedlemmer, konsernledelse, rådgivere, ledere Bedriftsmarked og Landbruk, samt i Storkunde, ledere Eiendomsmedglør 1 SR-Bank og ledergruppen i SpareBank 1 Regnskapshuset Sørøst-Norge. I løpet av 2024 er det gjennomført 94 kurs, hvor det i forbindelse med fusjonen er fokusert på nye styremedlemmer, konsernledelse og ledere i datterselskaper.

Nyansatte gjennomfører fysisk opplæring innenfor konsernets etiske retningslinjer, herunder retningslinjer knyttet til antikorrupsjon, interessekonflikter etc.

Gjennom året er det sendt ut Passopp-leksjoner knyttet til bl.a. cybertrusler, digitale fotavtrykk, taushetsplikt, sikkerhetsundersøkelse og sikkerhet i en usikker verden. Gjennomføringsgraden for konsernet er på om lag 87 % av tildelte kurs. Det er i tillegg via SB1 Utvikling gjennomført beredskapsøvelser, og tilpasset grunnopplæring i samhandlingsløsningen for SB1 alliansens nøkkelressurser på beredskap.

4.1.2 Måleindikatorer og mål (G1-4)

4.1.2.1 Bekreftede tilfeller av korrupsjon eller bestikkelser

Saker og hendelser kan være bekreftet gjennom interne undersøkelser eller av en ekstern myndighetsinstans. Tabellen under bruker CSRDs brede definisjon av korrupsjon: misbruk av betrodd makt for privat vinning (dvs. økonomisk utroskap, skattesvik, svindel, utpressing, hvitvasking, bedrageri). Korrupsjon i norsk straffelov betyr kun å gi, tilby, kreve, få eller akseptere en utilbørlig fordel (bestikkelser) på grunn av stilling, verv eller oppdrag. Begge oppføringer i tabellen under omhandler samme enkelttilfelle av økonomisk utroskap som ble omtalt i forrige kapittel.

Kategori	2024*
Antall bekreftede hendelser med korrupsjon	1
Antall bekreftede hendelser med bestikkelser	0
Bøter for brudd på lover mot korrupsjon og bestikkelser	0
Domfellelser for brudd på lover mot korrupsjon og bestikkelser	0
Antall bekreftede saker som pga. korrupsjon eller bestikkelser har medført terminering av avtaler med forretningspartnere	0
Antall bekreftede hendelser der egne arbeidere ble oppsagt eller ilagt disiplinære tiltak i forbindelse med korrupsjon eller bestikkelser	1

* 2024-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank 1.1-30.09 + hele konsernet 1.10-31.12

4.1.2.2 Bekreftede tilfeller knyttet til mistenkelige kundetransaksjoner (antihvitvask)

Kategori	2023*	2024**
Antall saker rapportert til økokrim	469	739

* 2023-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank
** 2024-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank 1.1-30.09 + hele konsernet 1.10-31.12

4.1.2.3 Estimerte tall knyttet til svindelsaker: kontotransaksjoner

Kategori	2023*	2024**
Antall behandlede svindelsaker, kontotransaksjoner	3.311	3.937
Potensielt tap***	79.870.830	72.330.062
Reddet****	41.780.165	29.768.270
Tap som bæres av kunden	30.047.828	19.608.286
Tap som bæres av banken	3.199.135	9.817.860

* 2023-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank

** 2024-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank 1.1-30.09 + hele konsernet 1.10-31.12

*** Potensielt tap er summen av de midlene som ble overført, eller forsøkt overført, ut av banken ifm. svindelen.

**** Reddet er de midlene banken har fått tilbakeført fra mottakende virksomheter

4.1.2.4 Estimerte tall knyttet til svindelsaker: korttransaksjoner

Kategori	2023*	2024**
Antall behandlede svindelsaker, korttransaksjoner	2.608	4.316
Samlet tap	20.226.413	30.399.647
Tap som bæres av banken	4.798.702	14.698.135

* 2023-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank

** 2024-tall inkluderer SpareBank 1 SR-Bank 1.1-30.09 + hele konsernet 1.10-31.12

4.1.2.5 Mål og tiltak for å håndtere vesentlige påvirkninger, risiko og muligheter knyttet til forretningsskikk

Undertema	Ønsket sluttresultat	Tiltak	Målsetting*
Anti-korrupsjon	Nulltoleranse for hvitvasking, terrorfinansiering og alle andre former for økonomisk kriminalitet	- Gjennomføring av opplæringsprogram i antikorrupsjon for ansatte i regnskapshus, rådgivning og eiendomsmegling - Kartlegging av hvilke evt. supplerende opplæringstiltak som bør iverksettes innenfor områder med høyere iboende risiko for korrupsjon	Vurdering av arbeidet gjøres gjennom complianceavdelingens kontrollplan med faste internkontroller og aktiviteter med en risikobasert tilnærming iht. årlig risikovurdering på complianceområdet.
Etiske retningslinjer	Høy etisk standard, åpenhet, god eierstyring og selskapsledelse Ivareta menneske-rettigheter gjennom å bidra til åpenhet i leverandørkjeder i egen virksomhet og hos våre kunder	- Revidering og implementering av oppdaterte etiske retningslinjer - Bidra til at det gjennomføres dilemmatrening i konsernet knyttet til etiske retningslinjer	- De etiske retningslinjene er under revidering og sendes ut for signering av konsernets ansatte i begynnelsen av 2025. - Oppfølging knyttet til implementering av de etiske retningslinjene vil gjøres av complianceavdelingen i tråd med kontrollplan, samt gjennom dialog med Folk og Integrasjon og Etisk arbeidsutvalg.
Hvitvasking, terrorfinansiering og økonomisk kriminalitet	Nulltoleranse for hvitvasking, terrorfinansiering og alle andre former for økonomisk kriminalitet	Obligatoriske rollebaserte e-læringskurs	Vurdering av arbeidet gjøres gjennom complianceavdelingens kontrollplan med faste internkontroller og aktiviteter med en risikobasert tilnærming iht. årlig risikovurdering på complianceområdet.
Cybersikkerhet	Leverer trygge, sikre IT-løsninger og bruke data på en sosialt nyttig, rettferdig og etisk forsvarlig måte (særlig kunstig intelligens)	Obligatoriske e-læringskurs i informasjonssikkerhet	Vurdering av arbeidet gjøres gjennom complianceavdelingens kontrollplan med faste internkontroller og aktiviteter med en risikobasert tilnærming iht. årlig risikovurdering på complianceområdet.

*Det foreligger ingen kvantitative mål innenfor disse områdene.

De overnevnte tiltakene har ikke pådratt konsernet vesentlige investerings- eller driftskostnader.

Med mindre det er spesifisert, er ikke målene og metodikken bak dem tredjepartsgodkjent.

Mål for etisk bankguide

Definisjon (metode)	Ekstern score utført av Framtiden i våre hender og Forbrukerrådet. Etisk bankguide er basert på en omfattende gjennomgang av bankenes retningslinjer, krav og policydokumenter.	
Målsetting inneværende strategiperiode	>75 %	
Status måloppnåelse	2023 76 %*	2024 **

*Score gjelder SB1 SR-Bank

**Framtiden i våre hender og Forbrukerrådet har besluttet å ikke utarbeide scoring for banknæringen i 2024

Vi skal gi kraft til vekst og utvikling

Hovedkontor

Christen Tranes Gate 35
4007 Stavanger

Postadresse:
Postboks 250
4068 Stavanger

sb1sornorge.no

SpareBank **1**
SØR-NORGE